

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 26 ● 10 Ekim ● 80 000 TL. (KDV dahil)

Kontrgerilla devletinin kirli savaş batağı... Güney Kürdistan işgaline son!

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak	3
Kürt Ulusal Sorunu	4-5
Kürdistan Sendromu	6
Düzen Cephesi	7-8
Sınıfa Yeni Saldırı Paketi	9
Sınıfa Saldırı	10-11
Birleşik Metal Şube Genel Kurulları.....	12
Sınıf Hareketi	13
Program sorunları üzerine konferanslar:	
Ulusal sorun-1(Orta Sayfa).....	14-17
Gençlik Hareketinin Sorunları.....	18-19
Uluslararası Politika.....	20-21
EKİM'den.....	22-25
EKİM'den(Başyazı)	22-25
Mücadele Postası.....	27

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:26 • 10 Ekim 1997
Fiyatı: 80 000 TL. (KDV dahil)
Sahibi ve Y. İşl. Md.:Bülent H. Oğuz
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:

BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhıyye/ANKARA
Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 351 36 84

Alemdar Cad. Erdoğanlar İşhanı No: 4 Kat: 6
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

Aşağıda Ayhan Engin'in kayıp olayına ilişkin EKİM'in 6 Ekim 1997 tarihinde kamuoyuna yaptığı açıklamayı yayınlıyoruz:

EKİM'den kamuoyuna açıklama

Ayhan Engin'in kayıp olayına ilişkin gerçekler

Bilindiği gibi, 24 Eylül'den itibaren, yoldaşımız Ayhan Engin'in kaybolduğu bilgisi ve kontr-gerilla çeteleri tarafından kaybettirilmiş olabileceği ihtimali, "yeni bir kayıp mı?" kaygısı çerçevesinde kamuoyuna yansıtıldı. 28 Eylül Pazar günü Ayhan Engin'in bir yakınını arıyarak, "polislin elinde değilim, bir trafik kazası geçirdim, şimdi iyiyim" sözlerinden ibaret bir bilgi vermesi üzerine, kayıp kaygısı çerçevesinde yürütülen kampanya durduruldu. Bu çerçevedeki bilgi aynı gün Ayhan Engin'in yakınları ve avukatları tarafından kamuoyuna duyuruldu. Daha ayrıntılı ve daha açık bir açıklama ancak Ayhan Engin'in kendisiyle bizzat görüşüldükten sonra yapılabilirdi. Bu görüşme geçtiğimiz günlerde nihayet gerçekleşti ve böylece kamuoyuna gerekli açıklamayı yapmak olanağı doğdu.

Gelişmeler aşağıdaki gibidir.

Ayhan Engin 16 Eylül akşamı arkadaşlarından ayrılmıştı. Ertesi gün akşam kaldığı eve dönmesi gerekiyordu, fakat dönmedi ve kendisinden günlerce haber alınmadı. Kamuoyuna daha önce de açıklandığı gibi kendisi birçok kez polise düşmüş, işkenceden geçmiş, hapisler yatmıştır. Siyasi polis '96 yazında gerçekleşen bir olaydan dolayı Ayhan'ı ağır bir ithamla aramakta, arkadaşlarına ve ailesine açık bir dille, "onu bulduğumuz yerde infaz edeceğiz" tehditleri savurmaktaydı.

Böyle bir devrimcinin günlerce kaybolmasının, kendisinden hiçbir haber alınamamasının, Türkiye gibi devletin çeteleştirdiği, yüzlerce insanın hiçbir iz bırakılmadan kaybettirildiği bir ülkede, yaratacağı doğal kaygı yeterince açıktır. Buna rağmen Ayhan'dan bir iz bulabilmek, kendisinden doğrudan ya da dolaylı bir haber alabilmek için her türlü çaba harcanmıştır. Bu arada düzenin yarattığı canavarlardan biri olan

"trafik canavarı" ihtimali de gözönünde tutulmuş, mümkün sınırlar içerisinde araştırılmış, fakat bundan da bir sonuç alınamamıştır.

Olayın kamuoyuna "yeni bir kayıp olayı mı?" kaygısı çerçevesinde duyurulması için tam sekiz gün beklenmiştir. Takdir edilir ki, polis tarafından "yerinde infaz" tehditleriyle aranan bir devrimci için bu bekleme süresi olağanın bir hayli üzerindedir.

Sekizinci günde (24 Eylül'de) olay kamuoyuna duyurulduğunda bile mümkün mertebe ihtiyatlı bir dil kullanılmıştır. Olayın taşıdığı ciddiyetin ve duyulan derin kaygının bir göstergesi olarak, Ayhan Engin'in güvenliği için son derece önemli bir bilgi olan sahte kimliği de açıklanmıştır.

Konunun kamuoyuna açıklanmasından ardından, Ayhan'ın devlet çeteleri tarafından kaybettirilmiş olabileceği ya da kaybettirilmek istendiği günden güne daha açık bir itham halini de almıştır. Türkiye gibi bugünün dünyasında "kayıplar"ıyla ünlenen bir ülkede bu son derece doğru ve yerinde bir davranıştır. Türk devletin bu konudaki sicili yeterince açıktır. Bu ülkede kaybolan ve kendilerinden bir daha hiç haber alınamayan muhaliflerin devlet tarafından kaybettirildiği kesinleşmiştir. Susurluk skandalından sonra resmi çevreler bile artık bunu inkar edemez bir duruma düşmüşlerdir. Ayhan Engin olayı bir başka yönden bu gerçeği bir kez daha teyid etmiştir. Şu anlamda ki, kaybolan insanlar eğer devlet çeteleri tarafından ele geçirilip kaybedilmemişlerse, mutlaka yeniden bulunabiliyorlar. Ayhan Engin kayboldu ve bir süre sonra yeniden bulundu. Çünkü devlet çetelerinin eline geçmemiştir! 16 Eylül günü arkadaşlarından ayrılan Ayhan Engin 17 Eylül günü ağır bir trafik kazası geçirmiştir.

Büyük kan kaybının ardından hastahaneye kaldırılmış, iki gün aşkın bir süre baygın olarak yatmış, kan kaybı nedeniyle ölümden son anda dönmüştür. Geçirdiği ağır kazanın etkisi ve siyasi polis karşısındaki konumunun hassasiyeti nedeniyle yakınları ya da yoldaşlarıyla gerekli iletişimi zamanında kuramamıştır. Kendisi hakkında bir kayıp kampanyası yürütüldüğünü basından öğrendiği andan itibaren de, bazı özel imkanları zorlayarak yakınları aracılığıyla durumundan kamuoyunu haberdar etmiştir.

Olayın genel çerçevesi kabaca budur. Bu konuda kamuoyuna daha açık ve daha somut (kaza yapan araç, kazanın gerçekleştiği yer, Ayhan'ın kaldırıldığı sağlık kuruluşu vb. konularda) bilgiler vermek isterdik. Fakat yazık ki yoldaşımızın ve bu arada kendisine yardımcı bulunan bazı insanların güvenliği bu bilgileri açıklamayı olanaksız kılmaktadır. Yine de, bu tür geçici kayıp olaylarının sonraki olaylar karşısında yaratabileceği aşırı temkinliliğe neden olmaması için, bu bilgileri, onları siyasi polise aktarmayacağına kanaat getireceğimiz tüm kişi ve kuruluşlara özel kanallar aracılığıyla açıklamaya hazırız. Bu taahhüdümüz, böyle gelişmeler karşısında aşırı bir temkinlilik ve güvensizlik gösteren, somut kanıt gösterilemeyecek bu tür olaylar karşısında kaybın kesinliğini gösteren kanıtlar isteyen insan hakları kuruluşları için de geçerlidir.

Ayhan Engin'in kaybı olayı çerçevesinde gerekli duyarlılığı gösteren tüm kişi ve kuruluşlara, ilerici basın-yayın organlarına hareketimiz adına teşekkürlerimizi sunuyor, benzer olaylar karşısında bundan sonra da aynı hassasiyeti göstermelerini diliyoruz.

EKİM
6 Ekim '97

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı	Soyadı	Adresi
Tel		

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
TL için :0079219-2

DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

ekimler

Marxist-Leninist Teorik Siyasal Dergi

Sosyalizmin Teorik Sorunlarına Giriş
Küldürücü Üçüncü Değerlendirmeler
Türkiye Sol Hareketi
Portügnel Gececi ve Leninist Parti
Metropolden Aşılmaçan Runtan
Kadın Sorunu
Emperyalist Dünyada Yeni Gelişmeler
Münne Hareketi

1

MART '92

ekimler

Marxist-Leninist Teorik Siyasal Dergi

Geçmişte, aydınlar ve halklar arasında
Etki Etkisi Sorunları
Sosyalizmin Ruhu
Küldürücü Üçüncü Değerlendirmeler
Portügnel Gececi ve Leninist Parti
Metropolden Aşılmaçan Runtan
Kadın Sorunu
Emperyalist Dünyada Yeni Gelişmeler
Münne Hareketi

2

ŞUBAT '92

İşgalci Türk birlikleri bir kez daha Güney Kürdistan'da

Yine başaramayacaklar!

❑ **Sömürgeci Türk ordusu Güney Kürdistan'ı bir kez daha işgal etmiştir. Sermaye devletinin izlediği bu saldırgan politikanın hem PKK'ye dönük amaçları ve hem de bölgeye dönük hevesleri ABD'nin bölgeye yönelik plan ve politikalarıyla örtüşmektedir. Bu ise ABD'nin işini kolaylaştırmakta, bu uşak devleti bütünüyle kendi çıkarları çerçevesinde kullanmasını olanaklı hale getirmektedir. Gerçekten de sömürgeci Türk devleti günümüzde tümüyle ABD'nin savaş arabasına bağlanmıştır.**

❑ **Bizzat ABD başkanı Bill Clinton bir süre önce "Güney Kürdistan'daki PKK varlığından rahatsızsınız" şeklinde bir açıklama yapmıştı. İşgal tam da bu açıklamanın ardından gerçekleştirildi. ABD'nin yeni Ankara Büyükelçisi adayı Mark Parris'in veciz sözleriyle, "Türk askerleri Kore'den Körfez'e kadar ABD'li yoldaşlarıyla omuz omuza bir birliktelik sergilemektedir". Güneye dönük saldırı da bu efendi-uşak birlikteliğinin, TC'nin köpekçe sadakatının yeni bir örneğidir.**

❑ **Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı, ABD ve TC'nin Kürt halkına dönük haydutça saldırıları karşısında sessiz kalmamalıdır. Açıkça işgale karşı çıkmalı, protesto etmeli ve işgalci Türk ordusunun derhal Güney Kürdistan'dan çekilmesini istemelidirler. Güneyi ve kuzeyi ile Kürt halkının ulusal kendi kaderini tayin hakkından yana saf tutmalıdırlar. Emperyalist sömürgeci saldırganlık karşısındaki tek doğru tutum budur.**

Önce Güney Kıbrıs Rum yönetiminin Rusya'dan satın almak istediği S-300 füzelerini dillerine doladılar. Ardından Yunan Dışişleri Bakanı Pangalos'un "Türk devlet yetkilileri hırsız ve katildir" şeklindeki sözleri üzerinde fırtınalar kopardılar. Medyanın da etkin katkısıyla Yunan halkına karşı düşmanlığı körükleyen şoven bir propaganda kampanyası örgütlendi. Tehditler savruldu, sahte savaş çığlıkları atıldı.

Yığınların dikkatleri tam da bu sorunlara çekildiği bir sırada yeniden Güney Kürdistan işgal edildi. İşgal hala sürüyor. İşgalci Türk ordusu günlerdir başta PKK kampları olmak üzere havadan ve karadan Güney Kürdistan'ı bombalıyor.

Bu arada KDP'ye mensup peşmerge kılığındaki korucu çeteler de TC'den aldıkları destekle köyleri basıyorlar, yakıp-yıkıyorlar. PKK'ye karşı savaşmayı reddeden köylüleri ya göçe zorluyorlar ya da düpedüz katlediyorlar. Güneyli işbirlikçiler her geçen gün biraz daha ihanet batağına batıyorlar.

Türk devlet yetkilileri işgalin Barzani'nin çağrısı üzerine gerçekleştirildiğini, amacının da "yalnızca" PKK kamplarını imha etmek olduğunu söylüyorlar. Oysa, bizzat ABD başkanı Bill Clinton bir süre önce "Güney Kürdistan'daki PKK varlığından rahatsızsınız" şeklinde bir açıklama yapmıştı. İşgal tam da bu açıklamanın ardından gerçekleştirildi. Dolayısıyla sömürgeci Türk devletini yeni bir işgale teşvik eden asıl güç ABD'dir. Kaldı ki ABD Dışişleri sözcüsü N. Burns "operasyonun kapsamı, hedefleri ve süresi konusunda TC bizi ayrıntılı bir biçimde bilgilendirdi" diyerek bunu itiraf da etmiştir.

İşgalin en önemli hedeflerden birinin PKK olduğu açıktır. PKK özellikle son 3-5 yıldır bölgedeki süreçlerin seyrinde şu ya da bu düzeyde dolaysız bir rol oynamaktadır. Bu konuda belli bir başarı da sağlamıştır. Örneğin ABD'nin denetiminde tezgahlanan Dublin ve ardından da "Ankara süreci"nin boşa çıkartılmasında PKK'nin rolü tartışılmazdır. PKK, ABD-TC ve Güney Kürdistan'daki işbirlikçilerle ortaklaşa hazırladıkları planlara ve

bunun ifadesi saldırılara her defasında direnişle karşılık vermiştir. Bu güçlerin bölgeye dönük uğursuz plan ve politikalarının hayata geçirmesine engel olmuştur. Özetle sözkonusu bu güçler her defasında PKK'nin varlığı ile yüzyüze gelmekte, bu nedenle de bölgede istedikleri gibi rahatça at oynatamamaktadırlar.

Emperyalizm, esas olarak da ABD (ve kuşkusuz bölgedeki müttefikleri olan TC ve güneyli işbirlikçiler) öteden beri bu durumdan fazlasıyla rahatsızdır. Bu rahatsızlık Bill Clinton'un şahsında birinci ağızdan dile de getirilmiştir. ABD'nin bölgede vazgeçilmez stratejik çıkarları vardır. Hem kısa vadeli ve hem de uzun vadeli bu stratejik çıkarlar için PKK'nin tasfiye edilmesi, hiç değilse bölge dışına sürülüp zararsız hale getirilmesi öncelikli ve kaçınılmaz bir zorunluluktur. ABD'nin bölgedeki bekçi köpeği sömürgeci Türk devletini iki de bir PKK'nin üzerine salması bu zorunluluğun sonucudur.

Sömürgeci Türk devletinin hem PKK'ye dönük amaçları ve hem de bölgeye dönük hevesleri ABD'nin bölgeye yönelik plan ve politikalarıyla örtüşmektedir. Bu ise ABD'nin işini kolaylaştırmakta, bu uşak devleti bütünüyle kendi çıkarları çerçevesinde kullanmasını olanaklı hale getirmektedir. Gerçekten de sömürgeci Türk devleti günümüzde tümüyle ABD'nin savaş arabasına bağlanmıştır. ABD'nin yeni Ankara Büyükelçisi adayı Mark Parris'in veciz sözleriyle, "Türk askerleri Kore'den Körfez'e kadar ABD'li yoldaşlarıyla omuz omuza bir birliktelik sergilemektedir". Güneye dönük saldırı da bu efendi-uşak birlikteliğinin, TC'nin köpekçe sadakatının yeni bir örneğidir. Sömürgeci Türk burjuvazisi ABD'ye

uşaklık yaparak bölgeye dönük heveslerini gerçekleştirebileceğini, kardeş Kürt halkının özgürlük çığlığını susturabileceğini düşünüyor. Ama boşuna! Ne ABD ne de onun bölgedeki bekçi köpeği bu defa da umduklarını bulamayacaklardır. Türk devleti güneye bölge halkının iradesini ve isteklerini hiçe sayarak girmiştir. Bu nedenle de o güneydeki varlığı ile açık işgalci bir güçtür. Haksızdır ve gayrimeşrudur. Haksız bir savaşın zaferle sonuçlandığı ise görülmemiştir.

Öte yandan Güney Kürdistan'a barışçıl amaçlarla müdahale edildiği tümüyle bir yalandır. TC'ye özgü yeni bir utanmazlık örneğidir. Türk devleti herşeyden önce kendi sefil sömürgeci çıkarları için Güney Kürdistan'ı işgal etmiştir. O Kürt halkına yardım etmek ve barış götürmek bir yana, halktan iyice kopmuş KDP gibi çağdışı ortaçağ güçlerine yardım etmek, onları ayakta tutmak ve yeniden öne çıkarmak üzere güneydedir. Ve Kürt halkına karşı savaşmaktadır.

Yıllarca emperyalizmin ve mahalli sömürgeci güçlerin zulmünü yaşayan güney halkı geline yerde artık ne ABD'nin, ne de TC'nin istikrar ve barış masallarına inanmaktadır. Sömürgeci güçlerin hükümranlılığı koşullarında her türden haktan yoksun yaşamının ne demek olduğunu bilmekte, onların vesayeti altında yaşamayı kabul etmemekte ve bundan böyle kendi geleceğini bizzat kendisi belirlemek istemektedir. Bu ise Kürt halkının en doğal ve en meşru hakkıdır.

Başta Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı olmak üzere, bölgenin özgürlüğe susamış tüm halkları ABD ve TC'nin Kürt halkına dönük haydutça saldırıları karşısında sessiz kalmamalıdır. Açıkça işgale karşı çıkmalı, protesto etmeli ve işgalci Türk ordusunun derhal Güney Kürdistan'dan çekilmesini istemelidirler. Güneyi ve kuzeyi ile Kürt halkının ulusal kendi kaderini tayin hakkından yana saf tutmalıdırlar. Emperyalist sömürgeci saldırganlık karşısındaki tek doğru tutum budur.

İşgalci Türk Ordusu Güneyden

Defolsun!

Kahrolsun Sömürgecilik,

Kardeş Kürt Halkına Özgürlük!

Ortadoğu'da emperyalist saldırganlığa hayır! Türk ordusu Kürdistan'dan defolsun!

➔ Güney Kürdistan işgali, Ortadoğu'da ABD-İsrail-Türkiye arasında kurulan saldırgan emperyalist ittifakın Türkiye'ye biçtiği kanlı misyonun bir ifadesidir. Aynı dönemde ABD emperyalizminin İran ve Irak'a militarist tehdit niteliğinde Körfez'e savaş uçağı gemisi göndermesi de bunu gösteriyor!

➔ Kirli savaşla kardeş Kürt halkının özgürlük mücadelesi ezilmek isteniyor. En iğrenç kontrgerilla yöntemleri ile yürütülen savaş, çetelerin rahatlıkla ürettiği bir bataklıktır! Kontrgerillanın ve çetenin ipleri MGK'nın elinde toplanıyor. En son ordunun kontrgerilla çeteleri ile elele uyuşturucu ticareti yaptığı ve kirli savaşın maliyetinin eroinle karşılandığı uluslararası OGD raporunda açıklandı.

Türk ordusu haftalardır Güney Kürdistan'a bomba ve kurşun yağdırıyor. Sömürgeci Türk devletinin Güney Kürdistan'ı her yeni işgal girişimi gibi bu "sınırötesi hareket" da "bölücü terör"le mücadele ile gerekçelendiriliyor. Operasyonla "Kuzey Irak'ta yuvalanan teröristler" in hedeflendiği öne sürülürken, "yaktık, yıktık, yok ettik" edebiyatı ön plana çıkarılıyor.

Oysa, sermaye devleti de çok iyi biliyor ki, bugüne kadar her "sınır ötesi hareket"tan eli boş döndü. Vurulan hedeflere ilişkin tüm abartılı rakamlara ve her seferinde gerillanın korkup kaçtığı iddia edilmesine rağmen, PKK'nın Güney Kürdistan'daki varlığında öze ilişkin herhangi bir değişiklik olmadı. İddia edildiğinin aksine, kanlı işgaller ve işbirlikçi ihanet kışkacında bulunan Güney Kürdistan'daki Kürt halkı PKK'ya daha fazla yakınlaştı. Türk devletinin Güney Kürdistan işgalleri ile başardığı tek şey, sivil Kürt köylülerini katletmek ve ülkeye geri gönderilen asker cenazeleri üzerinden Türk halkı içerisinde şovenizmi kışkırtmak olmuştur.

Kaldı ki bugün bu sonucusunda dahi zorlanıyor. Geçmişte, Kürdistan'daki tüm operasyonlar ve özellikle de sınır ötesi hareketler medya tarafından toplumun gündeminin odağına oturtulurdu. Türk ordusunun kahramanlıklarından ve "vatan, millet, sakarya" edebiyatından geçilmezdi. Bugün ise, Güney Kürdistan işgali ile ilgili gelişmelerin burjuva basındaki yeri bir kaç satırı geçmiyor, TV'ler yasak savma cinsinden haberlerle yetiniyor.

Sömürgeci sermaye devletinin genelde kirli savaş pratiğini, özelde sınır ötesi operasyonlarını sessiz sedasız yürütme isteği kuşkusuz ki bilinçli bir politikaya dayanıyor. Geçmişte Kürdistan'daki kirli imha savaşı toplumun ezici çoğunluğu tarafından olumlanırken, bugün artık yığınların bilincindeki meşruluğundan çok şey kaybetmiş bulunuyor. Özellikle Susurluk ile birlikte kirli savaş ve onun

yürütücüsü ordu, JITEM, Özel Tim, koruculuk vb. kurumların iğrenç içyüzünün ortaya çıkması ezilen yığınlarda içten içe kirli savaş karşıtı hoşnutsuzlukları beslemiş bulunuyor. Halihazırda işçi ve emekçiler savaş karşıtı bir tutum geliştirememiş, kardeş Kürt halkının özgürlük istemine anlamlı bir katkı sunamamış da olsa, kendilerini doğrudan bu savaşın bir parçası olarak da hissetmiyorlar. Kirli savaşta bir çıkarlarının bulunmadığını, halkların kardeş olduğunu giderek daha fazla görüyorlar. Ne bu kirli savaşın amaçları uğruna asker olup ölmek, ne de onun faturasını ödemek istiyorlar. Ne var ki, sınıf hareketinin genel durgunluğu ve kapsayıcı bir devrimci, politik önderlik müdahalesinin yokluğu bugün işçi ve emekçilerin daha bilinçli ve aktif bir tutum almasının önünde engel teşkil etmektedir.

Ancak sermaye iktidarı, bu durumun pekala kısa sürede değişebileceğinin farkındadır. Tam da bu nedenle, işçi sınıfını bölmek, emekçi muhalefetini düzen sınırları içerisinde tutmak, yığınları sisteme eklemek için ihtiyaç duyduğu şovenizmi Güney Kürdistan işgalinden ziyade Kıbrıs üzerinden ve Yunan, Rum

düşmanlığı temelinde kışkırtmayı tercih etmektedir.

Ortadoğu'da Türkiye'ye biçilen rol: ABD'ye bekçi köpekliği

Giderek sıklaşan sınırötesi hareketlerinin arkasında yatan bazı temel faktörlerin kamuoyundan gizlenme isteği, bugünkü sessizliğinin diğer bir nedenidir. Açıktr ki, bugün sömürgeci sermaye devleti yalnızca kardeş Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini boğmak için Güney Kürdistan'da bulunmuyor. Bu temel bir neden olmakla birlikte, arkasında çok daha karmaşık hesaplar yatıyor. Faktörlerin en başında kuşku yok ki, bundan 5 ay önce ilan edilen ABD-Türkiye-İsrail ittifakı ve bu ittifakın sömürgeci sermaye devleti için biçtiği misyon gelmektedir.

ABD-Türkiye-İsrail ittifakı, ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki petrol kaynakları üzerinde tam hegemonya kurmak, bu doğrultuda etkinlik alanlarını güvence altına almak ve genişletmek için izlediği saldırgan, militarist politikanın bir sonucu olarak oluşturulmuştur. ABD tarafından ittifakın amacı daha başından itibaren açıkça "Ortadoğu'da caydırıcı bir güç oluşturmak" olarak tanımlanmıştır. Daha açık ifadesi şudur: Bu vurucu ve saldırgan güç sayesinde kapitalist dünyanın can damarı durumundaki petrol rezervleri barındıran bölgedeki her türlü devrimci ve anti-emperyalist gelişmeler anında kana boğulacak, ABD emperyalizminin hakimiyeti daha da pekiştirilecektir.

Bölge halklarına düşmanlık ve militarist saldırganlık üzerinde yükselen bu uğursuz misyon için Türkiye ve İsrail'in seçilmesi kuşkusuz ki bilinçli bir tercihin ürünüdür. Türkiye ve İsrail, geçmişten bu yana ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki jandarmalığını üstlenen ülkelerin başında gelmektedir. Her iki ülkenin stratejik konumları ile ABD emperyalizmine kölece bağımlı oluşları bu kirli ve kanlı görevi üstlenmelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Öte yandan Ortadoğu'nun yalnızca petrol rezervleriyle değil, devrimci kaynaşmalarıyla da bir "ateş hattı" olduğu düşünülürse, İsrail'in Filistin halkına, Türkiye'nin ise Kürt halkına karşı yürüttükleri karşı-devrimci savaşlar ve onlar tarafından biçimlenen terörist karakterlerinin önemi daha iyi anlaşılacaktır. Tüm bunları ise Türkiye burjuvazisinin Mesul-Kerkük üzerindeki yayılmacı emelleri ile İsrail devletinin Arap ülkeleriyle tarihsel düşmanlığı tamamlamaktadır.

ABD-İsrail-Türkiye ittifakının kurulmasının hemen ardından Türk ordusu Güney Kürdistan'ı işgal etmesi... Aradığını bulamadan dönmek zorunda kalan sömürgeci Türk devletinin bugün şansını yeni bir sınırötesi hareketle denemesi... Aynı dönemde ABD Körfez savaşından bu yana ilk defa bölgeye uçak gemisi

göndermesi... 50 adet F-14 ve F-18 savaş uçağı taşıyabilecek kapasitedeki uçak gemisinin Körfez'e gitmesinin ABD'li üst düzey askeri yetkililer tarafından "İran'la bağlantısı olduğu kadar Irak'a da uyarı niteliğinde" ile gerekçelendirilmesi... Tüm bunlar Ortadoğu'da ABD'nin İran, Irak ve Suriye karşıtı yürüttüğü kışkaç politikası ile Güney Kürdistan işgalinin birbiriyle dolaysız bağlantılı olduğunu ortaya koyuyor. Öte yandan da İsrail siyonizminin Arap ülkelerine karşı izlediği düşmanca politikayla ve İran ile Irak'ı güçten düşürüp, bölmek planlarıyla da tam bir uyum arz ediyor.

Açıktr ki, Türkiye halklarının ve ezilen işçi ve emekçilerin Ortadoğu'da emperyalist saldırganlığın yeni ekseninde bulunduğu olan ABD-Türkiye-İsrail ittifakı ile herhangi bir çıkar birliği yoktur. Son Güney Kürdistan işgalinin de gösterdiği gibi bu ittifakın temel amacı bölge emekçi halklarını şiddet ve zulümle egemenlik altına almak, her türlü özgürlük girişimini ezmektir.

Çeteler kirli savaş batağında ürüyor!

Emperyalist güçlerin Türkiye işçi sınıfına ve ezilen emekçilerine IMF politikaları aracılığı ile dayattığı "acı reçeteler"i, aynı emperyalist odakları tarafından açıkça beslenen kanlı ve kirli bir savaş tamamlamaktadır. ABD'nin yalnızca 1996 yılından bu yana Türkiye'ye, tümü de kardeş Kürt halkına karşı doğrultulan 1 milyar 175 milyon dolarlık silah sattığı bile bu gerçeği yeterince ortaya koymaktadır. Yine Susurluk ile birlikte günışığına çıkan bilgi ve belgeler, çetelerin herşeyden önce kirli savaş batağında ürettiğini resmediyor. Bugün resmi olarak açıklanan uluslararası raporlar dahi, kirli savaşın faturasının büyük bir kısmının

uyuşturucu ticareti ile sağlandığını ifade ediyor. Uyuşturucu mafyasının kontrgerilla çeteleri ile içiçe geçtiğini, eroin ticaretini asıl yönetenlerin ise ordu, MGK ve siyasi liderler olduğunu ortaya koyuyor. Susurluk'ta ortaya çıkan "özel savaş" silahlarının kaynağının ordu ve MGK olduğuna ise bizzat kontrgerilla şefi Mehmet Ağar ifade etmişti. Daha sonra "ortadan kaldırılıp kaybettirilen" silahların özellikle Kürdistan'da yoğunlaşan katliamlarda ve güya faili meçhul cinayetlerde kullanıldığı kanıtlanmıştı. Yine devlet sözcüleri tarafından "bin operasyon" olarak sahiplenilen sayısız kanlı kontrgerilla eyleminin başlıca hedefinin kardeş Kürt halkının özgürlük mücadelesini sindirmek ve ezmek olduğu saklanamayan bir gerçektir.

Kirli savaşın esas yürütücüsü durumunda olan ordu ve MGK aynı zamanda Susurluk'taki tüm pisliklerin iplerini de ellerinde tutmaktadır. Sermaye iktidarının gerçek yönetici gücü olan MGK'nın akıl hocalığını ise ABD emperyalizmi yapmaktadır. Ortadoğu'daki bekçi köpekliği görevi karşılığında ABD kontrgerillayı bizzat CIA uzmanları tarafından eğitmekte, Latin Amerika'da çokça denediği kanlı özel savaş yöntemlerini Türkiye'ye ihraç etmektedir.

Açıktır ki, Susurluk'taki kontrgerilla devletiyle hesaplaşmak herşeyden önce kirli savaş gerçeğine ve emperyalist köleliğe karşı çıkmakla olanaklıdır! Türkiye işçi sınıfı CIA ile işbirliği içerisinde kardeş Kürt halkına kan kusturan, IMF programları doğrultusunda ezilen emekçi kitleleri sefalet batağına mahkum eden, ülkenin tüm zenginliklerini emperyalistlerin talanına açan, Ortadoğu'da ABD'ye jandarmalık yapan sömürgeci sermaye devletine karşı mücadele bayrağını yükseltmelidir! Emek cephesi "Kirli savaşa son!" ve "Kardeş Kürt halkına kendi kaderini tayin hakkı!" talepleri etrafında birleşmelidir! Türk ordusu, ABD'nin açık desteği ve işbirlikçi Kürt örgütlerinin yardımları sayesinde kolaylıkla işgal ettiği Güney Kürdistan'dan işçilerin birliği ve halkların kardeşliğinin gücü ile kovulmalıdır!

**Güney Kürdistan İşgaline Son!
Kirli Savaşa Hayır!
Kahrolsun Sömürgecilik ve Emperyalist Kölelik!
Yaşasın Eşitlik, Özgürlük, Gönüllü Birlik!
Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!**

Kirli savaşın hizmetine girmek istemeyen personel, rüşvetle Kürdistan'a gönderilmek isteniyor!

"... Bana göre, malum çete, inanılmaz oyunların ve kazançların döndüğü kumarhanelerden rant kapmak için oluşturulan rüşvet aysberginin su üstünde görülen küçük kısmı.

Su altındaki dev gözlerden ırak tutuluyor. Toplumun onu hiçbir zaman görmemesi isteniyor. Çünkü kokuşmuş sistem, ancak böyle ayakta duruyor."

Kapitalist sistemin en ateşli savunucularından Uğur Dündar, 5 Ekim tarihli Hürriyet gazetesinde bunları söylüyor. Diğer burjuva köşe yazarları da sistemin iflasından bahsediyor. Demirel ise daha birkaç gün önce "Bu rejim artık böyle gitmez" diyerek sermaye düzeninin krizinin ulaştığı boyutu itiraf ediyordu. Sistemin yönetici ve köşe yazarları çürümüş düzen olgusunu bir bir bizzat itiraf ederken, bir yandan da asli görevlerini icra ediyor, kitleleri sistem içi çözümlerle kandırmaya çalışıyorlar. Örneğin; başkanlık sistemiyle yönetim krizini, kemer sıkmayla ekonomik krizi, ekonomik düzenlemelerle de Kürt sorununu aşacaklarını kendileri de inanmadıkları halde iddia ediyorlar. Çünkü; çözümsüzlüğü, çözüm olarak sunmaktan başka çareleri yok.

Sayısı milyonları bulan koca bir halkın ulusal kurtuluş özlemini ve bunun getirdiği devrimci kalkışmayı hep ekonomik temelde açıklamaya çalışan sermaye devleti ve onun bugünkü en şoven, faşist sözcülerinden Bülent Ecevit, Kürdistan'daki öğretmen ve sağlık personeli açığını yine aynı yöntemle çözmeyi düşünüyor. Ecevit modeli olarak

açıklanan bu yöntemle göre; öğretmen ve sağlık çalışanlarını kirli savaşın hizmetine girmeleri doğrultusunda teşvik etmek için Kürdistan'da görev yapacak olan öğretmenlerin ücretlerine %50 ile % 250 arasında değişen ek ücret, sağlık personeline ise % 250 oranında ek ücret öneriliyor. Burjuva medyada bu haberler iştah kabartıcı bir tarzda: "Doğu'daki doktora ayda yarım milyar" başlıklarıyla sunuldu. Burjuva sözcüler beklentilerini şöyle ifade ediyorlar; "... Doğu ve Güneydoğu'ya gitmemek için torpil arayan doktor ve hemşireler, bu düzenlemeyle bu kez bölgeye gidip para kazanmak için kuyruğa gidecekler..."

Sermaye devletin bu güya kendinden emin açıklamalarının ardında gerçekte büyük bir acz ve çaresizlik yatmaktadır. Bir devlet düşünün ki: "herkesin birarada eşit ve barış içinde yaşadığı"nı iddia ettiği ve sınırlarını kendisinin çizdiği bir coğrafyanın iki farklı yerinde aynı işi yapan devlet memurlarının birisi 100 milyon ücret, birisi 500 milyon ücret alacak. Buna rağmen coğrafyanın o bölgesi yani Kürdistan'da çalışacak eğitim ve sağlık çalışanı açığını kapatamayacak. Yine insanlar Kürdistan'a gitmemek için rüşvet ve becayiş yöntemlerini deneyecek.

Açıktır ki, bugün herkes Kürdistan'ın bir kirli savaş batağına dönüştüğünün farkında. Sermaye devleti, öğretmen ve sağlık çalışanlarını "yüksek maaş" rüşveti ile Kürdistan'a gönderebileceğini umarken, kamu çalışanlarını içerisine düşürdüğü sefaletle güveniyor olmalı. Ancak bu

insanların bir yüreği ve beyni olduğunu bu arada unutuyor. Bu yöntemle insana hizmet adına mesleğini icra eden hiç bir öğretmen ve sağlık çalışanını Kürdistan'a çekemeyeceği açıktır. Bugünkü personel açığının temel nedeni de budur. İnsanlar maaşı az olduğu için değil (ki kamu emekçileri aynı ekonomik sorunlarla batıda da boğuşuyor), kirli savaşın hizmetine girmemek için Kürdistan'a gitmiyor.

Kürdistan'a gitmek, bırakın eğitim ve sağlık hizmeti vermek, bir halkın yokedilmesine seyirci kalmaya, düzen muhalifi meslektaşlarının kontrgerilla katliamlarına kurban gidişine göz yummaya, halk içerisinde ajanlık yapmaya zorlanmak anlamına geliyor. Bir doktor veya hemşire ettiği hipokrat yeminine rağmen, yaralanan gerillayı tedavi edemeyecek, belki de işkence edilmesine bizzat katılmaya zorlanacaktır. Öğretmenler ise, bırakın eşitliği ve özgürlüğü öğretmeyi, özgürlük istemi ile ayağa kalkmış kardeş bir halka faşist-şoven bir eğitimi dayatmak zorunda kalacaklardır. Kısacası, paranın cazibesi ile Kürdistan'a gidenler insan olarak ayakta kalmayı dahi başaramayacaklardır.

Bugün sınıf bilinçli, devrimci, yurtsever eğitim ve sağlık çalışanlarına düşen görev; bu iğrenç rüşvete ve kirli savaşa karşı seslerini yükseltmektir. Kamu çalışanlarını tabandan "Kirli savaşa son!" ve "Kürt halkına kendi kaderini tayin hakkı!" talepleri etrafında militan ve politik bir mücadeleye sevkettirir!

Polis terörü yoğunlaştırılıyor!

İstanbul Emniyet yeni müdürü'nün bir süredir uygulamaya koyduğu "Huzur Operasyonları" gün geçtikçe yoğunlaşıyor. Polis gölgesinin düşmediği bir metrekarelik alan bırakmamaya kararlı olan sermaye devleti tüm toplumu terör atmosferi kışkacına almak istiyor. Tehditkar bir tarzda halkın dolaştığı sokak ve caddelerde motorsiklet süren yunuslar, yolları keserek "kimlik kontrolü" yapan resmi polisler ve kahve ve evleri basarak tek bir günde bine yakın insanı gözaltına almayı başaran polis timleri...

Yeni uygulamanın 12 Eylül'ün sıkıyönetimli günlerinden tek farkı akşam sokağa çıkma yasasının olmaması.

Huzur operasyonları medyanın "kahraman polis" propagandası ile elele yürütülmektedir. Bir yandan "herşey devletin ve kolluk güçlerinin kontrolünde", "uçan kuşu vururuz" mesajı ile ezilen yığınlar korkutulmak isteniyor. Öte yandan ise estirilen terörün işçi ve emekçilere dönük yüzünün saklanması için, özellikle merkezi yerlerde polisin kafe ve bar baskınları, fuhuş ve uyuşturucu operasyonları önplana çıkarılıyor.

Oysa, işçi ve emekçiler biliyorlar ki, her uyuşturucu kaçakçılığının ardında bir devlet üst düzey yetkilisi, her katliamın

arkasında bir meclis üyesi, her silah kaçakçılığının arkasında bir ordu mensubu vardır. Bu olgu artık sermaye devletin kimi sözcü ve temsilcileri tarafından bile itiraf edilmiş/kabullenilmiş durumdadır. Çeteleşmiş devletin tüm pis işlere boyuna kadar battığı, Susurluk'la birlikte bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Sermaye devletin çeteleri -ordusu, polisi, milletvekili, bakanı, sivil faşistleri, medyası vb.- uyuşturucu ticareti, silah kaçakçılığı sayesinde kasalarını doldururken, bu pis işleri ancak işçi ve emekçileri terör cenderesi altında tutarak yapabildiklerinin farkındadır. Maraş'larda, Sivas'larda, Gazi'lerde, darbelerde hedeflenen ve katledilen hep emek ve özgürlük güçleri olmuşlardır. Daha, kısa zamanda Özal ve Özal'ın giren Özel Tim'in çocuk yaşlarda iki çobanı

pervasızca katletmesi bile tek başına kolluk güçlerinin etraflarına saçtıkları "huzur"un kirli ve kanlı içyüzünü sergilemeye yeterlidir.

İstanbul ile sınırlı kalmayan, Türkiye'nin her yerinde süren bu "huzur" terörü; sadece bir ilk adımdır. MGK-TÜSIAD güdümünde kurulan Anadol-D hükümetinin iktidara gelir gelmez, Emniyet Müdürü başta olmak üzere birçok kuruma yeni atamalar yapması, kolluk güçlerinin

daha da teçhizlandırılması için yeni kaynakların ayrılması, çok daha kapsamlı saldırılara hazırlanıldığını ortaya koymaktadır.

Binlerce insanı "şüpheli" gerekçesiyle gözaltına alarak, muhalif ve devrimci güçlere karşı adeta sürecek avı başlatarak, ezilen geniş yığınları korkuya boğmaya çalışarak huzur sağlamak istedikleri doğrudur. Ancak bu, halkın huzuru olmayacaktır. Onlar; "işçi ve emekçiler bir gün fabrikalardan, varoşlardan incek ve boğazımızı kesecekler" korkusunu duymadan villalarda, köşklere, saraylarda saltanat sürmenin huzurunu sağlamaya çalışıyorlar.

Ama başaramayacaklar! İşçi ve emekçiler sermaye iktidarına karşı birleşik-militan müadeleyi yükselttiğinde hepsi de kaçacak delik arayacak!

Kürdistan Sendromu

En son 8 Ekim'de Şanlıurfa Viranşehir'de bir asker girdiği bunalım sonucu intihara kalkıştı. Erzurum'un Olto ilçesinde askerlik yaparken bunalan İbrahim Bilge, memleketi olan Viranşehir'e izne gönderildi. Ancak içine düştüğü depresyon derinleşince boynuna ip geçirip intihara kalkıştı. Polisin ve halkın engellemesi sonucu intiharın önüne geçildi ve asker devlet hastanesinde tedavi altına alındı.

Benzeri olaylar, burjuva basında kıyda köşede kalsa da artık gizlenemiyor. Neredeyse her gün askerlerle ilgili yeni intihar, cinnet, bunalım, cinayet haberleri basına yansıyor. Ne var ki, orduda yaşanan bu olaylarla ilgili istatistik bilgiler büyük bir titizlikle gizlenmektedir. Askerden dönenlerin içerisine girdikleri psikolojik çöküntünün gerçek boyutları kamuoyundan saklanmakta, asker aileleri tarafından sık sık dile getirilen: "askerden geldikten sonra bunalıma girdi, intihar etti, cinnet geçirdi, saldırganlaştı, dili tutuldu, sessiz, pısırik biri oldu..." gibi gerçekler münferit olaylar olarak yansıtılmaktadır.

Ne var ki geline aşamada askerden ve özellikle de Kürdistan'daki kirli savaştan dönenlerin yaşadığı sorunlar ve onların topluma yansması öylesine rahatsız edici düzeylere ulaştı ki, devlet açısından bazı önlemlerin alınması bir zorunluluk haline geldi. Yaşanan Kürdistan sendromunun kardeş Kürt halkına karşı yürütülen savaşın kirli yüzünün teşhirine dönüşmesi üzerine bir rehabilitasyon merkezi kuruldu. Kurulan bu rehabilitasyon merkezinde, kirli savaşta gördükleri, yaşadıkları ve yaptıkları/yapmak zorunda bırakıldıkları nedeniyle psikolojileri bozulan gençler "tedavi" edilecek. Kısacası, insanlıktan çıkmış bir savaş makinası olarak Kürdistan'dan dönenler

yeniden topluma ve üretme kazandırılacaktır.

Sömürgeci sermaye devletinin askerden dönenler için psikolojik rehabilitasyon merkezleri açması aslında dolaylı bir itiraftan başka bir şey değildir. Askere giden işçi ve emekçi çocuklarının, hiç bir çıkarlarının bulunmadığı kanlı ve kirli bir savaşta tüm insani duyarlılıklarının öldürüldüğü, robotlaştırıldığı ve gördüğü, işlediği vahşetler sonucu çıldırtıldığı böylece kabul edilmektedir. Aynı şekilde kardeş bir halka karşı işlediği insanlık dışı suçlar nedeniyle tüm insani değerlerini yitiren gençlerin topluma bir daha uyum sağlayamadıkları, ruhsal olarak çökmüş, kendine yabancılaşmış bir harabeye dönüştüklerini de ortaya sermektedir.

Acaba 18-20 yaşında askere, yani Kürdistan'a savaşa giden gençleri insanlıktan çıkartan, çıldırtan, cinnet geçiren, aptallaştıran, intihara sürükleyen, robotlaştıran... yaşadıkları şeyler neler?

Düzenin yoğun ideolojik kuşatması altında olan gençler askere genellikle "millet, vatan, sakarya" edebiyatıyla gönderilmektedir. Ancak şovenist ve ırkçı propagandalarla doldurulmuş olsa da çoğu genç askere gerçekte neden gittiğini bilmemektedir. Kardeş Kürt halkının en meşru istemlerini boğmak için yürütülen kirli savaşın gerçekte kimin savaşı olduğundan haberi yoktur. Yalan-yanlış yönlendirilmiş, tek taraflı bilgilerle, önyargılarla doldurulmuş olarak orduya katılmaktadır. Birçoğu köyünden, mahallesinden ilk defa çıkmaktadır. Henüz dünyayı tanımadan, belki bir sokak kavgasına dahi katılmadan, bir tavuğu bile kesmeden katılmaktadır savaşa.

Askerliğin ilk eğitim sürecinde yoğun bir ırkçı-faşist propaganda altında tutularak, kör bir kinle doldurulmaktadır. Emire uymayan, kuralları çiğneyenin kafasının ezileceği öğreneceği ilk şeyler arasında yer almakta, düşünmeden itaat etmeye zorlanmaktadır. Kısacası emirle yatıp-kalkmakta, yemek yemektedir. Bu davranış tarzı ise savaş ortamlarında ve sıcak operasyonlarda düşünmeden katletmeye dönüşmektedir. Ne için savaştığını bilmeden ölmek, ölmek için öldürmek askerin yaşamında büyük bir kabusu dönüşmektedir. Köy operasyonlarında hasta, kadın, yaşlı, çocuk demeden sivil insanlara zulüm kusan ordu birliklerinde yer alan askerler en iğrenç insanlık dışı uygulamalara şahit olmaktadır, bunlara uymadığı zaman katledilme tehlikesiyle yüzyüze kalmaktadır. Katledildikten sonra, "intihar etti", " çatışmada öldü" denilerek ceseti ailesine geri gönderilen Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://tranteyle.org>

katılan gençler, onları frenleyen son insani duyguları da yendikten sonra adeta hayvanlaşmakta, köpekleşmektedirler. Gerilla cesetlerine tecavüz, kulak ve burun kesmek, köylülere dışkı yedirmek, Kürt çocuklarını mayın aramalarında kobay olarak kullanmak, korucu dayatmasını kabul etmeyenleri kurşuna dizmek vb. gündelik olarak yerine getirdikleri sıradan işlere dönüşmektedir.

Öte yandan ise askerler arkadaşlarının tek tek vurulduğunu görmekte, kendisine gelecek sıranın stresi ile sürekli basınç altında yaşamaktadır. Komutanlarının hakaret ve kötü muameleleri girdikleri bunalımı daha da derinleştirmektedir. Asker giderek yürüttüğü kirli savaşta ilan edilmemiş kaybeden taraf olduğunun farkına varmaktadır. Gerillanın halkla bütünleşerek özgürlük ideali uğruna yürüttüğü haklı savaşın karşısında yer alan asker halktan korkmakta, ona güvenmemektedir. Bu onun topluma yabancılaşmasını daha da hızlandırmaktadır.

Askerden dönen gencin yaptığı vahşet gözlerinin önünden gitmemekte, kirlenen elleriyle insani ilişkiler geliştirememekte, yaptıklarından dolayı duyduğu utançla alkolle, uyuşturucu ile ve son çözüm olarak da intiharla boğmaya çalışmaktadır. Kürdistan sendromunun diğer görünümü ise insanlıktan çıkmış kimliği sivil yaşamda da üretmeye çalışmak olmaktadır. En yakın çevreye (çoğunlukla aileye) kusulan şiddet, cinnetler ve cinayetler bunun sonucunda yaşanmaktadır.

Kirli savaş sürdükçe Vietnam sendromu ya da bizdeki yeni adıyla Kürdistan sendromu da sürecektir. İnsanlıktan çıkmak, kişiliksiz, robot gibi bir cinayet makinasına dönüşmek için her türlü çabaya gitmemeli, kardeş kanı dökmeye hayır demeliyiz!

MGK Emretti, OHAL Üç İlde "Kaldırıldı!"

Sömürgeci Türk devletinin burjuva meclisi, MGK güdümlü "tavsiyesi" ile üç ilde OHAL'in "kaldırılmasına" karar vermiştir!

Sömürgeci sermaye devleti yıllardır Kürdistan'da olağanüstü hal uygulamasını sürdürüyor. Bu uygulama ile her türlü katliamı gerçekleştiriyor. Özel timiyle, jandarmasıyla, MİT'iyle, kontrgerillası ile on yıldan fazla bir süredir kardeş Kürt halkına zulüm kusuyor. Sömürgeci devlet, Osmanlı'dan devraldığı "mirası" kıyımlarıyla her türlü insanlık suçunu işleyerek Kürt halkının sesini boğmaya çalışıyor. Köyleri yakarak, yiyeceğe ambargo koyarak, faili "meçhul" cinayetlerle ve zorunlu göçlerle özgürlük ateşini bastırmaya, Kürt halkına ya imha ya asimilasyon ikilemini dayatmaya çalışıyor.

Bir yandan güya Olağanüstü Hal'i adım adım kaldırırken, diğer yandan OHAL uygulamasını Türkiye'nin her yerine yayan İller İdaresi Yasası'nı devreye sokuyor. Valiliklere OHAL valisinin yetkilerine benzer geniş yetkiler veriyor.

Bu yetkiler doğrultusunda valiler;

* Belirli yerlerde kişilerin toplanmalarını, yürümelerini yasaklayabilecekler;

* Sokağa çıkma yasağı koyabilecek;

* Her derecedeki resmi ve özel öğretim kurumlarında öğrenimi tatil edebilecekler;

* İşçi grevlerini yasaklayabilecek ve buna itiraz edilemeyecek;

* Sendikalar kapatılabilecek, sendikacıları tutuklayabilecek;

* İşçi grevlerini ya da eylemlerini "kamu güvenliğine aykırı" olduğu gerekçesiyle "terör eylemi" olarak ilan edebilecek;

* İl içinde ya da dışında, hatta sınır ötesine taşan olaylarda ordu birliklerinden yardım isteyebilecekler ve tüm komutanlıklar (hava, deniz, kara, jandarma) en kısa zamanda ve gerekçesini sormadan valiliklerin emirlerini yerine getirmekle yükümlü olabilecekler;

* Polis ve ordu arasında koordinasyonu sağlayacaklar;

* Tüm kararlarını, sonradan yazılı hale getirmek suretiyle, sözlü olarak uygulatabilecekler; vb.

Bu maddelerden de anlaşıldığı gibi, MGK güdümlü burjuva meclisinin OHAL'i üç ilde "kaldırması" demagojiden, yalandan ve gözboyamadan ibarettir.

Gerçek ise bambaşkadır. Yeni İller İdaresi Yasası'nı tüm ülkede devreye sokan, **koruculuk** sistemiyle ve yasaklarıyla Karadeniz halkı üzerinde terörünü azdıran bu aynı devlettir. Asıl amacı ise ezilen emekçi yığınlarının her türlü mücadeleye girişimini anında ezmek, her türlü özgürlük istemini zulme boğmaktır.

Sermaye devleti, faşist saldırılarını yeni kılıflar giydirerek kendini aklayamaz. Kardeş Kürt halkının tümüyle meşru eşitlik ve özgürlük istemlerini desteklemek, baskıya, zulme ve devlet terörüne karşı mücadeleyi yükseltmek biz işçi ve emekçilerinin en temel görevleridir!

Dokunulmazlık zırhı arkasında kimler saklanıyor?

ÇİLLER:

Tansu ÇİLLER, Susurluk'tan kısa bir süre önce sermayenin terör cumhuriyetinin başbakanı idi. Susurluk kazasının olduğu tarihte ise Refah-Yol Kabinesi'nin Başbakan Yardımcılığı görevini sürdürüyordu. Dolayısıyla ÇİLLER, Başbakanlığı döneminde uygulanan ekonomik, siyasi, fiziksel her türlü saldırı ve terörün birinci dereceden sorumlusudur. Susurluk sonrası dönemde adı yolsuzluklarla, kendi adıyla

anılan özel örgütiyle, CIA ajanlığıyla anılmaya başlandı. Eşi Özer ÇİLLER ise eşinin siyasi nüfuzunu kullanarak yaptığı yolsuzluklarla, yeraltı dünyasının karanlık işleriyle anılıyor. Ayrıca Özer ÇİLLER'in uyuşturucu ve kara para aklama işlerine bulaştığı, kumarhaneler kralı Ömer Lütfi TOPAL'ın öldürülmesi olayında azmettirici olduğu biliniyor. Bu iğrenç işleri sayesinde elde ettikleri devası servetin büyük bir kısmı ABD bankalarına aktarılmış, mafya işlerinin yürütücüsü holding ortaklıklarında kullanılmıştır.

Kamuoyunda PARSADAN davasıyla açığa çıkan örtülü ödenekten harcanan ve nereye harcanıldığı açıklanmayan 500 milyar lira hakkında Çiller şunları söylemişti: "Bu sırlar açıklanırsa millet ayağa kalkar, dünya ayağa kalkar. İnsanlar, milletler birbirine düşer. Türkiye çöker, rejim tehdit altına girer. Herkes altında kalır. Halka halka, zincir zincir, o ülkeden buraya, hergün büyüyerek devam eder."

Bu 500 milyar liranın ne gibi suç organizasyonlarında kullanıldığı halen daha ortaya çıkarılmış değil. Ama örtülü ödeneğin üzerini örten örtünün Susurluk'un üzerini örten örtüyle aynı kumaştan yapıldığı çok açıktır.

AĞAR:

Susurluk'un önplana çıkardığı en önemli isimlerinden biri Mehmet AĞAR'dır. Ankara ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü, Erzurum Valiliği, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı gibi görevler üstlenmiş, her zaman kontrgerilla devletinin kilit yerlerinde konumlandırılmıştır. Bu görevleri sırasında devrimcilere karşı kanlı katliamlara imzasını atan AĞAR'ın ellerinde onlarca devrimci savaşçının kanı vardır. Hiç çekinmeden devlet adına "bin operasyon" yapıldığını hemen Susurluk'un ertesinde açıklayan AĞAR, Susurluk kazasının olduğu tarihte çete devletinin İçişleri

Bakanı'ydı. Susurluk'taki kaza, AĞAR'ın da katıldığı İzmir Balçova'da bulunan Princess Otel'deki toplantı dönüşünde meydana gelmiştir. Bu

görüşmenin yeni operasyonların planlandığı bir görüşme olduğu ise gün gibi ortadadır. AĞAR, Susurluk sonrası operasyonlarına devam etmiş, Adalet Bakanlığı döneminde yayınladığı Mayıs Genelgeleri'yle bu kez namlunun ucunu zindanlardaki devrimci tutsaklara çevirmiştir. AĞAR'la başlayıp Şevket KAZAN'la devam eden tabutluk saldırısı devrimci tutsakların 12 şehit pahasına verdikleri mücadele ve direnişle boşa çıkarıldı.

Tüm kirli ve kanlı geçmişine rağmen çete devletinin meclisinde istihdam edilen AĞAR, bin operasyonu MGK'nın temin ettiği silahlarla gerçekleştirdiğini açıkladı. AĞAR, "Tüm yaptıklarımın MGK'nın haberi vardı. Emri onlar verdi" derken Susurluk sonrası en az yıpranarak çıkan ve yönetimini meşrulaştıran MGK'nın çete devletinin en büyük çetesi olduğunu da belgeliyordu.

BUCAK:

Sedat BUCAK, 1990'dan beri DYP Şanlıurfa milletvekili olarak mecliste mesai yapmaktadır. Yüzbin kişilik BUCAK aşiretinin reisi olarak onbinin üzerindeki koruma ordusuyla Kürdistan'daki en önemli silahlı güçlerden birini elinde bulundurmaktadır. BUCAK, bu nedenle kirli savaş bütçesinden büyük paylar alan bir savaş ağasıdır. Korucu ordusunu karanlık işlerini yürütme işinde kullanan BUCAK'ın silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı, arazilerinde uyuşturucu imalinde kullanılan dışı hint kenevirini yetiştirdiği, Mehmet AĞAR'la birlikte çeşitli organizasyonlar içinde olduğu bilinmektedir. Örtülü ödenekten Çiller tarafından harcanan 500 milyarın da BUCAK'ın silahlı çetesine aktarıldığı iddia edilmektedir. Bütün bu kirli işlerde varolan ortak nokta bu işlerin polis şefleri ve subaylarla ortak yapılmasıdır. BUCAK ve silahlı çetesi insanları gözaltına alıp

işkenceden geçirmekten cinayete, hırsızlıktan Kürt halkına yönelik yürütülen kanlı operasyonlara dek işledikleri her suçu devlet desteğiyle veya bizzat devletle birlikte gerçekleştirmişlerdir. BUCAK ayrıca devlet tarafından aranan bir takım kişileri milletvekili lojmanında gizlemiştir.

Bütün bunlar gün gibi ayyuka çıkmış olmasına rağmen, bu şahıslar dokunulmazlık zırhının arkasında suç işlemeye devam ediyorlar.

Hesabı emekçiler soracak!

Ağar, Çiller, Bucak dokunulmazlık zırhı ile dolaşan çete başlarından sadece bir kaç. Bugün meclis tam anlamıyla kontrgerillacılarla, işkencecilerle, hırsızlarla, mafyacılarda doldurulmuş durumdadır. Susurluk'la bağlantısı olmayan tek bir düzen partisi bulunmamaktadır. Aynı pislige boğazına kadar batmış Anadol-D hükümeti ve onun başbakanının dokunulmazlıklarını kaldırılmasıyla ilgili açıklamaları bir gözboyamadan ibarettir.

Dokunulmazlıklar kaldırılmayacağı gibi, kalksa dahi bu insanlık suçlarını işleyenlere yine de dokunulmayacaktır. Dokunulmazlığı olmadığı halde benzer suçlardan yargılanan polis şeflerinin, işkencecilerin, çete başlarının ve kontrgerilla tetikçilerinin yargılandığı davalar gözümüzün önünde olup bitmektedir. Sermaye devletinin yargı sistemi çeteleri yargılayamamaktadır. Hırsızlar,

işkenceciler, katliam sanıkları ve çeteler birbiri ardına serbest bırakılmaktadır. Tam da bu nedenle, işçi sınıfı ve emekçiler "Dokunulmazlıklar kaldırılсын!" talebi etrafında yeniden başlayan Sürekli Aydınlik İçin 1 Dakika Karanlık eylemlerine bu darlıkta değil, ÇİLLER'lerin, AĞAR'ların, BUCAK'ların hesabının ancak kendilerinin sorabileceği açıklığıyla

katılmalı ve eylemi semtlerden üretim alanlarına taşınmalıdır. 1000 operasyonun, faili meçhullerin, yargısız infazların, Kürt halkına uygulanan vahşi katliamların, işkencelerin ... kısacası tüm insanlık suçlarının hesabını sorabilecek biricik sınıf işçi sınıfıdır. ÇİLLER'ler, AĞAR'lar, BUCAK'lar işçi sınıfının devrimci adaletine hesap vermekten kurtulamayacaklar.

**ÇİLLER, AĞAR, BUCAK
Hesabı Emekçiler Soracak!**

Cinsel işkence ve tecavüz...

Günümüz kapitalist toplumunda işçi-emekçi kadınlar yoğun emek sömürüsünün yanı sıra, işyerinde cinsel tacize maruz kalmaktadırlar. Gerek kadının evinde kocası tarafından yalnızca bir meta (ev işleri, çocuk büyütme, cinsel tatmin aracı) olarak görülmesi, gerekse kadının erkek egemen toplumda karşılaştığı aşağılayıcı uygulamalar bu sömürüye ayrıca eklenmektedir. Emekçi kadını üretim sisteminin basit bir parçasına, evinde ise değersiz bir eşyaya indirgeyen bakış toplumu ideolojik olarak kuşatan medya tarafından da sürekli üretilir. Kadının dişiliği kullanılarak bir cinsel obje olarak yansıtılır. Çoğu kere kadın topluma dayatılan bu bakışın dışına çıkamaz. Bilinçlenip mücadeleye atıldığında dahi, tarihsel geçmişinin, (yani programlanmış bir robottan farksız, yoğun bir sömürü aracı ve söz söylemeye hakkı olmayan bir kukla olarak görülmesinin) izlerini ancak sancılı bir sürecin sonucunda silebilmektedir. Öyle ki, gözaltında cinsel tacize, cinsel işkenceye, tecavüze uğrayan bir çok kadın dahi buna karşı sesini kamuoyunda duyurma gücü bulamaz. Tecavüze ve cinsel tacize başvuranları lanetleyip, bu aşağılık saldırıların temsilcisi kokuşmuş sermaye düzenini sorgulamak yerine, kadını "kirlenmiş" gören toplumsal önyargılar burada da etkili olabilmektedir.

Tam da bu nedenle faşist sermaye rejimi kadın devrimcilerine karşı "cinsel işkenceyi" özel bir saldırı aracı olarak kullanır. Fiziksel acıyla çökertemediği, çözemediği kadın devrimcileri cinsel kimliğine hakaret ve aşağılama ile dize getirmeye çalışır. Kadınlık "namusunu" ve "onurunu" çiğneyerek insanlık onurunu ayaklar altına almaya çalışır.

Cinsel işkencenin yaygınlığının bir diğer nedeni de, erkek egemen kapitalist sistemin uşaklarının "saçı uzun, aklı kısa", "eksik etek" olarak tanımladıkları kadınların sınıflar savaşında tereddütsüz yerini alışları ve onlara kafa tutmaya cüret edişleri karşısında duydukları öfkedir.

Gözaltına alınan devrimci kadınlar askı, tazyikli su, elektrik, kaba dayak ... gibi işkencelerin yanı sıra cinsel tacize de sistematik olarak maruz kalmaktadırlar. Dahası tecavüze uğrayan birçok kadın vardır. İstanbul TMS'de tecavüze uğrayan Zeynep Avcı, Diyarbakır'da 4 ay süreyle bir korucu tarafından tecavüz edilen 10 yaşındaki R.K., Menice Kirtay (22), Leyla Karalük (23), Songül Özyiğit (24), Şükran Aydın (17) devletin kolluk ve terör güçleri tarafından tecavüze uğrayan sayısız kadınlardan kamuoyuna ismi duyurulan sadece bir kaçı.

Cinsal taciz (gerek sözlü, gerekse bedensel) ve tecavüz temelde psikolojik bir işkence yöntemidir. Hedef, küçük yaştan itibaren empoze edilen feodal yapıyı kullanarak kadının iç örgütlülüğünü bozmaktır. Yani kendisini güçsüz, yalnız ve özellikle de kirlenmiş hissederek iç bütünlüğü parçalamaktır. Aynı şey, cinsel işkenceye uğrayan erkek ve çocuk için de geçerlidir.

Sonuçta; namus, onur gibi değerler, onurlu bir yaşam için mücadele eden insanların bilincinde ve yüreğindedir. Gözaltında cinsel taciz, tecavüz gibi insanlık suçları altında ezilmemek, düşman karşısında yüreklice direnmek şüphesiz ki davaya olan inançta ve bilinçle yoğrulmuş samimiyette yatar.

Unutmayalım ki, kadın gerçek değerini asla kapitalist sistemde bulamaz. Kadının gerçek kurtuluşu SOSYALİZM'dedir.

Sermaye devletinin gündem saptırma çabası: Başkanlık Sistemi

Sermaye devletinin en eskimiş yüzlerinden, deneyimli ve köylü kurnazı politikacısı Demirel, bir süre önce medyanın gündemine başkanlık sistemi tartışmasını soktu.

Burjuva köşe yazarları ve politikacıları, yeni bir aldatmaca olarak toplumun gündemine sokulan bu konuyu tartıştı ve tartışıyor. Kimisi başkanlık sistemini padişahlık, krallık ile özdeşleştirdi. Kimisi Demirel'in bu sistemi kendisi için istediğini söyledi. Kimileri de Özal'ın bunu daha önce tartışmaya açtığını söyleyerek meziyereler düzdü. Sonuçta, burjuva politikacıları kendi içerisinde bu sistemi savunanlar ve savunmayanlar olarak ikiye ayrılıp kitleleri oyalayıcı, bilinç bulandırıcı bir tartışmayı açmış oldular.

Bu tartışmaların kendisinden çok nasıl bir dönemde gündeme getirildiği önemlidir. Birincisi; sistemin krizi iyice derinleşmiş, sistem tartışılır hale gelmiştir. Hatta sistemin çürümüşlüğü ve iflâsı üzerine süren tartışmalara burjuva politikacı ve yazarlar birinci elden katılmak zorunda kalmıştır. İkincisi; çete devletinin katilleri ve işkenceci polislerin tahliyesiyle birlikte tepkiler yükselmiş ve Susurluk tekrar tartışmaya açılmıştır. Demirel, yılların birikimi ve kurnazlığıyla davranıyor. Başkanlık sistemi tartışmasıyla hem kitleleri sistem içi bir takım değişikliklerle sorunların çözülebileceği aldatmacasıyla oyalamanın, hem de yeniden alevlenen Susurluk gündeminin boğulmasının yolunu açmaya çalışmaktadır.

Fakat geçmişte de, 2. Cumhuriyet, başkanlık sistemi vb. şeklinde ortaya çıkan soyut tartışmalar işçi-emekçilerin ilgisini çekmemiştir. Denenmedik düzen partisi, denenmedik sistem içi çözüm bırakmayan burjuva politikacılarının gerçek yüzleri emekçi kitleler şahsında giderek daha açık hale gelmektedir. Düzen içerisinde iktidara gelip de emekçi sınıflar üzerindeki sömürüyü katmerleştirmeyen bir parti kalmamıştır. Ve emekçi sınıfların gözünde bütün inandırıcılıklarını kaybetmişlerdir. İktidara gelen her hükümet, emekçilere yönelik eskinin devamı olan yeni bir saldırı programını devreye sokmuştur.

İşçi sınıfı, bu tür içi boş tartışmaları mahkum etmeli, kendi gündemine dönüp sınıf tavrını ortaya koymalıdır. İşçi sınıfının bugünkü temel sorumluluğu herşeyden önce Susurluk'un üzerinin örtülmesine izin vermemek, ESK'e hayır ve sınıfa yönelik saldırılara dur demektir. Kısacası kontrgerilla devletine ve sermayenin topyekün saldırı programına karşı mücadeleyi yükseltmektir.

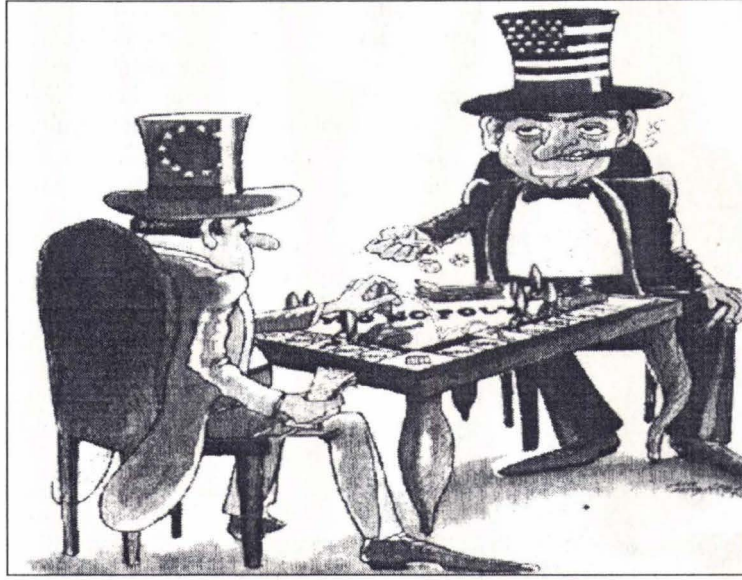
IMF FATURALARINI KAPİTALİSTLER ÖDESİN!

MGK-TÜSİAD hükümeti sınıfa saldırılarını yoğunlaştırıyor. Hükümet ve TÜSİAD sözcüleri medya yoluyla, işçi sınıfı ve emekçileri yoğun bir sömürü kampanyasına daha hazırlamaya çalışıyor. Susurluk'u çözmek, erken genel seçim yapmak vb. vaatlerle işbaşı yaptırılan Anasol-D hükümetinin, tüm vaatleri gibi "adil bir seçim sistemiyle erken genel seçim" vaadinin de boş bir yalandan ibaret olduğu böylelikle iyice açığa çıkmış bulunuyor. Açıktır ki efendileri IMF ve Dünya Bankası Türkiye'de seçim değil, uzun ömürlü bir saldırı hükümeti istiyor.

Anasol-D hükümeti bu görevini layıkıyla yerine getirmek için işbaşı yaptığı günden itibaren yoğun bir saldırı programını hayata geçirmeye başladı. Birbirine eklenen yalan vaatlerin üzerine zam ve talan furçasını oturttu. Bir yandan ekonomik sömürü ağırlaştırılarak sürdürülürken, diğer yandan da MGK-TÜSİAD'ın idari tedbirleri hayata geçirilmeye başlandı. MGK'nın dayattığı gündemlerle kitleler oyalanmaya, terörize edilmeye devam edilirken bir bir hayata geçirilen zamlar işçi-emekçiyi belini doğrultamayacak bir duruma itti.

Bugün meclisin açılmasıyla, sözde dokunulmazlıkların sınırlandırılması vb. çerçevesinde Susurluk tekrar gündeme sokulurken, tam bir ikiye bölünmüş örneği gösterilerek Susurluk sanıkları serbest bırakılmaktadır. Kitleler yeniden "1 dakika karanlık" eylemleriyle sokağa dökülürken, sermaye devleti ince hasaplarını uygulamakta, işçi sınıfı ve emekçilerin mezarlarını kazmaktadır. Mezar kazıcılık görevini üstlenen yalnızca hükümet değildir. Yıllardır tüm işçi eylemlerini, grevlerini, mevzi direnişlerini ekonomik bir içeriğe hapsetme ve ihanetle sonuçlandırma başarısını gösteren MGK sendikacılığı da bu görevi tartışmasız bir tarzda üstlenmektedir. Yine ESK'te ifadelenen işçi sınıfı düşmanlığı platformu bu doğrultuda işlev görüyor. ESK, Susurluk sonrası süreçte MGK ve ordunun siyasal yaşamı tümüyle zapturap altına alma girişimlerine toplumsal bir zemin sağlamaya çalıştığı gibi, MGK hükümetinin tüm zulüm politikalarını da koşulsuz desteklemektedir. Bu özelliğiyle ise MGK-TÜSİAD hükümetinin en temel dayanak noktalarından birini oluşturmaktadır.

Sermayenin saldırıları, işçi sınıfının tüm icraatları siyasi-ekonomik-politik

bir bütün olarak sınıfı ve emekçileri ezmeye yöneliktir. Saldırının direktifleri ise IMF ve Dünya Bankası tarafından verilmektedir. Hatırlanacağı gibi ilk olarak New York'ta yapılan Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) '97 raporunda, "TC gibi" ülkelere "güçlü devletle desteklenen ulusal politikalar" ve "aşamalı liberalizasyon" politikaları uygulamaları salık verilmişti. Bunun hemen ertesinde IMF ve Dünya Bankası Hong Kong toplantısında ise TC'ye "makro ekonomik istikrar programı" deklare edildi. TC'ye verilecek kredi için bu önkoşulla birlikte, programın uygulayıcısı olacak hükümetin en az bir yıl işbaşında olması ve hızlı özelleştirme garantisi istendi. Ayrıca ekonomide "daraltıcı" önlemler içeren koşullar, açıktan "acı paket" olarak ifadelendirildi. IMF'nin "ekonomisi kötü ülkeler" kapsamında ele aldığı ülkelerle yaptığı "stand-by" kredi anlaşması için TC'ye verdiği direktifler arasında; seçim yapılmayacağının güvencesinin verilmesi ve acı paket uygulaması vardır. UNCTAD raporu çerçevesinde de TC'den şovenizme dayalı baskıcı rejim uygulamaları istenmiştir. Bugünkü acı paket çerçevesinde işçi ve emekçilerin reel ücret düşümü, KİT transferlerinin durdurulması, tarım destekleme alımlarının durdurulması gibi maddeler yer almaktadır. IMF, bu önkoşulların yerine getirilmesi için söz aldıktan sonra, Ekim ayında TC'ye yapacağı ziyarette 1998 bütçesini görüşerek net kararlarını bildirecek. İç borcu 5 katrilyona yaklaşan TC'nin 1998 yılında hemen ödemesi gereken 11 milyar dolar dış borcu bulunuyor. TC'nin mali krizi artarak sürerken, borçlarını, alacağı dış kredilerle ödemekten başka şansı da yok. IMF kredileri, uluslararası borçlanmalarda bir referans sayılıyor ve kredi puanını yakından ilgilendiriyor. Bu koşullarda, TC'nin her zamanki politikası olan mali krizini işçi emekçiye fatura etmesi kaçınılmaz oluyor. Meclisin açılmasının hemen ertesinde

ABD'ye giderek ekonomik politikalarının direktiflerini alacak olan TÜSİAD temsilcileri, önümüzdeki yıl uygulanacak ekonomik politikaları belirleyecek. Daha sonra IMF gözlemcileri eşliğinde mecliste bütçe görüşmeleri başlayacak. Meclisten çıkacak olan şey ise şimdiden belli: Daha fazla sömürü, daha fazla zam, daha az ücret ve alabildiğine sefalet! Bugünden açıklanan bütçe tasarılarının tüm yönelimleri IMF ve Dünya Bankası'nın direktifleriyle

birebir uyum içerisinde. Bu da ülkeyi kimin yönettiğine dair en açık kanıtı göstermektedir. 2000 yılına kadar yayılan bir bütçe tasarısıyla, tam da aşamalı liberalizasyondan kastedilen şey yapılmak istenmektedir. Sermaye devleti bir yandan baskı rejimini günün ihtiyaçlarına göre tahkim etmekte ve geliştirilen bir dizi gündem çerçevesinde güçlendirmektedir. (Koruculuğun yaygınlaştırılması; Türk-Yunan, laiklik-şeriat ikilemleri çerçevesinde şovenizmin pompalanması ve ordu-MGK yönetiminin meşrulaştırılması, grev ertelemeye kadar bir dizi *hakın* MGK'ya tanınması vb. vb...). Öte yandan, hükümet sözcülerinin birbirini tutmayan açıklamaları ile kitlelerin daha bugünden acı ilaca alışması sağlanmak istenmektedir. Sermaye basını bu konuda spekülasyon bir dizi ifade ve tartışmayla beraber ekonomik politikanın gerçek yüzünün kitlelerden gizlenmesine çalışmaktadır.

İşçi ve emekçiye daha ağır sefalet koşullarının dayatılması, uzun mücadelelerle alınan sosyal hakların gaspedilmesi anlamına gelen "acı ilacı" içecek miyiz? Sermaye uşağı MGK sendikacılarının oyalamalarına kanacak mıyız? Üç-beş sermayedarın kredi alıp faturasını bize ödetmesini kabullenecek miyiz?

Tabi ki hayır! Sermaye sınıfı bizim önüne diz çökmemiz için elinden geleni yapmaktadır. Kendileri karlarına kar katarken her türlü faturalarını ödemek de biz işçi ve emekçilere kalıyor. Anasol-D hükümeti bugün bizler için sefaleti, işsizliği, açlığı öngörüyorken bir de en arsız şekilde uzlaşmadan, fedakarlıktan bahsedebiliyor. Hastalıklı ekonomisi olan sermaye düzenidir. Sermaye düzeni bir avuç kapitalistin, sömürgecinin düzenidir. Onun hastalığının acı ilacını içecek olan da, faturasını ödeyecek olan da biz işçiler-emekçiler değiliz, kendileridir!

Acı ilacı içmeyeceğiz! Krizin faturası kapitalistlere!

MGK-TÜSİAD hükümetinin yeni saldırı programı

Enflasyon azdırılıyor, emekçiye sefalet dayatılıyor!

Anasol-D hükümeti IMF ve Dünya Bankası'ndan aldığı direktifler doğrultusunda '98 bütçe tasarısı ve '97 ek bütçesini belirledi. Bu bütçe tasarısı sermaye medyasınca "devrim programı" olarak lanse edildi. İlk olarak, kitlelere vaadedilen erken genel seçimin bir başka bahara bırakıldığı, aldatmaca ve ucubelerle dolu bu programın genel görüntüsü "istikrar programı" olarak sunuldu. IMF ve Dünya Bankası'nın isteği doğrultusunda 3 yıla yayılan saldırı programının vaat ettiği balonlardan ilki enflasyon konusunda.

*Enflasyonu düşürmek için hiçbir ciddi yönelimi olmayan ama buna rağmen '98 enflasyonunu %50 olarak öngören tasarıda, '99'da %20 ve 2000 yılında da tek haneli enflasyon öngörülüyor. Hükümet bu geniş öngörüsü çerçevesinde memura ve işçiye düşük ücret ve maaş zammı (enflasyon oranında ya da 10 puan altında) dayatmaya çalışıyor.

Böylelikle ücret ve maaşların reel olarak düşürülmesi planlanıyor. Gerçekte ise durum sunulandan çok farklıdır. Yıllardır yıllık enflasyonu üç haneli rakamlardan aşağıya düşmeyen TC'nin bu öngörüsü (%50 enflasyon) yalnızca işçi-emekçi ve memurun sefaletini artırmak, faturayı onlara kesmek için uydurduğu bir balondan ibarettir. ESK ihanetiyle MGK sendikacılığını tescilleyen Türk-İş ve DİSK bugünden saldırı programının destekçiliğine soyunmuşlardır. İşçiyi eşel mobile mahkum eden sendika mafyalarının tek itiraz noktası personel giderleriyle sınırlı kalmıştır. Bu da sendika bürokratlarının zaten ortada olan yüzlerinin bir kez daha en açık tarzda sergilenmesinden başkaca bir anlam taşımamaktadır. Onların tek derdi arpalıklarla oy toplamak ve konumlarını korumaktan ibarettir.

*İkinci saldırı ucubesi vergi reformu adıyla karşımıza çıkmaktadır. Sözde vergilendirmede eşitlik ilkesi gözetilmekte, gerçekte ise işçinin, emekçinin, kamu çalışanlarının ve küçük üreticinin sırtına ek vergi yükü bindirilmektedir. Hükümetin "kayıt dışı ekonomiyi dizginlemek" adıyla yürüteceği bu operasyon sermayedarlar ya da kapitalist tekellere dokunmamakta, ezilen ve sömürülenlere daha ağır bir faturanın dayatılmasını hedeflemektedir.

Sermaye medyasında vergi yüzüzleri, utanmazları olarak lanse edilen küçük üretici kazanamadığı (ama GSMH'da kendi payı olarak görünen) kazancın vergisiyle yükümlendirilmek istenmektedir. Diğer tarafta trilyonluk vergi kaçakçıları tekellere ise hiç dokunulmadan geçilmektedir. Hükümet vergilendirme hesaplarını GSMH'nın (Gayri Safi Milli Hasıla) %25'ini işçi-emekçi-memurdan geri almak üzerine yapmaktadır. Bu da şu anlama geliyor; TC'de en yüksek kazançlı %20'lik kesim GSMH'nın %55'lik bölümünü almaktayken, geri kalan %80'lik kesime GSMH'nın %20'siyle geçinmek dayatılmak

istenmektedir. Bunun da adına fedakarlık, uzlaşma denilmektedir.

*Bununla da bitmiyor. Sosyal güvenlik reformu adıyla emeklilik yaşları yükseltmek isteniyor. Gerekçe olarak da her kurumun kendi başına ayakta durmasını sağlamak gösteriliyor. Oysa ki her gün TC'de emekliler maaş kuyruklarında canından oluyor. Çok büyük bir bölümü 49 yaşın üzerinde olan emekliler zaten "çerez parası" mahiyetinde ödemelere tabi tutuluyor. Yapılan araştırmalara göre "TC gibi ülkelerin" girdiği standartlarda yaş ortalaması 43 olarak görülürken (ki bu rakam emperyalist ülkelerde 78'dir) emeklilik yaşının yükseltilmesi sosyal reform değil, toplu kıyım, mezarda emeklilik ya da ölene kadar kölelikten başkaca bir anlam taşımamaktadır. Bu "sosyal reformun" öngördüğü işsizleştirmek ve köleleştirmekten başka bir şeye hizmet etmemektedir.

*Yerel yönetim reformu adıyla yerel yönetimlerin mali ve idari özerkliği arttırılacak, genel bütçe üzerindeki yükü azaltılacak... Bu da Özal ekonomisinin artırılmış baskıya uyarlanmış bir önlemi olmaktadır. Yerel yönetimler, hükümetlerin arpalıkları olarak iş görmekte, sistemin kokuşmuş hizmet anlayışının, rüşvetin ve yolsuzluğun en kolay yapıldığı yerler durumundadırlar. En büyük ihale yolsuzluklarının bu alanda ortaya çıkıyor olması bir raslantı değildir. Anasol-D hükümeti yerel yönetimlerin mali ve idari özerkliğini artırarak iki yönlü bir politika gütmektedir. İlki baskı rejiminin yerel ayaklarını sağlamlaştırmak, ikincisi bu arpalıkları sayesinde siyasi gücünü korumak/oturtmak ve seçim yatırımlarını şimdiden yapmaktır. Ayrıca "sosyal hizmet" kısıntısının sorumluluğunu da böylelikle üzerinden atmış olacaktır.

*Özelleştirmelere ivme kazandırılarak işçi kıyımına hız verilmek istenmektedir. Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun bugünden öngördüğü ve hazırlığına başladığı özelleştirilecek KİT'ler şöyle sıralanmaktadır: THY, Tüpraş, Erdemir, Petkim ve Petrol Ofisi. Bunlar Türkiye'nin elle tutulur kuruluşlarının başında gelmektedir. Özelleştirme, kapitalistlerin karlarına kar katmasını sağlarken işçiye-emekçiye tensikat, işsizleştirme, açlık ve sefaleti anlatmaktadır.

*Ücretlerin reel olarak düşürülmesi planı da bütçe açıklarıyla maskelenmek istenmektedir. Ucube bir planla faizlerin ve enflasyonun düşürülerek denetim altına alınacağı vaad edilmekte ve buradan elde edilecek kazancın maaşlara ve ücretlere aktarılacağı söylenmektedir. Tüm bir programını dış borcunun faizini ödeyebilmek adına dış borçlanma üzerine kuran hükümetin enflasyonu ve faizi nasıl düşüreceği sorusunun görünürde bir yanıtı yoktur. Gelişen rantıye ve spekülasyon ekonomisinin bu temel sonucunu

(yüksek faizle borçlanma ve enflasyon) işçi ve emekçinin ücret ve maaşlarını kesmek engelleyemez. Sadece ağırlaşan mali krizin faturası emekçiye çıkarılarak dönemsel soluklanmalar sağlanmaya çalışılmaktadır. Ve bugün yapılan da tam olarak budur.

*Bu politikanın bir başka versiyonu da devlette personel reformu adıyla sunulmakta ve bu reform sayesinde kamu emekçilerinin işinden olması planlanmaktadır. Kamu sektöründe emekçi kıyımı bir reform, ücret iyileştirme politikası olarak sunulmaktadır.

*Kamu bankaları elden çıkarılarak sermaye tekellerinin direkt yönetimine sunulmaktadır. Bunun da adı mali sektör reformu, sermayenin tabana yayılması olmaktadır. Böylelikle tarım borsaları vb. kurularak, tarım işçisi ve emekçisi, küçük üretici bir kez daha hedef gzetilmektedir. Bir yandan güya rantiyeden, spekülasyon ekonomiden dert yanan devlet bu alanda da denetimi tümünden tekellere bırakmakta, sermaye tekellerine yeni rant alanları açmaktadır. Bunda bir çelişki yoktur. Yalnızca mali piyasalardaki manipülasyonların denetimi sermaye tekellerine peşkeş çekilmektedir.

Bütün bunların ifadesi olan acı reçete açıktır ki yine işçi-emekçi ve kamu çalışanlarını hedef almakta, krizin faturasının emekçiye kesilmesi anlamına gelmektedir. İşçi ve emekçiler bugünden bu saldırı paketini püskürtmek için mücadeleyi yükseltmelidir!

DİE'nin (Devlet İstatistik Entitüsü) her ayın 3'ünde açıkladığı aylık enflasyon oranları da buna en yakın tanıklığı etmektedir. Eylül ayı itibariyle son 1 yıllık enflasyon toptan eşyada %85.4, tüketici fiyatlarında %89.9 olarak belirlendi. Eylül itibariyle 12 aylık ortalamalara göre yıllık enflasyon toptan eşyada %79.8, tüketici fiyatlarında %80.9 olarak hesaplandı.

Zam üstüne zam yaparak ve ek vergilendirmelerle işçi ve emekçilerin tüm alım gücünü yokeden Anasol-D hükümetinin icraatları enflasyonu düşürmek bir yana, işbaşı yaptığı günden bu yana enflasyonun artarak yükselmesine neden oldu. Tüketici fiyatlarında aylık enflasyonun Haziran'da %2.9'ken, bu Anasol-D'nin işbaşında olduğu Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında sırasıyla %6.3, %6.2 ve %7.3 oldu. Yine toptan eşyada aylık enflasyon Haziran'da %3.4 iken bunu izleyen aylarda %5.3, %5.3 ve %6.3 olarak gerçekleşti. Bu rakamlar bu yılın en yüksek enflasyon düzeylerini göstermektedir. İcraatlarının "istikrar programının altyapısını" hazırlamaya dönük olduğunu söyleyen devlet bakanı Işın Çelebi büyük bir aymazlıkla: "Mutfağı yeniden düzene oturttuk ve yeniden yemek yapılabilir hale getirdik" diyebilmektedir.

DİE verilerine göre (12 aylık ortalama üzerinden) gerçekleşen yıllık enflasyonda da Anasol-D hükümeti dönemi en yüksek düzeyi temsil etmektedir.

Bugün "3 yıllık istikrar programı" çerçevesinde dayatılmaya çalışılan saldırının enflasyonu düşürmek gibi bir işlevi olmayacağı açıktır. Bu sadece bir balondan ibarettir. Saldırı programının esas çerçevesi işçi ve emekçiye sefaleti, açlığı dayatmaktadır.

Yıllık Enflasyon

Toptan Eşya

Aylar	1995	1996	1997
Ocak	139.9	64.9	78.0
Şubat	138.4	63.0	78.6
Mart	135.0	65.3	77.0
Nisan	92.4	69.9	72.8
Mayıs	80.6	73.7	74.6
Hiziran	78.1	76.2	75.7
Temmuz	77.87	76.3	80.7
Ağustos	76.2	79.0	83.4
Eylül	76.5	79.8	85.4
Ekim	72.4	82.8	-
Kasım	68.9	85.7	-
Aralık	-	84.9	-

Tüketici

1995	1996	1997
125.9	78.1	75.7
122.4	77.5	77.7
119.7	79.3	77.3
88.4	80.8	77.2
79.8	82.9	77.5
80.7	82.9	78.0
80.6	81.2	85.2
83.3	81.9	87.8
85.8	79.3	89.9
84.2	79.6	-
81.5	80.4	-
76.1	79.8	-

"SSK halkındır, halkın kalacak!"

Özelleştirme saldırısı her cepheden devam ediyor. Her özelleştirme sonrası zafer naraları atan sermaye devletinin iştahı giderek kabarıyor, her geçen gün yeni kurumlar özelleştirme programına alınıyor. Tabi bunların cefasını yine işçi ve emekçiler çekiyor. Açıktır ki, sınıf ve emekçiler cephesinden militan ve birleşik bir karşı mücadele yükseltilmedikçe bu saldırıların ardı arkası kesilmeyecek.

Özelleştirme planının başındaki kurumlardan biri de SSK'dır. Özelleştirmelere zemin hazırlamak için SSK hastane ve dispanserlerine uzun zamandır yatırım yapılmıyor, eleman alınmıyor. Hastalar bakımsızlık, olanaksızlık ve pislik içerisinde kaderleriyle başbaşa bırakılırken, "paran kadar sağlıklı!" iğrenç mantığı dayatılmaya çalışılıyor.

Bu gerçeği kamuoyuna teşhir etmek isteyen SES İzmir Şubesi 7 Ekim'de bir basın açıklaması yaptı. 50-60 kişinin katıldığı eylemde, "Söz yetki karar çalışanlara!", "Yaşasın sendikal mücadelemiz!", "SSK halkındır, halkın kalacak!" sloganı atıldı.

SSK'nın bilinçli politikalarla mali krize düşürüldüğünü, bu politikaların özelleştirmenin bir parçası olduğunu söyleyen çalışanların verdikleri istatistiksel bilgilere göre;

Son 18 yılda SSK'lı sayısı %280, poliklinikte muayene olan hasta sayısı %250, yatan hasta sayısı %220 ve ameliyat sayısı %300 artmıştır. Aynı 18 yılda yatak sayısı sadece %40, yataklı kurum sayısı %70 artmıştır. Personel sayısı da %14 artmıştır. Dünya Sağlık Örgütü standartlarına göre bir hekime 3 hemşire, 5 personel düşmesi gerekirken, SSK'da 0.8 hemşire ve 1 hizmetli personel düşmektedir.

Örneğin; Tepecik SSK hastanesinde 1996 yılında 988571 hasta poliklinikte muayene edilmiş, 41678 hasta yatırılarak tedavi edilmiş, 28882 hasta ameliyat edilmiş. Tüm bunlar 350 hekim, 51 memur, 200 hizmetli personel, 230 hemşire ve çok yetersiz sayıda laboratuvar, röntgen ve diğer personel ile karşılanmaktadır. Hemşireler 28 saat süren 7-8 nöbet tutmakta, hizmetli personel hafta tatili yapmaksızın 12 saat çalışmakta, büro memuru ve hizmetli personele fazla mesai ve nöbet karşılığı her saat için 50 bin TL gibi komik rakamlar ödenmektedir.

SSK'nın insanca ölçülerde sağlık hizmeti vermesini istediklerini söyleyen çalışanlar, aşırı iş yoğunluğu, nöbet sayısı ve fazla mesai nedeniyle doğabilecek tedavi yanlışlıklarından sorumlu olmadıklarını, personel sayısının %50 artmaması koşulunda hastanede sağlık hizmeti veremeyeceklerini açıkladılar.

Basın açıklamasına çevrede biriken halktan da destek geldi. Onlar aylarca hastanelerde süründüklerini, kimsenin yüzlerine bakmadıklarını söylüyorlardı.

Sermayenin Krizi ve Özelleştirme Çıkmazı!

Sermaye devleti özelleştirme saldırısını sürekli gündemde tutuyor. KİT'leri adeta yangından mal kaçırır gibi bir bir talan ederek özelleştirmeye çalışıyor.

Bu doğrultuda yürütülen propagandanın odağına ise, ekonomideki bütün sorunların kaynağının devlete ait iktisadi teşekküller olduğu yalanı yerleştiriliyor. Neredeyse bütün umutlar KİT'lerin özelleştirilmesine kilitlenmiş durumda. İktidara gelen her hükümet özelleştirmeyi hızlandırmaya özel bir önem veriyor. Tabi bu hız oranında da işletmeler rüşvetler karşılığı tekellere ve emperyalist kuruluşlara peşkeş çekiliyor.

Özelleştirmeler, işçi ve emekçilere yalnızca yüklü bir ekonomik ve sosyal faturaya dönüşmüyor. Yanısıra, ideolojik bir saldırı ile elele yürüyor. Özelleştirmenin gerçek dışı gerekçeleri bugün emekçilerin büyük bölümünde zihin bulanıklığı yaratmış bulunuyor. Bugün güya özelleştirme karşısında yer alan düzen "sol"unun duruş şekli bu bulanıklığı daha da artırıyor.

Örneğin Mümtaz Soysal'a göre güya halkın malı olan KİT'ler özel sermayeye ucuza satılmaktadır. Oysa ki; "KİT'ler ne dün halkın malıydılar, ne de koşullar sosyalizmden yana değişmedikçe yarın olacaklardır. KİT'lerin dükkü işlevi kapitalistlere kaynak aktarmak, kar oranlarının düşmesini engellemektir. Dolayısıyla dün de halkın değil, kapitalist sistemin hizmetindeydiler. Dün ile bugün arasında değişen tek şey, bugün kapitalistlerin bu kuruluşların mülkiyetine de doğrudan sahip olmak istemeleri, bu yolla da tekelleri güçlendirmek amacıyla olmalarıdır." (Kızıl Bayrak 15 Haziran '94)

Özelleştirmenin tüm dünya ülkelerinde uygulatıcısının baş aktörü IMF'dir. Uluslararası sermayeye göbekten bağlı Türk sermaye devleti kredi alabilmek için IMF'nin direktiflerini yerine getirmek zorundadır. Büyük bir borç batağının içinde olan Türkiye, ekonomik kriz nedeniyle borçların faizini dahi ödeyemez duruma gelmiştir. Bu durumda borçlarını ödemek için iki kaynak sözkonusu olabilir. Ya sermayeden daha fazla vergi almak, ki bu sermaye sınıfı karlılık krizini daha da

derinleştireceği için sistem açısından pek tercih edilemez, ya da buna alternatif olarak borçları ödeyebilmek için özelleştirme aracılığıyla kaynak sağlamak... Sermaye, bugün sınıflar savaşının düzeyi işçi sınıfı aleyhine bir konumda olduğu için, aşağı-yukarı tüm kapitalist ülkelerde özelleştirme yöntemini tercih etmektedir.

Türkiye'de kapitalist devlet kuruluşlarının özel ağırlığa sahip olmasının temel nedeni başlangıçtaki sermaye birikimi zayıflığıdır. Kapitalistleşme sürecinde motor rolü devlet, dolayısıyla KİT'ler oynamıştır. KİT'ler bu süreçte, bu temel amaca yani burjuvaziyi güçlendirmek ve kapitalizmi geliştirme amacına hizmet eden kuruluşlar olmuşlardır. Bugün Türkiye vb. ülkelerde KİT'lerin özelleştirme tartışmalarının başlamasının temel nedenlerinden biri KİT'lerin artık bu işlevini temelde tamamlamış olmalıdır. Geçen 50-60 yıllık süre içerisinde Türkiye'de küçümsemeyecek bir güce sahip tekelleri bir sermaye sınıfı oluşmuştur. Özelleştirmeye sağlanmak istenen son nokta ise KİT'lerin işsiz ve sendikasılaştırılmış bir biçimde özel sermayedarlara devredilmesidir. Böylece KİT'lerin yeni patronları, kendi istedikleri koşullarda yeniden işçi istihdamı olanağı elde etmiş olacaklardır. Uygulanan hak gaspları ise bir bütün olarak sınıfa saldırıda emsal teşkil edecektir.

İşçi sınıfı, eğer özelleştirmenin kapsamlı bir ideolojik saldırı olduğunu kavrayamaz ve buna karşı duramazsa giderek büyük bir yıkım ve dipsiz bir sefaletle karşı karşıya kalacaktır.

Özelleştirmeye karşı mücadele topyekün sermayeye karşı mücadele olarak ele alınmalıdır. Aksi takdirde özelleştirmeye karşı durmak adına düzeni başka çözümlerle boğulmak olasılığı çok yüksektir. Örneğin; özelleştirmeye karşı "sosyal devlet" ve "devletçilik" in savunulması ya da işletmeleri devletin "dizginleme" politikası çerçevesinde işçilerin, sendikaların alması. Bunların hiçbirisi bugüne dek çözüm olmadı, olamaz da. İşçi sınıfı gerçek çözümü, kapitalist sömürü mücadelesinde bulacaktır.

TÜRK TELEKOM'DA TRİLYONLUK YOLSUZLUK!

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Türk Telekom ve Posta İşletmesindeki yolsuzluk dosyaları konusunda hazırladığı iddianameyi tamamladı. Başsavcı Ahmet Adil KUBAT'ın hazırladığı iddianamede, PTT Alım-Satım Yönetmelikleri'ne aykırı ihaleler yapıldığı, pahalı teklifler veren firmalara iş verildiği, şirket hesabından temsil giderleri olarak çekilen paraların özel işlerde kullanıldığı, müteahhitlere usulsüz istihkakların ödendiği, mal alımlarında malın gerçek değerinin üzerinde fiyat ödendiği ya da böyle gösterildiği gibi suçları içeren iddianame, dokuz klasör dolusu belgeyle desteklenerek mahkemeye sürüldü. 34 bürokrata dava süresince yurtdışına çıkma yasağı konulmasını isteyen Başsavcı KUBAT daha önce mal varlıklarına ve banka hesaplarına aileleriyle birlikte ihtiyati tedbir konan bürokratlara Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Yasası'nın 13,14 ve 15. maddelerinden yargılanmalarını istedi.

Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürü Cengiz BULUT ile Posta İşletmesi Genel Müdürü Veli BETTEMİR, "...haklarında açılan koğuşturman ve bakanlık tarafından açılan idari soruşturmanın sağlıklı yürütülebilmesi ve devlet kurumlarının gereksiz yıpranmasının önlenmesi" neden gösterilerek görevlerinden alındılar. Ancak dava aşamasına geldiğinde iki bürokrati görevlerinden almak zorunda kalan Ulaştırma Bakanı Necdet MENZİR, "Yargının vereceği karara göre bu ilgililer hakkında gereken davranışlarda bulunulacaktır. Yerlerine geçici olarak görevlendirme yapılmış bulunmakta olup yargının sonucu beklenmektedir." diyerek bunları tamamen silmekten kaçındığının mesajını verdi. Bunun yanında daha 32 bürokratin görevlerine devam ediyor olmaları ve adeta delillerin üzerinde oturmaları davanın ilerleyen süreçte burjuva hukuku çerçevesinde bile ne derece sağlıklı yürüyeceği hakkında fikirler vermektedir.

Türk Telekom ve Posta İşletmesi'ndeki 300 trilyonluk yolsuzluk iddialarının yıllardır sürüncemede kalması, Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Ankara Şubesi Başkanı M. Sıtkı ÇİĞDEM ve Haber-Sen Ankara Şube Başkanı Abdullah KAHRAMAN'ın düzenlediği bir basın toplantısında, yolsuzluklarla ilgili yeni iddialarla kınandı. ÇİĞDEM ve KAHRAMAN amaçlarının bu davanın Susurluk gibi olmaması olduğunu belirterek, olayların olduğu dönemde görev yapan tüm görevlilerin soruşturma kapsamına alınmasını ve delil olarak kullanılabilecek belgelerin, adları sanık olarak geçenlerin ve olayın suç ortaklarının elinden kurtarılmasının gerektiğini belirttiler. Ayrıca Haber-Sen Ankara Şube Başkanı KAHRAMAN, konunun teknik boyutunun sendikasını ilgilendirdiğini, bu yüzden Haber-Sen'in davaya müdahil olarak katılmak istediğini belirtti.

Türk Telekom ve Posta İşletmesindeki trilyonluk yolsuzluk işçi ve emekçilerden gaspedilen paranın, zarar gösterilen KİT'lerdeki kazançların kimlerin kasasına, nasıl girdiğini ortaya koymaktadır. Rüşvet, yolsuzluk ve hırsızlık kapitalizmin doğasında vardır. Ve ancak onunla birlikte ortadan kaldırılabilir!

Sabancı ve sınıfına söz hakkı vermeyelim...

Söz sırası işçi sınıfı ve emekçilerindir!

Bu yıl ilk defa Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı tarafından verilmeye başlanan "Küçük ve Orta Boy İşletmeler (KOBİ) Avrupa Kalite Büyük Ödülü" Türkiye burjuvazisinin önde gelen isimlerinden biri olan Sabancı Holding'e ait BEKSA adlı fabrikaya verildi. Kentsa'da, Sakıp Sabancı'nın hazır bulunduğu kutlama töreninde işçilerin de mutluluğuna diyecek yoktu. Sömürünün en "kaliteli"ne tabi tutulmalarına rağmen, fabrikayı kendi evi, kapitalistin başarısını kendi başarısı sayan işçilerin coşkusu traji-komik bir görünüm sunuyordu. Sakıp Sabancı ise işçilerin alın terini içerek bugüne gelmenin hoşnutluğu içerisindeydi. Mikrofona, onu gördüğü her yerde sarılma geleneğini bu kez de bozmadı:

"Susurluk oldu bittiye getirildi. Susurluk olayı hokus pokusla örtüldü. Liderler anlaşsın, yeni Susurluklar olmaması için uğraşsın."

"Türkiye'deki ekonomik ilerlemeye rağmen siyasi durum beni ağlatıyor. Liderlerin birbirine karşı sarfettiği sözler Türkiye'ye birşey kazandırmaz. Bir lider 'şerefsiz onbaşı' diyor. Türk insanı askeri sever. Binlerce onbaşı var. Yazık, yazık diyorum. Böyle kavga edersek ne kazanacağız."

"Gelir dağılımı eşit olmazsa ilerleyemeyiz. Adım atamayız. İsveç kraliçesi ödülü bize verirken, biz bu sevinci kutlarken bunu düşündüm, coştum, ağladım."

Tüm bu açıklamalar, gerçekte bir laf salatasından ibarettir. Bir yandan Susurluk'un üstü örtülüyor diye hayıflanacaksınız, diğer yandan Susurluk'un batağına

batmış liderlerden anlaşmalarını isteyeceksin! Bir yandan sömürüyü gün geçtikçe katlayan, emekçileri sefaletle sürükleyen politikalar izleyeceksin, diğer yandan gelir dağılımındaki eşitsizlikten dem vuracaksın!

Tekelci burjuvazi, yarı şaklaban yarı sempatik tavırları ile medya şovları yapan Sakıp Sabancı'dan kendi pişkinliği ve sahtekarlığına tercüman olacak daha iyi bir temsilci bulamıyor olmalı. Sakıp Sabancı son birkaç yıldır TÜSİAD politikalarının bir nevi sözcülüğünü üstlenmektedir. Vatan millet edebiyatını dilinden düşürmeyen, "yıkıcı", "bölücü" cereyanlarla etkin bir mücadeleyi savunan, hayır işleri yapan, okullar, camiler yaptıran ve her fırsatta reklamlarda boy gösteren Sabancı toplumdaki popülaritesi ve sokaktaki adam söylemi ile tekelci burjuvazinin

politikalarını adeta halka indiren bir rol oynuyor.

Açıktır ki, Sabancı kendi sınıfının sözcülüğünü yapıyor. Onun temel ihtiyaçlarını hep gözetiyor, ama güncel değişimlere uyum sağlayacak kılıklara da hemen uyum sağlıyor. MGK'yı kutsamayı ile demokratikleşmeyi savunmayı bir solukta başarabiliyor. Üç ay önce Refah-Yol'u desteklerken, üç ay sonra MGK-TÜSİAD operasyonları sonucu işbaşına getirilen hükümetin arkasında yer alabiliyor. Gelir dağılımındaki dengesizlikten, Susurluk'taki pislikten sözederken onun başlıca sorumlularından biri olduğunu türlü şaklabanlıklarla örttebiliyor.

Gerçekte ise, emek gelirlerinin milli gelirdeki payının hızla erimesinin arkasında Sabancı'nın sürekli büyüyen sermayesi ve emekçilerden çalınan trilyonların kar, faiz, rant olarak kapitalistlere aktarılması yatmaktadır. Bugün Sabancı bu soygundan ve ranttan en çok nasibini alanlardan biridir. Yine işçi sınıfı ve emekçilerin sefalet ücretiyle yaşamaya mahkum edilmesinin en büyük sorumlularından biridir. Sabancı ve onun sınıfı, yalnızca işçi ve emekçi sınıflara saldırıların değil yargısız infazların, faili meçhullerin, gözaltında kayıpların, devletteki çeteleşmenin, toplumdaki yozlaşmanın, kısacası bu barbarlık düzeninin sorumlularıdır.

İşçi sınıfı ve emekçiler temiz topluma ve onun gerçek ifadesi olan sınıfsız, sömürsüz bir toplumsal düzene ancak Sabancıları ve onun sınıfının iktidarını alaşağı ederek ulaşacaklardır.

ESK yeni saldırı paketini de onayladı...

Sınıfa karşı sınıf kararlılığıyla kavgaya!

Yeni IMF paketi geliyor mu, gelmiyor mu üzerinde burjuva cephe sahte tartışmalar yürütülürken, sinsi bir tarzda saldırılar adım adım devreye sokuluyor. Hükümet temsilcileri bir yandan "acı reçete yok", "kemer sıkına politikası uygulanmayacak" oyalayıcı açıklamalarında bulunuyor. Ama öte yandan, daha şimdiden yeni IMF paketinin kamuoyuna hangi biçimde sunulacağı, ne tür gözboyamalarla tepkilerin yatıştırılacağı doğrultusundaki çalışmalar yoğunlaştırılıyor. MGK-TÜSİAD hükümetinin, işçi ve emekçilere dönük saldırılara "sosyal uzlaşma" görünümünü vermek için en etkin tarzda kullandığı Ekonomik Sosyal Konsey, "sosyal güvenlik reform paketi"ne son şekli vermek üzere alt komisyonlarını oluşturmuş bile.

Yani, bir kez daha sınıfa dönük azgın saldırıların ESK'ten çıkması planlanıyor. Bir kez daha, Dünya Bankası ile Uluslararası Para Fonu'nun önerileri doğrultusunda hazırlanan sosyal güvenlik paketinin, toplumun tüm kesimlerinin ortak çıkarları üzerine inşa edildiği yalanına dayanılmak isteniyor. Mezarda emekliliği, yani emeklilik yaşının artırılmasını, emeklilik primlerinin ve gün sayısının yükseltilmesini öngören, SSK hastanelerinin özelleştirilmesini ve özel sigortacılığın teşvik edilmesi üzerine kurulan azgın saldırı daha şimdiden ESK'te kabul görmüş durumda. Bunun en somut ifadesi ESK'in 30 Eylül 1997 tarihli raporu

olmaktadır. Bu raporla sosyal güvenlik kurumlarının tasfiyesi yalnızca onaylanmakla kalmamakta, bu işin en iyi tarzda nasıl yapılacağına dönük bir dizi öneri de yer almaktadır. Bu önerilerden biri de, emekliliğine 1-5 yıl kalanlara geçiş sürecinin öngörülmesidir. Sözkonusu olanın bir danişıklı dövüş olduğu açıktır. Sermayenin topyekün saldırı programı onaylanırken, ufak tefek bazı rötuşlar yapılacak ki, ESK'te çalışan kesimlerinin hakları da temsil edildiği, karşılıklı tavizler verildiği, ortak çıkarlar uğruna bir uzlaşmaya gidildiği aldatmacası inandırıcılık kazansın.

Burjuva cepheye herkesin ESK'in önemine vurgu yapması, bu yapının daha etkin bir tarzda işletilmesini istemesi, bu doğrultuda ESK'in sürekli yeniden yapılandırılması boşuna değil. Ekonomik Sosyal Konsey'in 55'inci hükümet tarafından yeniden düzenleniş amacı sermaye temsilcileri tarafından şöyle tanımlanmıştır: *"Ekonomik ve Sosyal Konsey, ülke meselelerinin diyalog ve uzlaşma yoluyla ele alınıp ortak çözümler geliştirilmesi ve kesim menfaatlerinin ülke menfaatleriyle bağdaştırılmasına büyük katkı sağlayacaktır."*

Asıl işlevi formüle edilirken ise, adeta MGK-TÜSİAD hükümetinin uygulama gücü kazandırmaya çalıştığı topyekün saldırı programı tek solukta özetlenmektedir: *"ekonomik istikrarın kurulması, büyüme ve sanayileşmenin hızlandırılması, enflasyonun düşürülmesi, üretim, yatırım ve*

verimliliğinin artırılması, ekonomiye rekabet gücü kazandırılması, istihdamın geliştirilmesi, işgücü niteliğinin yükseltilmesi, çalışma hayatının ekonomik ve sosyal gelişme hedeflerine uygun şekilde düzenlenmesi için ortak görüş oluşturmak ve hükümete tasfiyelerde bulunmak."

Kısacası "ülke menfaatleri" adına ve güya "toplumun en geniş katılımı" ile işçi ve emekçilere ESK aldatmacasıyla dayatılmak istenen sermayenin kar hirsından başkası değildir. Krizin tüm yükü ve faturası çalışan yığınlarla nasıl devredilecek, ekonomik ve sosyal haklar nasıl gaspedilecek, ESK'in hükümete getireceği öneriler işte buna ilişkin olacak.

Geçmiş pratiği ve geniş emekçi yığınlarında yarattığı yanılsamalarla birlikte ESK daha şimdiden sermaye devletin en temel kurumlarından biri olmaya aday. TİSK'in Ekonomik ve Sosyal Konsey'in yeniden oluşturulması için hükümete sunduğu model bunu açık bir tarzda ortaya koyuyor. Bu model ESK'in 19 üyeden oluşmasını öngörüyor. Buna göre; konseyde ekonomiden sorumlu 2 devlet bakanı, çalışma ve sosyal güvenlik bakanı, maliye bakanı, sanayi ve ticaret bakanı ve başbakanın görevlendireceği bir bakan ile Türk-İş'ten 2, Hak-İş ve DİSK'ten 1'er, TİSK, TOBB, TESK ve TZOB'dan 2'şer temsilci yer alacak. Yani ESK'teki ezici çoğunluk doğrudan devlet ve sermaye temsilcilerinin

elinde olacak. Sınıfa ihanet tarihi yazan Türk-İş, Hak-İş ve DİSK bürokratlarının sermaye uşağı rolleri ise zaten ortadadır. Açıktır ki ESK'in gerçek misyonu işçi sınıfını ve toplumun emekçi kesimleri sermayenin kısılcına almak, saldırılar altında ezdirmek ve mücadelesini boğmaktır. Sermaye başından itibaren MGK brifinglerini birer kararnameye çeviren ESK'i yalnızca ekonomik saldırılara uygun bir zemin hazırlamak üzere devreye sokmuyor. Aynı zamanda toplumsal muhalefeti MGK komutası altında hizaya sokmak için de bu kurumdan en etkin tarzda yararlanıyor.

TİSK'in hazırladığı yeni modelde ESK'in yasal güvenceye alınması öngörülmesi ve genelge yerine kanunla oluşturulan konseyin mali ihtiyaçlarının Maliye Bakanlığı'na karşılanmasının teklif edilmesi, önümüzdeki dönemde ESK ile sermaye işbirliğinin daha da sıklaştırılacağından da göstergesidir.

Daha şimdiden önümüzdeki dönemde açılacak azgın saldırı paketlerini görüşmeye başlayan ESK'in sınıfa ideolojik, politik ve ekonomik alandan vurmaya kalkıştığı bir süreçte, bu ihanet kurumuna karşı mücadele yükseltilmesi özel bir önem taşıyor! Sermayenin topyekün saldırıları ile yüzyüze olan işçi ve emekçiler sınıf düşmanıya sahte uzlaşma hayallerini kesin bir tarzda bir yana itmeli, ihanet kurumu ESK'i tanımamalıdır! Sınıfa karşı sınıf kararlılığıyla kavgaya...

Birleşik Metal Şube Genel Kurulları'ndan Gözlemler

başını ağrıtan Genel-İş'e bağlı bazı şubeler varken.

Şube Genel Kurulları

Yapılan üç şube genel kurulu üzerinden bilinen panorama bir kez daha ortaya çıkmıştır. Diğer şubeler arasında en ilerisi olarak kabul edilen Topkapı Şube Genel Kurulu, diğerlerine göre daha mücadeleci bir atmosfer sunuyordu. Kartal Şube ise en geri duruşun ifade bulduğu bir genel kurul yaptı. Örneğin Kartal'da delege ve konukların yaptığı konuşmalar sırasında Kürt sorununa "Kürt" sözcüğü ağıza alınmadan değinildi. ÖDP'li bir konuğun ve EMEP'li bir delegenin konuşmalarında geçen "anlamsız savaş" şeklinde muğlak vurgular dışında kirli savaş sorunu ele alınmadı. Sefaköy'de yönetimin raporunda ise Kürt sorunu Güneydoğu sorunu olarak adlandırılıp iki cümlede geçiştirildi. Ancak birkaç konuşmacı, bu sorunu adıyla ve "Kürt sorunu" şeklinde koymak yoluna gitti. Topkapı Şube'sinde ise birçok konuşmacı tarafından devletin yürüttüğü kirli savaşa karşı daha açık bir tutum alındı. Buna rağmen, kardeş Kürt halkının mücadelesine ağızdan sahip çıkan bir tutum burada da ancak birkaç ileri işçi tarafından seslendirildi.

İşçi sınıfına açık bir ihanet olan ESK'e karşı tutum ise tam anlamıyla bir turnusol kağıdı işlevi görüyordu. Sefaköy ve Kartal'da sadece komünist delegelerin konuşmalarında ESK'e karşı açık tutum alındı. Sendikaların çekilmesi istendi. Bu iki şubede başka bir tek konuşmada dahi ESK'e karşı çıkılmadı, çekilme çağrısı yapılmadı. Topkapı'da ise ESK neredeyse en çok üzerinde durulan konulardan biri oldu. Zaten yoğun bir DİSK eleştirisi yapılan Topkapı'da ESK'ten çekilin doğrultusunda verilen bir önerge oy birliğiyle kabul edildi. Sefaköy'de ise bu doğrultuda hazırlanan önerge güya yönetim karşıtı delegeler tarafından kaybedildi.

Sürekli Aydınlik İçin 1 Dakika Karınlık kampanyasının yeniden başlaması genel kurullarında gündeme geldi. DİSK'in 30 Eylül'de

Genel Merkez binası önünde yapacağını açıkladığı eyleme katılımın azlığı Topkapı'da yoğun şekilde eleştirilirken, Sefaköy'de şube binasının önünde, 3 Ekim'de eylem yapılması kararlaştırıldı. Eyleme yaklaşık 100 işçinin katılması, eğer çalışma yapılırsa işçilerin çeşitli eylemlere katılmaya açık olduğunu göstermektedir. Bu eylem "işçiler istemezse biz ne yapalım" gerekçesinin sahteliğini açıkça gözler önüne sermiştir. Kartal'da komünistlerin, Tuzla Deri-İş, TÜMTİS gibi iş bırakılması çağrısı gerçekte Topkapı şubesinin önüne konulabilirdi. Ancak Topkapı, DİSK'i eleştiri bombardımana tutmayı kendini o kadar adapte edmişti ki, bu tür somut öneriler kimsenin aklına bile gelmiyordu.

Genel Kurul salonlarında az sayıda sendikal sloganların yazılı olduğu pankartlar ve flamalar asılmıştı. Bunlardan en ilginç Topkapı'daki genel kurulda asılan flamalardı. Kürsünün iki yanındaki sütunlardan birinde üzerinde "Özgürlük" diğeri ise "Dayanışma" yazılı iki flama asılmıştı. Kartal genel kurulunda toplu olarak bir defa bile slogan atılmazken, Sefaköy'de iki üç defa "Yaşasın işçilerin birliği!", "Üreten biziz, yöneten de biz olacağız!" sloganları atıldı. Ancak sloganların atıldıktan sonra sadece bir defa toplu olarak tekrarlanması delegelerin mitinglere ne kadar yabancı olduğunu gösteriyordu. Topkapı'da ise konuşmacının sözleri sık sık sloganlarla kesiliyordu. Öyle ki ÖDP'li konuk, konuşmasının sloganlarla kesilmesine karşılık olarak: "Sloganlarınızı alanlara saklayın. Salonlarda kendi kendimize slogan atmayalım!" şeklinde müdahalede bulundu.

Çetışli kitle örgütlerinin ve memur sendikalarının genel kurullarında alışık olunan gazete, dergi satışı gibi etkinlikler yoktu. Sadece Sefaköy'de Metal İşçileri Bülteni, Topkapı'da ise Sınıf Sendikacılığı Hareketi imzalı bir bildiri dağıtıldı. Topkapı ve Kartal'da siyasi partilerden sadece birer ÖDP temsilcisi konuşma yaptı. Devrimci grupların ise genel kurullarda gözle görülür bir varlığı yoktu. Asıl dikkati çeken nokta ise EMEP'in

yokluğu idi. EMEP'in Birleşik Metal'in görelisi olarak daha ileri şubeleri olan Topkapı ve Sefaköy'de hiçbir varlığı yoktu. Delegesi olmadığı gibi dışardan bir yönelişe bile girmediler.

Sendika içi gerilim ve dinamikler

Sendika içinde yaşanan gerilim genel kurullar sırasında kimi zaman gizli kimi zaman açık şekilde kitle önünde sergilendi. Bu gerilimin iki boyutu vardı. Birincisi merkez ile şubeler arasında, ikincisi ise tabandaki işçi ve delegelerle şube ve merkez yönetimleri arasında yaşanan gerilim. Her ikisi de farklı dinamikleri ifade ediyordu.

Birincisi, Sefaköy'de Birleşik Metal Genel Başkanı A. Rıza İkisivri tarafından veciz bir şekilde ifade edildi. DİSK Genel Kurulu'nda Birleşik Metal'den gidip, DİSK Genel Sekreteri seçilen Murat Tokmak için düşüncelerini şöyle ifade etti: "Ben Genel Başkan seçildiğimde, o gelip beni kutlamadı, ama o Genel Sekreter seçildiğinde ben gidip onun elini sıktım". Aslında bu sözler yaşanan mücadelenin taraflarının kimliğini ve bürokratik bir anlayışın ne kadar sağlam bir şekilde yerleştiğini yeterince açıklıyor. Acaba 15-16 Haziran'da şehit düşen işçiler bu bürokrasi dansını izleselerdi ne düşünürlerdi? Topkapı'da eski şube başkanı Servet Baykan yaşanan gerilimin başka bir örneğini verdi. DİSK Genel Kurulu delegelik kartını seçilmiş olmasına karşın ancak mahkeme kararı ile alabilmiş olduğunu söyleyerek Merkezi eleştiri yağmuruna tuttu. Merkeze yapılan eleştiriler en çok alkış alan konuşmalar oldu.

İkincisi, yani tabanla yönetimler arasında yaşanan gerilim daha çok Sefaköy ve Kartal'da gündeme geldi. Eleştiriler genellikle çalışılmadığı, sorunlarla ilgilenilmediği, sorunların yasal prosedürlere ve mahkemelere havale edildiği, gerekli destek ve dayanışmanın verilmediği üzerinde odaklanıyordu. Ne gariptir ki, birbirinden farklı anlayışları ifade etseler de her iki şubede de eleştirilere cevap aynı argümanlarla verildi. "Bizim çalışmadığımız söyleniyor. Peki siz ne kadar sendikayla ilgileniyorsunuz? Sendikaya geliyorsunuz? Sendika bir başkan değildir. Sorunları çözmek için yasal prosedürlere uğraşıyoruz. Yetkimiz olmadan bir şey yapamayız vb." Aslında bu cevap bir anlayışı ortaya koyuyor. Kartal'da varolan durumun bu şekilde savunulması biraz daha anlaşılabilir. Varolan yapıdan bir rahatsızlık ifade edilmemektedir. Söylenene uygun bir paratik vardır ortada. Ancak Sefaköy'de ortada bir

Birleşik Metal-İş Sendikası'nın genel kurullar süreci Sefaköy şubesinin genel kurulu ile başladı. Ertesi hafta ise Topkapı ve Kartal Şubelerinin genel kurulu yapıldı. Yapılan ilk genel kurullar bu sendikanın çeşitli yönleriyle değerlendirebilmek için birçok veri sunuyor. Birleşik Metal DİSK'e bağlı Maden-İş ile bağımsız Otomobil-İş'in birleşmesinden sonra ilk ağır darbeyi 1994'te yaşanan ekonomik kriz döneminde yemişti. Bu süreçte genel olarak DİSK, özelde ise Birleşik Metal-İş üyelerinin üçte birine yakını sendikasızlaştırma, fabrika kapanması, taşınmalar, işçi kıyımı gibi nedenlerle kaybetti. Buna rağmen bugün Birleşik Metal, işkolunda Türk Metal gibi bir sendikanın yanında çok çelimsiz görünmesine rağmen, DİSK'e bağlı en büyük üç sendikadan biridir. (Diğerleri Genel-İş ve DİSK/Tekstil)

DİSK içerisinde geçmişte Türkiye Maden-İş tabanında TKP eğiliminde bir işçi ve sendikacı ağırlığı vardı. Genel-İş'te ise CHP ağırlığı vardı. Bu özellik, politik arenada yaşanan değişimlerle birlikte bugün DİSK içinde hala farklı politik ve sendikal anlayışların etkisini sürdürmesi biçiminde devam ediyor. Kuşkusuz geçmiştekenden farklı biçim ve kapsamda. Birincisi, 12 Eylül öncesinde devrimci bir kitle hareketinin varlığı koşullarında bu koşullara ayak uydurmak zorunda kalan sendika yönetimleri ister sosyal-demokrat, ister reformist bir düşünceye sahip olsunlar, sınıfın ve kitlelerin hareketine uzak kalamıyorlardı. Kitleleri düzen içerisinde tutmaya çalışan bir sendikal anlayıştan, tümüyle düzen propagandasına eklenilen bir MGK sendikacılığına geçiş DİSK'te kendisini Abdullah Baştürk'ten Rıdvan Budak'a geçişle göstermiştir. Benzer bir şekilde Maden-İş'in tabanında da geçmişin TKP'si gibi reformist bir partiden, bugünün ÖDP'si gibi reformist bir platforma geçiş görülmektedir.

Birleşik Metal-İş, geçmişten gelen bir birikimin de ifadesi olan sınıfın öncü kuşağını (kuşkusuz burada devrimci bir öncü kuşaktan değil, ama buna yönelebilecek bir kuşaktan söz ediyoruz) barındıran bir sendikadır. Az-çok sendikal bir deneyimi olan, politikleşmemiş de olsa mücadeleci bir öz taşıyan bu kuşak genel kurullar sürecinde de kendisini ifade etme olanaklarını buldu.

Birleşik Metal Merkez Genel Kurulu'nun DİSK Genel Kurulu'ndan sonraya bırakılmasının da ardında bu kimlik gizlidir. İçerideki kimlik Birleşik Metal'in tepesinde ne oranda değişim yaratır? Buna ilişkin bugünden fazla söze gerek yok, ancak DİSK'in de buna izin vermeyeceği açıktır. Hele bir de

Mücadele Alanlarından Mücadele Alanlarından Mücadele Alanlarından**Soğanlı Deri Direnişine Saldırıları Sürüyor
Deri patronları çete kiraladı**

Bursa'da 100 günü aşkın bir süredir direnişte olan deri işçileri, bu süre boyunca işverenin ve devletin çeşitli saldırılarıyla karşılaştılar. Gazetemizde de zaman zaman yer alan bu saldırıları deri işçisi büyük bir direnişle göğüsledi. Direnişi dağıtmadı. Daha da bilerek ilerlemeye çalıştı.

Geçtiğimiz günlerde saldırılarına yeni bir boyut ekleyen deri patronları, devletteki çeteleşmenin sınıfsal özü ve boyutlarını açıkça sergilemiş oldu. Bursa'da deri patronları milyonlarca liraya anlaşılarak 8 kişilik bir çete kiralayıp, 25 direnişçinin üzerine saldı. Bu çete, 6 Ekim günü Soğanlı'da direnişçilere saldırdı.

Gelişmeler üzerine bir basın açıklaması yapan Deri-İş Bursa temsilciliği; bu tür saldırıların kendilerini yıldıramayacağını belirterek; "Bundan sonra Soğanlı bölgesindeki her tür olumsuzluktan deri işverenleri sorumludur" dedi. Açıklama sırasında direnişçiler; "Baskılar bizi yıldırılmaz!", "Yaşasın Soğanlı direnişimiz!", "İşçiyiz haklıyız kazanacağız!", "İş, ekmek yoksa barış da yok!" sloganlarıyla sendika yöneticilerine destek verdi, direnişi herşeye rağmen sürdüreceklerini ortaya koydular.

S.Y. Kızıl Bayrak / BURSA

Bursa Büyükşehir Belediye işçisinden mektup

Bursa Büyükşehir Belediyesi işçileri geç de olsa suskunluğunu bozdu. Bugün, gerçekten kendim için önemli saydığım ve tamamen işçilerin inisiyatifi ile gerçekleşen bir eylem yaşadık. İşçiler ilk kez kendilerine güvenmeleri gerektiği, birlikte hareket etmenin ne denli önemli olduğunu somut bir tarzda anlamış oldular.

Teleferik ve Mollaarap mahalle muhtarının, işçilerin toplu iş sözleşmelerine destek vermek için yaptığı basın açıklamasına otobüs işletmesi ve diğer işyerlerinden işçiler de destek verdi.

Basın açıklaması şeklinde başlayan gösteri, daha sonra işçilerin kendi seslerini duyurabilmek için alkışlı ve sloganlı bir protesto eylemine dönüştü. Şimdiye kadar

hiçbir şeye sesini çıkarmayan, gerek ekonomik yönden, gerekse sendikanın tutarsız tavırlarından dolayı boyun bükten işçiler artık "susmayacağız" diyorlar.

4 Mayıs '97 tarihinde başlayıp bugüne kadar sürdürülen görüşmelerde sonuç elde edemeyen sendika ve işverenin tamamen siyasi çıkar çatışmasına dönüşen ve işçileri bir anlamda hiçe sayan sözleşme görüşmeleri karşısında işçiler suskunluğunu bozup tavırlarını ortaya koymuşlardır. Bu henüz bir başlangıç. Sınıfa karşı sınıf mücadelemizle ve tüm benliğimizle bu tavrımızı koruyacağız.

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden bir işçi

Emekli-Sen Ankara'ya Yürüdü

5 Ekim Pazar günü DİSK/Emekli-Sen "Ankara'ya Yürüyüş"ünü çeşitli illerden ve İstanbul'dan kalkan otobüslerle Ankara'ya hareket ederek başladı.

Saat 11.00'de Kadıköy İskele Meydanı'nda toplanan Emekli-Sen üyeleri devletteki çeteleşmeye karşı tepkilerini ve sendikal haklarının düzenlenmesi, insanca bir yaşam taleplerini dile getiren bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklaması ve yapılan konuşmalarda tüm bir yaşam boyunca emeğiyle geçinen emeklilerin insanlık dışı ve sefalet içinde bir yaşama mahkum edildikleri, fakat örgütlenerek bu sorunları çözebilecekleri belirtildi. Basın açıklaması esnasında sık sık "Yaşasın örgütlü mücadelemiz!", "İnsanca bir yaşam istiyoruz!", "Çeteler halka hesap verecek!", "Susma sustukça

sıra sana gelecek!" "Emekliyiz, haklıyız, kazanacağız!" sloganları atıldı. Açıklamanın ardından emekliler, maaş kuyruklarında ve yaşamın çeşitli alanlarındaki insanlık dışı koşullarını bir skeçle anlatmaya çalıştılar. Skeç bittiğinde emeklilerdeki öfke ve coşku en üst boyutlardaydı. Düzene karşı olan bu öfkeyi "Bu ayıp devletindir!" sloganını atarak gösterdiler.

Daha sonra basın açıklamasına katılan kitle, Ankara'ya gidecek olan emeklileri uğurlamak üzere Altıyol üzerinden Salı Pazarına kadar yürüyüşe geçti. Yürüyüş boyunca sık sık slogan atıldı. Otobüs Ankara'ya doğru yola çıkarken Emekli-Sen'liler sendikal haklarını ve yaşam koşullarını ileriye taşıyabilmenin kararlılığı içerisindeydiler.

**Çeteleri serbest bırakanlar emekçilere terör kusuyor...
Sendikacı Murat Coşkun derhal serbest bırakılsın!**

23 Eylül'de Ankara Anakent Şube Başkanı Murat Coşkun, terörle mücadele ekiplerince gözaltına alınmış ve gözaltı süresi boyunca yoğun işkencelere maruz kalmıştır. 7 günlük gözaltı süresinden sonra 30. Eylül'de Ankara Ulucanlar Merkez Kapalı Cezaevine gönderilen Murat Coşkun gördüğü insanlık dışı muamele sonucu halen bir kolu tutmamaktadır.

Ankara Anakent Şubesi, devletin emekçilere dönük terörist yüzünün bir ifadesi olan bu olayı protesto etmek için, bir basın açıklaması düzenlendi. Açıklamada şunlar denildi:

"Biz komploya kurban gittiği açıkça belli olan sendikamız Anakent Şube Başkanı Murat Coşkun'a yapılan tüm haksız uygulamaları şiddetle kınıyor, bir an önce serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

DİSK/Genel-İş'in Anakent Belediyesi'nde süregelen örgütlenme mücadelesine ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://gante.org> sendikamız yönetici ve üyelerimizi hiçbir baskı, zulüm ve

tehdidin yıldırılmayacağını bir kez daha ifade ediyoruz. Çeteleri serbest bırakıp, emekçileri, aydınları, sendikacıları, bilim ve düşün insanlarını cezaevlerine dolduran zihniyetin bir yere varması mümkün olmayacaktır. Çünkü bu ülke sahipsiz değildir. Bu ülke bizimdir! Ve işçilerin örgütlü mücadelesi bu ülkeyi özgürlüğe ve aydınlığa taşıyacaktır"

Açıklamaya yaklaşık 200 kişi katıldı. Eylem sırasında "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "İşkenceci çeteler hesap verecek!", "Çetelerden hesabı emekçiler soracak!", "Murat Coşkun serbest bırakılsın!", "Zafer direnen emekçinin olacak", "Anakent işçisi ablukayı kıracak!" sloganları atıldı.

Güvenlik güçlerinin yoğun önlem aldığı basın açıklaması alkış ve sloganlarla sona erdi.

S.Y. Kızıl Bayrak / ANKARA

çalışma raporu ve aynı çerçevede Genel Kurul'da yapılan konuşmalar var. Bu raporda sendikaların yapısal bir kriz içinde olduğundan bahsediliyor. Bundan çıkışın ancak taban hareketinin geliştirilmesi ile olabileceğinden bahsediliyor. Bunun için çeşitli işçi platformları öneriliyor. Temsilciler kurulunun asıl karar organı olması gerektiği söyleniyor. Peki bu cevap neyin nesidir? Eğer yazılanlar gibi düşünülüyorsa şu söylenmelidir: "Evet biz işi yokuşa sürdük, yasal prosedürlere boğduk. Bu sorunları aşmanın yolu işçi sınıfının örgütlü gücüdür. Yaşadığımız bir soruna karşı oraya işçileri yığmak için çalışmalıydık. Destekler, bağış, yardım kampanyaları örgütlemeliydik. Elbette ki, bu arada yasal prosedürü de işletmeliydik. Bundan sonra bu şekilde çalışacağız." Diyoruz ki, yazdıklarınızı yapmayarak, sözlerin etkisini yok etmeyin ya da yaptıklarınızı savunun.

Yaşanan gerilimler aynı zamanda çeşitli dinamiklerin kendini ortaya koymasının aracı oldu. Özellikle yeni örgütlenen ve belli bir mücadeleyi yaşayarak gelen delegeler oldukça mücadeleci bir tutum sergiliyorlardı. Sefaköy'de yeni örgütlenen Knorr-Orsan, Topkapı'da Makina Kalıp delegelerinin konuşmaları buna örnek olarak verilebilir. Çorlu'dan gelen Knorr-Orsan delegesi kürsüden şöyle sesleniyordu: "Sendikaya üye olduk, bir aydır yetki çıkmadı. 7 arkadaşımız işten atıldı. Burdaki delegeler bile işten atıldı. Ne sendikadan ne başka yerden maddi destek görmediler. Maddi destek görmek için söylemiyorum, manevi destek olsun yeter. Biz buraya boynumuz bükük, kalbimiz kırık geldik. Merkez yöneticilerimizi hiç yanımızda görmedik. İşveren sendikanın bu ilgisizliğini görürse, saldırıya geçecek. Bize 'nerde sizin sendikanız' diyor. Ben buradan bu sorunlara çözüm alarak gitmek istiyorum." Makina Kalıp delegesi ise oklarını sendika başkanlarına yöneltiyordu: "Başkanlar, merkez yöneticileri konuşmaların sonunu bile beklemeden gittiler. Bize önem vermiyorlar. Biz gençler olarak eğitilmek istiyoruz. Başkanlar bir sorun çıktığında biz üzerimize düşeni yaptık diyerek, işin içinden sıyrılmaya çalışıyorlar. Bu kendini kurtarmak için yapıyor."

Birleşik Metal Genel Kurulları şunu açıkça ortaya koymuştur. İşçi sınıfının temel bir bileşeni olan metal işçileri içinde bir mücadele dinamiği vardır. En temel ihtiyaç bu dinamiği harekete geçirecek devrimci öncülerdir. Şu an bu öncüleri yetiştirmiş olmasa da yaşanan süreç bunu dayatmaktadır. Bu öncüleri yetiştirecek okul ise sendikaların bürokratizimle mayalanan ortamları değil, mücadele alanları ve işçi sınıfının en acil ihtiyacı olan partisidir. Mücadele okulu yönümüzün partiye doğru olacağını, olmak zorunda olduğunu gösterecektir.

**Yaşasın İşçilerin Birliği,
Halkların Kardeşliği!
Herşey İşçilerin Komünist Partisi
İçin!**

Program sorunları üzerine konferan

Konu üzerine

Konuya '70'li yıllara ilişkin bu gözlemlerden girmem elbetteki nedensiz değildir. Burada, ulusal sorun ve ulusal harekete karşı tutum çerçevesinde, geleneksel devrimci hareketin temel bir zaafını görüyoruz. Bu, temel siyasal sorunlara yaklaşımda teorik ve ilkesel bakıştan çok dönemsel koşulların etkisi altında hareket etmektir. '70'li yıllarda ulusal sorunun ve ulusal hareketin bir siyasal ağırlık oluşturmaması, Kürt sorunu gibi temel, bu toplumun tüm Cumhuriyet tarihi boyunca kanayan yarasını oluşturmuş bir sorunun önemini gereğince değerlendirmemeye, tam tersine, bu sorunu fiilen büyük ölçüde hafife almaya yolaçabilmıştır.

Türkiye iki uluslu ve çok milliyetli bir ülke. Hakim Türk ulusu dışında kalanlar, bir ulus olarak Kürtler ve tüm öteki azınlık milliyetler, Ermeniler, Rumlar, Araplar, Çerkezler, Lazlar, Gürcüler, Romanlar, Asuriler vb., ulusal açıdan ezilen bir konumda bulunmaktadır. Bu, Türkiye'de kapsamlı bir ulusal sorunun varlığı demektir. Bugün için somutta sorun karşımıza daha çok bir Kürt sorunu olarak çıkmaktadır. Bu da doğaldır. Zira ilkin Kürtler bir ulustur, bunun getirdiği apayrı bir konum, ağırlık ve önem var. İkinci olarak ise, Kürt ulusu son otuz yıl içerisinde yeni bir ulusal uyanışı yaşamış ve son on küsur yıldan beridir de özgürlüğü için ayağa kalkmıştır. Bize bu ülkede bir çok azınlık milliyet bulunduğu, onların da ezildiği, inkar edildiği, meşru ulusal demokratik haklarından yoksun bırakıldığı gerçeğini ve buna ilişkin görev ve sorumluluklarımızı unutturmaması kaydıyla, ulusal sorunu somutta esas itibarıyla bir Kürt sorunu olarak ele almakta bir sakınca yoktur. Bu yaşamın kendi nesnel gerçeğidir.

Yeni konumuzla, ulusal sorunla, somutta Kürt sorunuyla, işimiz bir çok açıdan nispeten daha kolay. Bu konuda önemli avantajlara sahibiz. Herşeyden önce bu konu, gerek teorik, gerek tarihsel, gerekse siyasal yönleriyle bizim için şimdiden önemli açıklıklar taşımaktadır. Bir siyasal akım olarak bizim mücadele sahnesine çıktığımız dönem, Kürt sorunu şahsında ulusal sorunun tüm toplumun gündemine oturmaya başladığı bir dönem ile örtüşüyor. Bu olgu, Kürt sorununun kendini yakıcı bir siyasal sorun olarak göstermesi, daha en baştan, komünistlerin bu soruna özel bir ilgi göstermelerini, bu sorun karşısındaki ilkesel ve siyasal konumlarını, teorik ve güncel yaklaşımlarını ortaya koymalarını kolaylaştırdı. Elbetteki Kürdistan'daki yeni gelişmelerin anlamı ve devrimci siyasal mücadele açısından önemi zamanında görülmeseydi, bu başarılamazdı. Nitekim tümü değilse bile, geleneksel sol akımların önemli bir bölümü, Kürdistan'daki yeni gelişmelerin özel anlamını ve önemini zamanında ve doğru bir biçimde değerlendiremediler. İçlerinden bazıları, '90'lı yıllara dönülürken "serhildan" denilen politik kitle hareketleri

biçimini alana kadar, ulusal hareketi boş gözlerle izlemeyi sürdürdüler. '70'li yılların tartışılmamış önyargıları nedeniyle PKK şahsında ulusal harekete kuşkulu, mesafeli ve soğuk yaklaşılabildiler.

Ulusal önemini zamanında değerlendirebilmek, onun seyrini ve sorunlarını da yakından izlemek ve değerlendirmek imkanı verdi bize. Bunun '93 yılına kadarki sonuçları '94 yılı başında kitaplaştırıldı. Bu kitabın bir yıl içinde, '95 yılı başında tükenmiş olması, geniş bir okur çevresinden bu denli hızlı ilgi görmesi, muhakkak ki birşeyler anlatmaktadır.

Bugün ise çok daha ileri bir noktadayız. Kürt ulusal sorununun temel ve taktik yönlerine ilişkin teorik ve politik değerlendirmeler içeren iki hacimli kitapla devrimci okurun karşısına çıkabiliyoruz. Bunu, bu olguyu, gündemimizdeki konuya ilişkin temel avantajlardan ilki sayıyorum. Daha şimdiden konunun esasları hakkında yeterli bir açıklık var önümüzde.

Öte yandan, bu konferanslar serisinin ilk ikisinin sağladığı son derece önemli avantajlara sahibiz. Demokrasi ve anti-emperyalizm konuları etrafı olarak ele alınmış durumda ve bu iki konu ulusal sorunu kesen birçok temel önemde unsur içermektedir. Herşey bir yana, ulusal sorun kendi yapısı ve sınırları içinde demokratik bir sorundur. Ulusal hareket her zaman toplumsal-iktisadi özü ve içeriği yönünden bir burjuva-demokratik harekettir. Ulusal sorun, daha genel plandaki demokrasi sorununun özel, kendine özgü bir unsurundan başka bir şey değildir. Bu, demokrasi sorununa ilişkin teorik açıklamaların ulusal sorun için de peşinen bir teorik çerçeve oluşturduğu anlamına gelir.

Bazı farklı yönleri bulunmakla birlikte, ulusal sorun ile demokrasi sorunu arasındaki bu organik ilişki için söylenenler, ulusal sorun ile bağımsızlık sorunu arasındaki ilişki için de geçerlidir. Herşey bir yana, emperyalizme karşı mücadele, burjuva-demokratik sınırları aşmadığı ölçüde, bu siyasal sınırlar içinde kaldığı sürece, bir ulusal kurtuluş mücadelesinden başka bir şey değildir. Lenin'in sözleriyle, "ulusların kendi kaderini tayin hakkı, siyasal bağımsızlık demektir". Dahası var. Çağımızda dünya ölçüsünde ulusal baskı ve köleliğin evrensel temeli emperyalist sistemin kendisidir. Dolayısıyla temel gerçek hesaba katılmadan, ulusal sorun ne doğru bir biçimde ortaya konabilir ve ne de onun çözümüne ilişkin ciddi herhangi bir devrimci perspektif oluşturulabilir.

Dolayısıyla, demokrasi ve bağımsızlık sorunları üzerine ortaya konulmuş bulunan görüş ve değerlendirmeler, daha şimdiden ulusal sorun için geniş bir teorik ön temelin varlığı anlamına gelir. Teorik çerçeveye ilişkin birçok temel noktanın şimdiden açık olması gerektiği anlamına gelir. Kaldı ki, gereksiz yinelenmelere girmemek, bundan mümkün mertebe kaçınmak, zorunlu durumlarda ise sözü kısa tutmak için bunu gözönünde tutmak gerekecek.

Gerek bu olgu, gerekse bizzat Kürt sorunu çerçevesinde halihazırda sahip bulunduğumuz yazılı düşünsel birikim, ulusal sorunun çok değişik yönlerine önemli açıklıklar getirdiğine göre, ben burada, daha çok ya yeterince anlaşılmayan noktalar üzerinde duracağım, ya da son yılların gelişmelerinin ortaya çıkardığı yeni sorunlardan giderek, konunun temel ve taktik yönlerini açmaya çalışacağım.

Bu ön hatırlatmaların ardından artık konunun kendisine geçebiliriz.

**Ulusal sorunda geleneksel hareket:
Kendiliğindencilik**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>
Kürt sorunu, Türkiye devrimci hareketi için

özellikle '70'li yıllardan itibaren gündeme girmiş, çok genel sınırlar içinde de olsa bir değerlendirme ve tutuma konu olmuştur. Ama aradan geçen bunca zamana rağmen ve Kürt halkının '80'li yıllarda yaşadığı büyük uyanışın ardından, bugün devrimci hareket saflarında bu soruna hala da doğru bir bakış açısı ile yaklaşılabildiğini düşünmek mümkün değil. Bunu, bu zaafı, devrimci hareketin yakın tarihimizin farklı evrelerindeki tavırları üzerinden kolayca gözlemleyebiliyoruz. Bu zaafın gerisindeki ana etkenler, bugünkü bocalamaların ve tutarsızlıkların kaynağına da ışık tuttıkları için önemlidir.

Sorunu tanımlamaya ve çözümler önermeye yönelik ilk girişimlere '60'lı yılların sonu ve '70'li yılların hemen başında rastlansa da, Kürt sorununun sol hareketimizin gündemine belirgin biçimde girmesi, '70'li yılların ortasına denk gelir. Bu 12 Mart sonrası genel devrimci toparlanma ve halk hareketinde genel bir devrimci yükseliş dönemidir. Bununla birlikte, bu yıllarda henüz halk yığınlarına yayılmış ciddi bir Kürt ulusal uyanışı yoktu. Kürt sorunu henüz yalnızca Kürt halkının en ileri kesimleri içerisinde, daha çok öğrenci gençlik ve kısmen de şehir küçük-burjuvazisinin aydınlanmış kesimleri içerisinde bir ilgiye, bir tutuma ve bir politik davranışa konu olabiliyordu. Bu ise onun toplumun genel gündemi içinde belirgin ya da öne çıkan bir yer tutmasına yetmiyordu. Genel anti-faşist demokratik halk hareketi deyim uyuysa Kürt halkının en ileri kesimleri ile sınırlı bir ulusal hareketi sürekli gölgede bırakıyordu. Sorun kendini toplumun gündemine sokamadığı ölçüde ise, devrimci hareketin Kürt sorununa ilişkin tutumu da genel ilkesel çerçevenin tanımlı sınırları içerisinde kalıyordu. Bunun ise pek fazla bir politik anlamı, politika pratiği için çok öne çıkan bir sonucu olmuyordu.

Devrimci siyasal akımlar bu ilkesel çerçeveyi de doğal olarak marksist eserlerden yararlanarak çiziyorlardı. Buna, konuya ilişkin genel marksist teorik doğruların cansız biçimde yinelenmesi de diyebiliriz. Kürt sorununun kendi özgünlüğüne ilişkin ne herhangi bir inceleme ve ne de çok özel bir tartışma vardı. Bu tür çaba ve tartışmalar yalnızca Kürt devrimci grupları arasında vardı. Türkiye devrimci hareketi ise, sorunun genel ilkesel önemine genel planda işaret etmekle birlikte, sorun kendisini pratikte dayatmamış olduğu için, bir Kürt ulusal hareketi ağırlığı toplumda, siyasal mücadelede hissedilmediği için, bu konuyu özel incelemelere ya da ciddi tartışmalara konu etmiş değildi. Sözü edilen genel ilkesel tavırla yetinebiliyor, bununla teselli bulabiliyordu. Yineliyorum, pratik politika açısından çok da anlamlı sonuçları olmayan bir tutumdu bu. Kürtlerin ulusal varlığını kabul etmek, bu çerçevede, ezilen, ulus varlığı ve tüm temel ulusal hakları inkar edilen bir ulus olarak onun kendi kaderini tayin hakkını savunmak, o günkü toplum yaşamına yansıdığı kadarıyla Kürt halkı üzerindeki baskıya karşı belli ve sınırlı bir tutum almak vb., iş bu sınırlar içerisinde kalıyordu. Bir Kürt ulusal hareketinin ağırlığı olmadığı için de, belli bir gönüllü rahatlıkla, bu çok genel tavırla yetinilebiliyordu.

Elbette ki, işin aslında, yeni ve modern temellere dayalı bir Kürt ulusal uyanışı ve buna dayalı bir Kürt ulusal hareketi, daha '60'lı yılların ikinci yarısından beri vardı bu ülkede. Ben ağırlığı oluşturma derken, siyasal yaşamda kendini belirgin bir biçimde göstermiş olmayı kast ediyorum. Ulusal uyanışın ve hareketin böyle bir etki ve ağırlık oluşturmamış bir siyasal ortamda ise, genel ilkesel tutumun ötesinde anlamlı bir çabaya girişilmediği gibi, '70'li yıllarda PKK ile ilişkiler kapsamında ortaya çıktığı gibi, Kürt ulusal akımlarla ilişkilerde ciddi, vahim etkileri ve sonuçları

lar: Ulusal sorun-1

başlangıç gözlemleri

olan bir takım tutum ve davranışlara da düşebiliyordu. ('70'li yıllarda PKK'ye ilişkin olarak ortaya konulan değerlendirmeleri ve onunla ilişkilerde düşülen vahim durumları kastediyorum. Bu elbetteki biraz karmaşık bir konudur; bu PKK'nin ortaya çıkış tarzıyla, o dönemki anlayış ve davranış tarzıyla da sıkı sıkıya bağlantılı bir sorundur.)

Konuya '70'li yıllara ilişkin bu gözlemlerden girmem elbetteki nedensiz değildir. Burada, ulusal sorun ve ulusal harekete karşı tutum çerçevesinde, geleneksel devrimci hareketin temel bir zaafını görüyoruz. Bu, temel siyasal sorunlara yaklaşımda teorik ve ilkesel bakıştan çok dönemsel koşulların etkisi altında hareket etmektir. '70'li yıllarda ulusal sorunun ve ulusal hareketin bir siyasal ağırlık oluşturmaması, Kürt sorunu gibi temel, bu toplumun tüm Cumhuriyet tarihi boyunca kanayan yarasını oluşturmuş bir sorunun önemini gereğince değerlendirmemeye, tam tersine, bu sorunu fiilen büyük ölçüde hafife almaya yolaçabilmiştir.

Temel sorunların özel bir ilgiye ve özgün teorik siyasal yaklaşımlara konu edilebilmesi ile bu sorunların kendilerini toplum gündemine özel bir ağırlıkla sokmaları arasında kuşkusuz belirgin bir ilişki vardır. Buradan bakıldığında '70'lerin devrimci akımlarının gösterdikleri tutumu belli sınırlar içinde anlamak da mümkün. Fakat o günden bugüne sürecin toplamı üzerindeki baktığımızda, o günkü aşırı hafifseme ile '90'lı yıllardaki altında ezilme tutumlarını karşılaştırdığımızda, belirgin bir zaafı da yüzyüze kalıyoruz. Bu temel sorunlar karşısında sağlam bir teorik ve ilkesel bakıştan yoksunluktur. Bu anlamda ve bu çerçevede bir tür kendiliğindenciliktir. Elbette bu, geleneksel devrimci-demokrat hareketin bir çok vesileyle işaret ettiğimiz bilinen bir temel zaafıdır. Ama denebilir ki bunun en açık, en kaba bir biçimde gözlemlenebildiği sorun ulusal sorundur. Kürt sorununun kendine özgü yapısı ve seyri gözetildiğinde de buna çok şaşırılmamak gerekir.

1980'lerin ortasından itibaren Kürt halkı büyük bir ulusal uyanış içine girdi. Bu çerçevede Kürt ulusal hareketi büyük bir gelişme yaşadı. Fakat ilginçtir, buna rağmen geleneksel hareketin geleneksel rehabeti devam etti. Bu kez bunda az önce sözü edilen zaafın yanısıra iki ek etken rol oynadı. Bunlardan ilki PKK'ya ilişkin '70'lerden miras önyargılardı. Bu PKK'nın önderlik ettiği gerilla hareketine daha derinlemesine bakmayı engelledi. İkinci etken ise bunun bir uzantısıydı. Kürt halkının sonradan, '90'lı yıllara dönülürken bir patlamaya dönüşen ulusal uyanışın henüz maddi biçimler, kitlesel hareketler biçimini almış değildi. Görünürde yalnızca PKK'nın devletle silahlı savaşı vardı, bu ise demin de söylediğim gibi önyargılar duvarına çarptığı için hareketin gerçek kapsamı görülemiyor, önemi gereğince değerlendirilemiyordu.

Ne zaman ki Kürt halkının ulusal uyanışı kitle hareketleri biçimini aldı, ne zaman ki gerilla hareketleri Kürdistan kentlerindeki serhildanlarla birleşti, işte o zaman herşey herkes için ayan-beyan hale geldi. Gelgelelim bu, sözü edilen öze ilişkin zaafın bu kez bir başka biçimde kendini göstermesini koşulladı. Bu kez, ulusal hareketin aşırı abartılması ve onun oluşturduğu ağırlığın altında ezilme dönemi başladı. Köklü bir tutum değişikliğinin bu kez tersten bir savrulmaya yolaçması bir yere kadar yine de

Türkiye devrimci hareketinin doğru dürüst bir kuvvet kazanmadığı bir sırada, Türkiye'de devrimci sınıf mücadelesinin henüz zayıf ve cılız kaldığı bir ortamda, Kürt hareketinin elde ettiği büyük başarı, bir ağırlığa dönüştü ve sorunun ilkesel ve politik ele alınışında yeni türden, geçmiştekinden farklı türden çarpıklıklar yaratmaya başladı.
Özetle, geleneksel devrimci hareket, Kürt sorunu gibi temel bir siyasal soruna ilişkin olarak genellikle konjonktürel koşulların belirlediği tutum ve davranışlar içinde olmuş, bir türlü tutarlı ilkesel bir tavra ve bunun ürünü olan politik bir tutuma ulaşamamıştır.

anlaşılabiliyor. Ne var ki, ulusal hareketin yaşadığı büyük kitlesel patlamanın çok geçmeden kırılması ve bunun ulusal hareketi adına "siyasal çözüm" denilen yönelişlere itmesi, bir kez daha devrimci akımların önemli bir bölümünü ciddi bir zaafı yüzyüze bıraktı. Ulusal hareketin gürül gürül bir devrimci gelişme yaşadığı bir dönemde ona açık ve kesin bir destek vermekte bir hayli gecikenler, bu kez de onun belirgin bir yön değişimine girdiğini görmekte bir hayli geciktir. Bu arada, '90'lı yılların başındaki bu tersinden savrulma tutumunu koşullayan ulusal ve uluslararası etkenleri de görmek gerekir. Zira bu etkenlerin oluşturduğu kendine özgü ulusal ve uluslararası konjonktür, ulusal hareketin etkisini ve ağırlığını özel bir tarzda artırmıştır. Bir başka deyişle, Kürt ulusal hareketinin bu gelişmeyi yaşadığı dönem öyle bir dönemdir ki, ulusal hareketin etkisi, bu koşullarda, olağanın ötesinde boyutlar kazanabilmiştir. Bir yandan, Türkiye devrimci hareketi bir yenilginin içinden çıkmıştı. Aradan geçen yıllara ve başlangıçtaki tüm iyimserliğe ve umutlara rağmen, ciddi bir yeniden toparlanmayı bir türlü başaramıyordu. Öte yandan, dönemin tek kitlesel hareketi olan işçi hareketi bir kitleselliği yakalamış olmakla birlikte, bir türlü açık politik bir kimlik kazanamadığı gibi, çok geçmeden belirgin bir kırılmaya da uğrayacaktı. Daha bir de uluslararası olayların büyük ağırlığı vardı. Sovyetler Birliği ve Doğu-Avrupa'da yaşanan ve sonu utanç verici bir çöküşe varan gelişmeler vardı. Bunun devrimci akımlar için yarattığı ezici ve bunalıcı ağırlık vardı.

İşte tam da böyle bir dönemde patlama boyutlarına varan Kürt ulusal hareketi, normal koşullarda yaratacağı etkiden daha büyük bir etki, daha ezici bir ağırlık yarattı, Türkiye devrimci hareketi üzerinde. Deyim uygunsa, devrimci hareket bu kez de bu ağırlığın altında ezildi. Yani '70'lerde Kürt sorununu büyük bir rehabetle, bunun yolaçtığı bir hafiflikle karşılayan geleneksel hareket, '90'lı yıllarla birlikte, bu aslında artık Kürt gerilla hareketinin Kürt halk hareketiyle de birleştiği bir aşama oluyor, bu kez sorunun altında ezilmeye başladı. Burada ezilme ifadesini, bağımsız ideolojik bakışı ve ilkesel konumu koruyamamak, bunun gerektirdiği bir tutumu alamamak anlamında kullanıyorum. Ve bugün halen ulusal soruna, normalinde anlamı ve ilkesel çerçevesi çok açık gibi görünen bu soruna, bir türlü doğru yaklaşılamamasının gerisinde, aynı zamanda bu politik ağırlık var. Türkiye devrimci hareketinin doğru dürüst bir kuvvet kazanmadığı bir sırada, Türkiye'de devrimci sınıf mücadelesinin henüz zayıf ve cılız kaldığı bir ortamda, Kürt hareketinin elde ettiği büyük başarı, bir ağırlığa dönüştü ve sorunun ilkesel ve politik ele alınışında yeni türden, geçmiştekinden farklı türden çarpıklıklar yaratmaya başladı.

Özetle, geleneksel devrimci hareket, Kürt sorunu

gibi temel bir siyasal soruna ilişkin olarak genellikle konjonktürel koşulların belirlediği tutum ve davranışlar içinde olmuş, bir türlü tutarlı ilkesel bir tavra ve bunun ürünü olan politik bir tutuma ulaşamamıştır.

**Kürt sorununda komünist hareket:
İlkelere dayalı politik tutum**

Bir de komünist hareketin, EKİM'in tutumu var. EKİM'in ulusal sorun ve yeni dönemin ulusal hareketi karşısındaki tavrı

gerçekten irdelenmeye değer. Bu tavırda, tutarlı bir marksist-leninist konumun, bu konumun ifadesi olan ilkesel yaklaşımın özel bir soruna uygulanmasındaki başarıyı görüyoruz. Bu başarı nesneldir; Kürt sorununa ilişkin temel belgeler üzerinden adım adım izlenebilir.

Biz, siyasal akım olarak siyaset sahnesine çıktığımız andan itibaren, bir yandan ortaya Kürt sorununa ilişkin marksist bir ilkesel çerçeve koyduk. Öte yandan ise, somutta canlı, yaşayan ve gelişen bir Kürt ulusal hareketi vardı, bunun ne anlama geldiğini bütün açıklığı ile ortaya koyduk ve ona açık bir politik destek vermekte hiçbir tereddüt göstermedik.

İlkesel çerçeveyi bir yana koyuyorum. Bir yerde genel ilkeleri ortaya koymakta fazla bir güçlük de yoktur. İlkesel çerçeve asıl anlamını pratiğe uygulanmasında, pratik gelişmeler karşısında alınan tavırda gösterir ki, EKİM'in geleneksel hareketten farkı da zaten daha baştan kendini bu alanda gösterdi. Geleneksel hareketin '80'li yılların ortasından itibaren Kürdistan cephesinde yaşanan yeni gelişmelerin anlamını, önemini ve kapsamını zamanında değerlendiremediğini daha önce ifade etmiştim. Şimdi buna bazı örnekler vereceğim. TDKP, PKK'nın 15 Ağustos çıkışını "provokasyon" olarak değerlendirmişti ve yıllarca bu değerlendirmesini açık bir tutumla değiştirme yoluna gitmedi. PKK önderliğinde geliştirilen silahlı savaşa, PKK'ya '80 öncesi bakışının anıları üzerinden yaklaştı ilk yıllarda. Daha sonraki birkaç yılı da kuşku ve tereddütlerle örülü bir suskunluk içinde geçirdi. Bir başka örnek olarak TKP-ML Hareketi verilebilir. Bu hareket 1986 yılında yaptığı konferansta PKK'yı burjuva reformist bir hareket olarak değerlendirmişti ve kendisince bunu Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongre'sinde ortaya konulan tutuma bağlamıştı. Buna göre; eğer bir ulusal hareket, işçi sınıfı ve köylülüğün komünistler tarafından serbestçe örgütlenmesine olanak tanıyorsa, böyle bir hareket ulusal devrimci değil, ulusal reformist bir hareket olabilir ancak ve dolayısıyla desteklenemez. '80 öncesinin anıları üzerinden değerlendirilen PKK da o zamanlar kendi dışındaki hiçbir gruba tahammül etmediğine göre, demek ki o da ulusal reformistti, dolayısıyla da desteklenemezdi. Bu, Türkiye sol hareketinin marksist ilke ve görüşleri nasıl anladığı, yorumladığı ve uyguladığına ilginç bir örnektir. Bu orijinal yorumun sahipleri '90'lı yıllara döndükten sonra, ulusal hareketin ezici ağırlığını zihinlerinde duyduktan sonra, çok hızlı bir ulusal hareket savunucusu kesildiler. PKK'nın "siyasal çözüm" çıkmazına yöneldiği bir evrede bu tutumu sürdürdüler ve bugün bu tersten savrulmayı ciddi ciddi bir övünç vesilesi olarak kullanabiliyorlar.

Komünist harekete dönüyorum. Önemli olan soyut ilke ve yaklaşımlar değil, onun somut olgulara,

olayların somut seyrine doğru bir biçimde uygulanabilmesidir demiştim. EKİM siyaset sahnesine çıktığında, ulusal hareket hala tamamiyle gerilla hareketi biçiminde seyrediyordu ve bu hareket tümüyle PKK'nın damgasını taşıyordu. Geleneksel kavrayış ve önyargılara savaş açan bir hareketin, ulusal hareketi de kendi gerçekliği içinde değerlendirebilmesi çok zor olmadı. O dönem Kürt halkının ulusal özgürlük davasını savunmak, somutta PKK'nın yürüttüğü mücadeleyi desteklemek anlamına geliyordu. PKK tümüyle alt sınıflara, devrimci genç aydınlar ile Kürt yoksul köylülüğünün genç unsurlarına dayanıyordu ve kararlı bir ulusal devrimci savaş yürütüyordu. Soyut planda Kürt ulusal özgürlük mücadelesine destek vaadedenler, onun o günkü bu somutlaşmış haline kuşkulu, mesafeli, soğuk, suskun, hatta yer yer hasmane bir tutumla yaklaşabiliyorlardı. PKK ile muhtemelen Ortadoğu üzerinden ilişkisi olan bir-iki önemsiz çevre sayılmazsa, genele egemen tutum buydu. EKİM'in aldığı somut, açık, tutarlı ve kararlı tutumun anlamı ve önemi bu çerçevede çok daha iyi anlaşılabilir.

Elbette kimsenin soyutta ulusal harekete bir şey dediği yoktu, elbette Kürt ulusal hareketi desteklenmeliydi. Gelgelelim bulanık ve yüreksiz bir oportünist tutumla soyut "ulusal hareket" olarak geçirilen olgu o gün için pratikte, gerçek hayatta bütün varlığıyla PKK'nın yürüttüğü silahlı savaştan başka bir şey değildi. Dolayısıyla tavır alınacaksa ve destek sunulacaksa, bunun dosdoğru PKK'nın konumu, onun yürüttüğü savaş üzerinden ortaya konulması gerekirdi. Ulusal hareket üzerine soyut şeyler söyleyip de bunu somutta PKK'nın önderlik ettiği mücadeleyle bağlantılı ifade etmediğiniz bir durumda, gerçekte gündemdeki sorun hakkında hiçbir şey söyleyememiş durumda kalırdınız.

Bu koşullarda, EKİM'in aldığı tavrın taşıdığı anlam ve önemin daha somut, kayıtlara geçmiş bir göstergesi de var. PKK'nın Merkez Yayın Organı Serxwebun, çıkışımızdan kısa bir süre sonra bize ait bir bildiriye sayfalarında olduğu gibi yayınladı. Yazdığı sunuşta, bu bildiriden yansıyan tutumun Türkiye devrimci hareketinin geleneksel tutumundan önemli bir kopuşu işaretlediğini önemle vurguladı. Deyim yerindeyse, biz bu konuda Türkiye devrimci hareketi içinde yolaçıcı bir rol oynamıştık. Ve PKK'nın yıllar boyunca, "siyasal çözüm" yönelişine karşı aldığımız ilkesel tutuma kadar, bize gösterdiği belirgin özel yakınlığın gerisinde bu konum vardır.

Kısaca yeniden hatırlatacak olursak; '70'li yılları Kürt sorununa ilişkin olarak açık bir rahavet içinde geçiren, bunun da etkisiyle ulusal hareketin '80'li yıllarda yaşadığı büyük gelişmeyi uzun süre değerlendiremeyen devrimci hareket, '90'lı yıllara dönülürken nihayet uyandı, fakat bu kez de tersinden bir zaafın içine yuvarlandı. Meselenin önemini az-çok farkettikten sonra da olayların seyri karşısında yine doğru bir tavır alamadı. Bunun gerisinde, bu tutum değişikliği ile ulusal hareketin içine girdiği yön değişikliği arasındaki mesafenin çok kısa olması gerçeği var. Birçok devrimci çevrenin ulusal hareket karşısında olumlu anlamda tutum değişikliği içerisine girmesinde, ulusal hareketin bir kitlesel patlamaya dönüşmesinin, Kürdistan'ın kasaba ve kentlerinde büyük ve militan politik kitle gösterilerinin yaşanmasının çok özel bir etkisi var. Gelgelelim bu kitle hareketinin büyümesi, yaygınlaşması ve ardından da belirgin bir kırılma ve gerileme içine girmesi yaklaşık iki yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Bunu kabaca '90 Newroz'u ile '92 Newroz'u arası dönem olarak alabiliriz. Ve '92 Newroz'u, hareketin umduğu sıçramaya yapamamasıyla, ya da daha doğru bir ifadeyle yapamayacağının açığa çıkmasıyla, ulusal hareket için gerçek bir "yol ayrımı"nı işaretlemiştir. "Yol ayrımı" ifadesi, *Ekim*'in '92 Newroz'unu değerlendiren Nisan '92 tarihli başyazısının başlığında yer almaktadır. Bir tıkanmanın anında tespit edilmesi ve "yol ayrımı"ndaki temel seçeneklerin açık-seçik tanımlanması yönüyle *Ekim*'in bu başyazısı apayrı bir önem taşımaktadır. Bu yazıdaki değerlendirme komünistlerin ideolojik bakışına olduğu kadar,

"Siyasal çözüm" yolu nasıl kendine uygun sonuçlar yaratıyorsa, siz gerçekten içtenlikle ve yüreklilikle devrimci çözümü tercih ettiğiniz bir durumda da, bunun gerektirdiği pratik-politik açılımları yapmayı gerektirir. Bu, dönülüp Kürt burjuvazisiyle ilişkilere bu gözle bakmayı gerektirir. Bu, Kürt yoksul köylülüğünün ve öteki emekçi katmanların sınıfsal taleplerine bu gözle bakmayı gerektirir.

süreçleri izleme yeteneğine de açık bir göstergedir.

Bu yazıya az sonra döneceğim. Şimdilik bu gelişmenin devrimci akımların tutumundaki tutarsızlıkla bağına işaret etmek istiyorum. Ulusal hareketin açıkça devrimci bir çizgide geliştiği bir dönemde onun desteklemekte tereddüt edenler, gecikerek de olsa bu desteği vermelerinden birkaç yıl sonra bu kez ulusal hareket açık bir zaafiyet içine girdi. Bu zamanında görülemediği ölçüde ise, gecikilerek alınan tavır bu kez bir başka anlamda bir tutarsızlık ve zaafiyet alanı haline geldi. Dönem bizim "solda tasfiyeciliğin yeni dönemi" olarak tanımladığımız bir dönemdi. Ve zaafiyetin ağırlaşması bu yeni dönem tasfiyeciliğini besleyen etkenlerle de çok bağlantılıydı. Dahası, tersinden, ulusal hareketin ağırlığı, aynı dönemde tüm sol hareketi HEP çatısı altında birleştirme projesi, bu tasfiyeciliği besleyen bir etken olarak rol oynuyordu.

Aynı dönemde solda tasfiyeciliğe karşı kararlı bir mücadele yürüten komünist hareketin bunu Kürt hareketindeki "yol ayrımı" değerlendirmesi, dolayısıyla buradan gelebilecek ters etkilenmelere karşı bilinçli bir tutumla birleştirmesi dikkate değer bir olgudur. İşin bu yanını bir yana bırakarak, devrimci harekette Kürt hareketine karşı bu kez aşırı bir hayranlıkla elele giden bir teslimiyet egemenken, komünist hareketin Kürt hareketindeki yön değişimine karşı aldığı ilkeli tutuma değinmek istiyorum. Önce, sözünü ettiğim Nisan '92 tarihli değerlendirmeden "yol ayrımı"nın nasıl tanımlandığına ilişkin bazı pasajlar okuyacağım:

"Bugüne kadar devrimci bir temel üzerinde gelişen Kürt ulusal hareketinin, bugün artık önemli bir dönüm noktasına geldiğinin ciddi belirtileri vardır. Bu, hareketin ulaştığı bugünkü gelişme aşamasında, objektif bir durum olarak çıkmaktadır ortaya. Bu yol ayrımında, ya kaderini Türkiye devriminin kaderiyle daha sıkı perçinleyerek köklü ve kalıcı bir çözüm için devrimci bir mecrada derinleşmek, ya da 'siyasal çözüm' adı altında düzen içi bir kısmi çözümle reformcu bir mecraya girmek alternatifleri vardır." (Kürt Hareketi Yol Ayrımında başlıklı yazıdan, bkz.Kürt Ulusal Sorunu-1, Eksen Yayıncılık, s.137-138 -Red.)

Yineliyorum, bu değerlendirme '92 Nisan tarihli ve zaten 93' Mart'ında da bildiğiniz gibi "ateşkes" ve bununla bağlantılı olarak "siyasal çözüm" arayışları gündeme gelmiştir. Dönülüp 92'den 97' bakıldığında, "yol ayrımı" yazısında konulan alternatiflerden birinin bu zaman dilimi içerisinde nasıl evrimleştiği ve olgunlaştığı açık-seçik görülebilecektir.

İçinde bulunduğumuz bu kendine özgü safhada Türkiye devrimci hareketi halen de doğru bir tutum alamıyor. PKK'nın tam da Kürt toplumunun en yoksul kesimlerine, dolayısıyla devrimci tutuma en açık kesimlerine dayanarak tempolu bir gelişme yaşadığı bir dönemde ona gerekli açık ve kararlı desteği vermeyenler, bundan ısrarla kaçınanlar, tam da ulusal harekette burjuva ağırlığın arttığı ve "siyasal çözüm" yöneliminin öne çıktığı bir evrede, üstelik bu evre son beş yılı kapsadığı halde, bu kez de ilkelere dayalı açık ve tutarlı bir devrimci eleştiriden kaçınıyorlar.

Oysa biz, hareketin gerçekten açık devrimci bir çizgide geliştiği bir dönemde, ki bu çok kritik bir dönemdi, ona tereddütsüz tam bir destek verdik. O zaman da PKK'nın çeşitli kusurları vardı. Fakat bu kusurlar politik çizginin esas doğrultusuna ilişkin değildi ve bu nedenle bunlar üzerinde durmak da bizim sorunumuz değildi. Önemli olan hareketin gerçek kimliği ve asıl doğrultusuydu. Biz bunu esas alan bir tutumla hareket ettik.

Ve elbetteki bu doğrultunun tartışmalı hale geldiği bir evrede, tartışma ortamında <https://antey.org> '92 Newroz'unun işaret ettiği dönemeç hareketi bir yol

ayrımına getirdi demiştim. Her yol ayrımında, adı üzerinde ve işin doğası gereği, gerçekte iki ana yol vardır. Hiç de bugün adına "siyasal çözüm" denilen türden bir arayış burada tek alternatif, yürünecek tek yol değildi. Başka bir çözüm de vardı. O yol ayrımında evet yeni bir açılım gerekiyordu, ama bu açılımı farklı bir tarzda yapmak da vardı.

Ki bizim değerlendirmemizde bunun ne olabileceği ta o zamandan, aynı yazı içerisinde, az önce aktardığım pasaj içerisinde, açık biçimde dile getiriliyordu.

Dönemsel basınçlar ve ilkeli tavrın önemi

Zannediyorum konunun bu yanını önplana çıkarmak, sorunun bu yanını biraz tartışmak gerekecek. Çünkü iş adeta "siyasal çözüm"den başka bir çözüm yolu yoktur gibi bir noktaya getirildi. Bugün ortama büyük ölçüde bu hava egemen. Bu hareket bugünkü koşullarda başka türlü bir çözüme gidemez, deniliyor. Oysa bu, hareketin bugünkü mevcut doğrultusudur. Bu doğrultu ise, bir çözüm olmak bir yana, deyim uygunsu gerçek bir çıkmazdır. Ulusal hareketin bu çıkmaza çakılıp kalması ise, ne bir kaderdir ne de zorunlu bir durumdur. Bu yalnızca bir tercihtir ve her tercihin olduğu gibi bunun da bir sınıf mantığı vardır. Sınıf mantığı olan tercihleri "bugünkü koşullar"la izah etmek ise bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Devrim hedefi ve devrime dayalı çözümler hiçbir zaman "bugünkü koşullar" içinde değerlendirilmez, bu denli dar sınırlar içine sıkıştırılamaz.

Kürt hareketinin önünde bir başka tercih yapmak, bir başka yol tutmak alternatif de pekala vardı ve halen de vardır. Bu, "yol ayrımı" yazısının sözleriyle söyleyecek olursak, "kaderini Türkiye devriminin kaderiyle daha sıkı perçinleyerek köklü ve kalıcı bir çözüm için devrimci bir mecrada derinleşmek"tir. Bu tercih hiç de soyut planda ve bir iyiniyet ifadesi olarak, "eğer Türk halkı devrim istiyorsa devrime de varız", demekten ibaret olamaz. Her tercihin gerektirdiği pratik açılımlar vardır. Nasıl ki "siyasal çözüm"ü tercih ettiğinizde, bu beraberinde buna uygun bir diploması, buna uygun legal politik açılımlar, sosyalizmle araya buna uygun bir mesafe koymak gibi bir dizi sonuç yaratıyorsa, tersinden de, devrimci bir çözümü tercih etmenin gerektirdiği temel ve taktik politik açılımlar vardır. "Siyasal çözüm" yolu nasıl kendine uygun sonuçlar yaratıyorsa, siz gerçekten içtenlikle ve yüreklilikle devrimci çözümü tercih ettiğiniz bir durumda da, bunun gerektirdiği pratik-politik açılımları yapmayı gerektirir. Bu, dönülüp Kürt burjuvazisiyle ilişkilere bu gözle bakmayı gerektirir. Bu, Kürt yoksul köylülüğünün ve öteki emekçi katmanların sınıfsal taleplerine bu gözle bakmayı gerektirir. Bu, Türkiye politikasında, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle ilişkilerde, buna uygun pratik açılımlar gerektirir. Eğer bütün bunları yapmıyorsanız, ama sadece soyut planda sorunu "devrim ise devrime de varız" demekten ibaret bırakıyorsanız, bu kendi başına hiçbir şey ifade etmez. "Ben bunu Türkiye işçi sınıfıyla da çözmeye varım, Türkiye burjuvazisiyle de çözmeye varım", diyorsunuz; Türkiye burjuvazisiyle nasıl çözeceğinizi uzun uzun açıyorsunuz; bunu buna uygun pratik-politik açılımlarla da birleştiriyorsunuz. Ama bunu Türkiye işçi sınıfı ile çözmek konusundaki niyetinizi hiçbir biçimde pratikleştirmiyorsunuz. Demek ki sizin tercihiniz tek yönlü.

İşte biz hareket olarak bunun, buradaki tutarsızlığın üzerine gittik ve gidiyoruz. Maalesef bundan dolayı da başlangıç döneminde PKK'nın ne kadar ilgi ve sempatisini kazandıysak, bu "siyasal çözüm" döneminde de o ölçüde tepkisini kazanmaya başladık. Oysa biz her zaman kendi devrimci konumumuz üzerinden tutarlı davrandık. Soruna devrimin ve sosyalizmin genel çıkarları açısından yaklaştık. Hareket doğru bir çizgide ve devrimci bir mecrada geliştiği sırada onu büyük bir içtenlikle desteklemek yolunu tuttuk. Hareketin devrimci tutarlılığını yitirmeye başladığı, bir yön değişimine girdiği bir sırada ise bu zaafi açık yüreklilikle eleştirdik. Bunun yaratacağı sonuçlara işaret ettik.

Bunları daha sonra ayrıntılı olarak ele alıp

Başlangıçtan itibaren ilkesel konum ve tutum

(...) Kürt ulusal sorununun taşıdığı özel önem konusunda başka unsurlardan da söz edilebilir. Fakat biz marksistler için bu sorun, özellikle ve öncelikle, devrimimizin gelişimi ve geleceği açısından önem taşımaktadır. Kürt ulusal sorunu Türkiye devriminin temel sorunlarından biridir. Türkiye devriminin kaderi Kürt ulusal sorunuyla kopmaz bağlar içerisinde. Devrimimiz bu sorun karşısında doğru bir tutum takınabildiği ölçüde başarıyla gelişebilecek, ve kuşkusuz, başarıyla geliştiği ölçüde de bu sorunun gerçek ve kalıcı bir çözümünü olanaklı kılacaktır.

Burjuvaziyi devirmek ve siyasal iktidarı ele geçirmek tarihsel göreviyle karşı karşıya bulunan Türkiye işçi sınıfı için Kürt sorunu önemli bir dayanak, Kürt ulusal devrimci hareketi önemli bir müttefiktir. Bu nedendir ki komünistler, sınıf bilinçli işçiler, ulusal soruna ilişkin ilkeleri ve görevleri konusunda son derece net olmalıdırlar. Bu netlik, yalnızca, devrimci proletaryanın her türlü ulusal baskıya ve eşitsizliğe karşı, tüm ulusların eşit, özgür ve kardeşçe birliğinden yana tutarlı demokrat ve enternasyonalist konumundan dolayı değil, fakat aynı zamanda, ulusal sorun konusunda takınacağı ilkeli tutarlı tutumun, kendi siyasal iktidar mücadelesi bakımından taşıdığı son derece hayati önemden dolayı da gerekmektedir.

(...) Komünistler, sınıf bilinçli işçiler, çözüm gündemine kendi dinamikleriyle girmiş Kürt ulusal sorunu hakkında genel ilkesel tutumlarını netleştirmekle kalmamalı, görevlerini saptamalı, gereklerini azami bir çaba, içtenlik ve kararlılıkla yerine getirmelidir. Kürtlerin ulusal meşru haklarını genel ve soyut planda ilan etmek hiç de yeterli değildir. Asıl gerekli olan Türk işçi ve emekçileri arasında Kürt ulusal hakları konusunda sürekli ve sistemli bir propaganda ve bilinçlendirme çabasına girişmektir. Ezen ulus şovenizmini, ulusal önyargıları kırmak, Türk işçi ve emekçilerini yalnızca sınıfsal baskı karşısında değil, Kürtlere yönelik ulusal baskı karşısında, bu baskının hergün yaşanan çok çeşitli biçimleri karşısında da harekete geçebilecek, tepki ve protestolarını ortaya koyabilecek, meşru Kürt ulusal istemlerini savunup destekleyebilecek konuma getirebilmektir.

Biz marksistler olarak ulusal dargörürlüğe, ulusal sınırlılığa, ulusal istemlerin kendi başına amaç görülmesine elbette karşıyız. Ulusal ilke ve esasları değil, sınıfsal ilke ve esasları temel alırız. Haklı ve meşru da olsa ulusal istemleri kendi içinde bir amaç olarak değil, proletaryanın sınıf çıkarlarına ve amaçlarına bağlı olarak ele alırız. Bir devletin sınırları içinde olduğu sürece, hangi milliyetten olursa olsun tüm proletaryanın **ortak sınıf örgütlenmesini** ve birleşik devrimci mücadeleyi savunuruz. Fakat şunu biliriz ki, bunun yolu birlik ilkesi ve birliğin yararları üzerine soyut nutuklar çekmekle yetinmekten değil,

ezilen ulustan işçilere ve emekçilere güven vermekten geçer. Bu güven, başta kendi kaderini tayin hakkı, ayrı bir devlet olarak varolma hakkı olmak üzere, ezilen ulusun tüm meşru ulusal haklarını içtenlikle ve kararlılıkla savunmakla, bunun gereklerini pratik faaliyetimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüp hergün her an yerine getirmekle gerçekleştirilebilir.

Bugün Kürt işçi ve emekçileri arasında ve Kürt devrimci hareketinin bazı gruplarında, ezen ulusun devrimcilerine karşı belli bir güvensizlik var. Haklı nedenlere dayalı bu güvensizliğin kökleri geçmiştir. Uzun yıllar Türkiye solu temsil eden TKP'nin, ulusal sorunda tutarlı bir konumda olmak bir yana, burjuvazinin eklentisi durumunda kaldığı tarihsel bir gerçektir. Sola egemen sosyal-şoven tutum ancak '70'lerin başında ve devrimci demokrat hareketin şahsında kırılabilmiştir. Devrimci-demokrat hareket de genel ideolojik zayıflıkları ve küçük-burjuva sınıf konumunun sonucu olarak bu sorunda tutarlı olamamış, Kürt ulusal haklarını savunmakla ve programına almakla birlikte, pratikte üzerine düşeni gereğince yapmamış, bunun yerine, kendini birlik üzerine soyut vurgulara vermiş, ezilen ulus milliyetçiliği karşısında gerekli hoşgörüyü gösterememiştir. Bazı grupların şahsında, proletaryanın sınıf birliği ve ortak sınıf örgütlenmesi ilkesi ince bir şovenizmin örtüsü bile olabilmıştır. Bugün dahi, demokratizme bunca gömülü olanlar, öteki demokratik istemleri kendi başlarına mutlaklaştıranlar, bu ülkede en temel demokratik istemlerden biri olan Kürt ulusal kendi kaderini tayin hakkına sıra geldiğinde yaman bir "sosyalist" kesilebiliyorlar. Birlik vurgusuna kiskanıklıkla kapanıp, sorunun "proletarya devriminin bir parçası" olduğu gerçeğine sarılabiliyorlar.

Yineliyoruz. Marksistler, kendini içtenlikle öyle görenler, dikkatlerini ezilen ulus milliyetçiliğinin kusurlarından çok kendi enternasyonalist görevlerine verseler daha iyi ederler. Ezilen ulus milliyetçiliğini geriletmek de zaten ancak bu sayede olanaklıdır. Enternasyonalist görevlerin gereklerinden her geri duruş, ezilen ulus milliyetçiliğinin güç kazanması için uygun bir zemindir.

Öte yandan temel ilkesel ve ideolojik ayrılıklarımızın yanısıra, Kürt devrimci hareketinin çeşitli politik zaafı taşıdığı, dahası politik yaşamda marksistler ve devrimciler olarak kabul edemeyeceğimiz, temel değer yargılarımıza aykırı bulduğumuz tutum ve davranışlar sergilediği bir gerçektir. Ama bu bizi ortak düşmana karşı yürüttüğümüz mücadelede Kürt devrimci hareketini kararlılıkla desteklemekten alıkoymamalıdır. Bugün Kürdistan dağlarında süren gerilla savaşı Türkiye devriminin hayat damarlarından biridir. Burjuvazinin silahlı Kürt direnişini ezme çabası, Türkiye devriminin temel bir unsurunu, bileşenini yoketme çabasıdır. Bunu

unutmak gaflettir. Gerilla hareketinin başarılı gelişmesi devrimimize güç katacak, burjuvaziye kuvvetli bir darbe olacaktır. Gerilla hareketinin güç kaybetmesi ya da ezilmesi ise yalnızca burjuvazi için bir kazanç, devrimimiz içinse önemli bir yenilgi olacaktır. Bugün Kürt sorunu bunca çıplaklığı ile Türkiye'nin ve dünyanın gündemine girmişse bu, şüphesiz tarihsel birikimle birlikte, silahlı direniş sayesinde olmuştur.

Bugün Kürt devrimci hareketi gerilla savaşı boyutları da kazanarak ayrı bir mecraya girmiştir. Bunun tarihsel ve toplumsal nedenleri var. Ama biz şunu gözönünde tutuyoruz. Gelişecek ve kendi sosyalist sınıf konumuna uygun hareket edecek, dolayısıyla da, Kürt ulusal sorunu karşısında görevlerini layıkıyla yerine getirebilecek bir devrimci işçi hareketi, devrimci Kürt hareketini de kendine bağlayacak ortak bir mücadele eksenini olacaktır. Kürt devrimci hareketinin mücadele kararlılığı ne olursa olsun, toplumumuzda burjuvaziyi devirebilecek ve böylece Kürt sorununun da gerçek çözümünü sağlayabilecek biricik sosyal kuvvet Türk, Kürt ve çeşitli azınlık milliyetlerden oluşan Türkiye işçi sınıfıdır.

Tarihsel ve toplumsal nedenler Kürt devrimci örgellerinin bir kesimini bugün ayrı örgütlenmeye yöneltmiş olsa bile, Türkiye'de birleşik bir mücadelenin çok kuvvetli nesnel ve öznel etkenleri vardır. Her şeyden önce, tüm önemli sanayi kentlerinde Türk ve Kürt ulusundan işçiler tek, birleşik bir orduyu meydana getirmektedirler. Bugünkü örgütlenme ve mücadele düzeyinde zaten birleşik olan işçi hareketi, yarın politik yönden geliştikçe bu birliğini hepten pekiştirecektir. İkinci olarak, bugün bir Kürt devrimci hareketinden sözdebilmekle birlikte, bir "Türk" devrimci hareketinden söz edilemez. Zira Kürt örgütleri dışındaki tüm diğer örgütler Türk, Kürt ve diğer milliyetlerden gelen devrimcilerden oluşan enternasyonal bir yapıya sahiptirler. Ve bu örgütlerde Kürt kökenli komünistler ve devrimciler son derece önemli bir yer tutmakta, rol oynamaktadırlar. Bu hareketi yakınlaştıracak olan diğer bir etkidir. Üçüncü bir etken olarak da, Kürt örgütlerinin devrimci-halkçı kimliğini ve Marksizmin etki alanında olmalarını saymak gerekir.

Sınıf bilinçli proletarya, Kürtlere karşı enternasyonal görevlerini şimdiden layıkıyla yerine getirirse ve yarının muzafer sosyalist devrimi Kürtlerin özgürlüğünü gerçekleştirirse, bir ucu Avrupa'ya bir ucu Ortadoğu'ya uzanan, özgür cumhuriyetlerin eşit ve gönüllü birliğini temsil eden büyük bir birleşik sosyalist cumhuriyetler birliği hiç de bir ütopya olmayacaktır...

(Kürt Ulusal Sorunu başlıklı başyazıdan..., Ekim, Mart '89)

tartışacağız. Ben burada yalnızca komünist hareketin, ulusal hareketin farklı gelişme evrelerinde aldığı doğru ilkeli tavrı, tersinden ise, aynı karşısında geleneksel devrimci hareketin düştüğü tutarsız ve sallantılı tavrı örneklemek istedim. Komünist hareketin aldığı doğru tavrın gerisinde elbetteki ilkelere dayalı sağlam bir ideolojik bakış açısı var. Tersinden ise, Türkiye devrimci hareketinin dönemlere göre değişen fakat özü aynı kalan zaafiyetinin gerisinde de, genel sorunlarda olduğu kadar, ulusal sorunda da sağlam bir ideolojik ve ilkesel tutumdan yoksunluk var.

Bütün bu ön anlatımı getirip bağlamak istediğim temel önemde bir nokta var. Bir marksist hareket, daha genel planda bir devrimci hareket, temel siyasal sorunlar

karşısında dönemseller basınçlara göre değil, ideolojik ve ilkesel bakış açısına uygun bir tavır alır. Eğer sağlam bir ilkesel bakışınız yoksa, sağlam bir ideolojik kavrayışınız yoksa, basınç nasıl oluşuyorsa, o basıncın altında, o doğrultuda deforme olursunuz. Gündemde hareketin ağırlığı yoktur, sorunun ağırlığı yoktur, siz bundan kalkarak çok önemli bir sorun karşısında rehavete düşersiniz. Ya da hareket kendini toplumun gündemine bütün bir ağırlığı ile koyar, bu sefer de o ağırlığın altında ezilmeye başlarsınız. Kürt sorununun son 25-30 yıllık durumu ve seyri karşısında geleneksel sol hareketin aldığı tavırdan çıkarılması gereken en temel sonuçlardan biri ve kuşkusuz en önemlisi, işte tam da budur.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi • <https://rantey.org>

(Devam edecek...)

YAKINDA KİTAPÇILARDA

Kürt Ulusal Sorunu-1

**Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Siyasal
Değerlendirmeler**

Kürt Ulusal Sorunu-2

**Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Siyasal
Değerlendirmeler**

Ekim Gençliği

15 Günlük Sosyalist Gençlik Dergisi

EKİM GENÇLİĞİ ARTIK 15 GÜNLÜK

Aşağıdaki yazı Ekim Gençliği'nin 12. sayısından alınmıştır

Birleşik Bir Gençlik Hareketi İçin

15 günlük Ekim Gençliği, gerek komünistlerin parti adınının doğrudan bir parçası olarak, gerekse de komünist gençlik çalışmasının ulaştığı düzeyin bir ifadesi olarak yeni bir dönemin başlangıcını işaretler.

Bu dönemden başlıca özelliklerinden biri işçi, emekçi, öğrenci ve semt gençliği çalışmasının EGK'da merkezileşmesi ve onun tarafından yönetilmesi olacaktır. Açık ki, çalışma yürüttüğümüz tüm bu farklı alanlara dönük birleşik bir gençlik çalışmasının örgütlenmesi belli bir zorlanma doğuracaktır. Şimdiden, bu zorlanma zemini üzerinden kendini üretebilecek olan iki yanlış eğilimi ayırt etmek mümkündür.

Birincisi; işçi, öğrenci ve semt gençliği çalışmalarının birbirinden bağımsız olarak yürütülmesi, aradaki ilişkinin ise "koordinasyon tarzı"nda kurgulanmasıdır. İkincisi; birleşik bir gençlik çalışması adına alan özgüllüklerinin ayrıştırılması, yukarıdan-aşağıya ve derhal en ileri düzeyde birleşik bir çalışmanın planlanması tarzıdır.

Her iki eğilimin önüne geçebilmenin temel yolu birleşik bir gençlik hareketinin politik temelini görmekten geçmektedir.

Birleşik bir gençlik hareketi kuşkusuz biz istedik diye oluşmayacaktır. Kitle hareketliliği önce örgüt çalışmasıyla yaratılamaz. Fakat bu tersinden, birleşik bir gençlik hareketi için birleşik bir gençlik çalışması ihtiyacını ve anlamını önemsizleştirmez. Yarınki birleşik gençlik hareketine önderlik edebilmek için bugünden varolan olanaklar gözetilmeli ve değerlendirilmelidir. Ancak bir dizi birleşik iş, eylem, kampanya vb. temelinde, yenilgisi ve zaferiyle yaratılan bir birikimin sonucunda gerçek bir önderliğin şekilleneceği unutulmamalıdır.

Bugün birleşik bir gençlik hareketi yoktur. Öyleyse bilmemiz gereken ilk gerçek, işçi, öğrenci, semt gençlik çalışmaları arasındaki birleşiklik ögesinin geri bir düzeyde olacağıdır. Bu, parçalar arasındaki eşitsiz gelişimi gözetken doğal bir sonuçtur.

Biz bugün öğrenci gençliği eyleme çağıran bir kampanya örgütlerken, aynı konuyla ilgili olarak işçi gençlik içinde propaganda düzeyinde kalabiliriz. Örneğin, Gazi Üniversitesi'ndeki bir sivil-faşist saldırı karşısında, öğrenci gençlik içinde yürüttüğümüz "eşit, parasız eğitim", "sivil-faşist odaklar dağıtılsın" vb. talepli kampanya çerçevesinde kitlelere Gazi Üniversitesi'nde merkezi eylem çağırısı yapabiliriz. Ama aynı çağrının OSTİM'de alıcısı ancak bizim çeperi-

mizdeki ilişkilerimiz olacaktır. Bunun nedeni açıktır. Genç işçi kesimlerinde öğrenci gençliğe dönük faşist saldırılara karşı duyarlılık zayıf olduğu gibi, öğrenci hareketi zemini üzerinde yapılan bir anti-faşist eyleme dönük ilgi de son derece sınırlı kalacaktır. Kuşkusuz bu, genç işçi kitleleri arasında konuyla ilgili bir propaganda çalışmasını önemsizleştirmez. Özelde genç işçilere, genelde gençliğin değişik kesimlerine dönük politik propaganda faaliyeti üç açıdan gereklidir:

Birincisi; bugünden ilişkilerimizin politikleştirilmesi ve kadrolaşırılması. Genç işçiler içerisinde örgütlü bir kesim yaratıldıkça, birleşik eylemli bir hattın olanakları da doğal olarak artacaktır. Ancak burada da iki sapıtıcı eğilime karşı uyanık olmalıyız.

İlki bu dar, "öncü" kuşakla ibaret kalan, onların bulundukları sanayi sitelerinin sınırlarını aşmayan "bağımsız" eylemlerin kısır döngüsüne düşmektir. Böylesi bir eylem çizgisi, kitle eylemi ihtiyacını öncü eylem ile ikame eden bir anlayış doğurur. Diğer; öğrenci eylemlerine, kazanabildiğimiz, politikleştirtebildiğimiz sınırlı sayıda "öncü" genç işçi ilişkileri ile katılmak ve bu tarzın mutlaklaştırılmasıdır. Oysa biz, gerçekte toplulum tüm gençlik kesimlerini ilgilendiren ortak bir sorun karşısında merkezi eylemlere dışarıdan katılım sağlamaktan çok, bizzat üretim zemininden yükselen ve işletmelerde-sitelerde iş bırakmaya, siyasi greve dek uzanan bir eylem hattı düşünebilmeliyiz.

Bugünden bunun olanakları kuşkusuz ki azdır. Ancak soruna doğru bir perspektifle yaklaşmak zorundayız. Bu başarıldığında, faaliyet yürüttüğümüz sanayi sitelerinde bağımsız eylemler örgütlemek birleşiklik ögesini yadsımaz. Dahası iki yönlü olarak göstereceğimiz hassasiyet, yarınki genç işçi kitlelerinin eylemliliğinin daraltılmasını da engelleyecektir.

İkincisi, genel durgunluk/hareketsizlik koşullarında dahi politik propagandamız sadece öncüler şahsında değil, kitlenin çok değişik kesimleri üzerinde de bir etki yaratacaktır. Politik çalışmanın ve propagandanın boşa gitmeyeceği üzerine tekrarlanan marksist fikrin bir anlamı da budur. Biz, iktisadi-sendikal çalışma ile politik çalışmanın birbirini karşılıklı olarak beslediğini unutmamalıyız. Aynı ilişki ekonomik hareket-politik hareket için de geçerlidir.

Üçüncüsü, işçi ve emekçi gençliğe dönük propaganda aynı zamanda EGK'nın kendini birleşik bir önderlik

olarak hazırlama sürecinin doğal ve zorunlu bir parçasıdır. Gençlik önderliği ancak her olay, eylem ve süreci birleşik bir gençlik hareketinin yaratılması ihtiyacı çerçevesinde tartıştığı, irdelediği, buna uygun sonuçları ve araçları yaratabildiği ölçüde kendini yetiştirebilecektir.

Örneğin, OSTİM'de bir iş kazası üzerine okullarda bu konuyla ilgili bildiri mi dağıtılacak, forum mu yapılacak, yoksa OSTİM'de merkezi-birleşik bir basın açıklaması mı yapılacaktır? Gençlik önderliği, kendi ilişki ve taraftarlarını motive etmekle sınırlı kalan en "ileri" eylemi değil, en geniş kitleleri birleşik bir tarzda ve doğru bir politik zeminde harekete geçirmeye en uygun eylem biçimini tercih etmelidir. Burada sözü edilen aslında birleşik bir gençlik hareketi sorunu olmaktan ötedir ve öncü-kitle, süreç-eylem ilişkileri üzerinden anlamlandırılmalıdır. Açık ki, farklı gençlik kesimlerini kapsayan birleşik bir faaliyet düzeyine geçiş, genelde kitle hareketinin, özelde gençlik hareketinin durgun olduğu içinde bulunduğumuz koşullarda ek zorlanmalar doğuracaktır.

Verdiğimiz örnek üzerinden bir yanlış anlamaya yer bırakmamak için, eklemek gereği duyuyoruz: Bugünkü durgunluk ortamında bile, birleşik çalışma ancak propaganda düzeyinde kurulabilir diye bir tanımlama yapmıyoruz. Olanaklar iyi değerlendirildiğinde ortak kampanyalar ve eylemler için uygun zeminler yakalanabileceği açıktır.

Ne var ki, kitle hareketinin bugünkü nesnel parçalı karakterinin genelde böyle bir ortamı doğurmadığını da bilmek gerekir. Bu nesnel durumun zorluklarını görerek, birleşik bir çalışmayı buna rağmen bir ritme oturtmak gibi bir sorunun var. Örneğin, OSTİM'de 6 işçinin öldüğü bir iş cinayeti üzerine, özel bir ön çalışmayı beklemeksizin okullarda protesto eylemleri yapılabilir. Bunun için kitleleri beklememiz gerekmiyor. Bu tür refleksler, kendi çeperimizle sınırlı bir eylem çizgisi ve tarzı ifade etmediği sürece olumludur ve canlı-aktif bir teşhir-ajitasyon işlevi taşır.

Yeni dönemde komünist gençlik çalışmasının temel ihtiyacı, faaliyet yürütülen tüm alanlara (sanayi sitesi, okul, semt) birleşik bir gençlik hareketinin politik ihtiyaçları çerçevesinde bakabilmektir. Bu perspektifi, hem bir refleks olarak üretebilmek hem de blok bir düzeye çıkarabilmektir.

Refleks geliştirilmelidir, çünkü, gençlikte süreç daha hızlı akabilmekte-
dir. https://www.kizilbayrak.org.tr/

olduğuna işaret eder. Geç kalmış çalışma-eylem, yapılmamış çalışmaya-eylem demektir. Komünist gençlik çalışmasının ve örgütünün bir anlamı varsa eğer, bu sadece yönetici organların şahsında değil, her bir militanın şahsında bu inisiyatif alanına cevap verebilecek ataklık ve yaratıcılık olanağı demektir.

Blok bir düzeye çıkarılmalıdır, çünkü her bir alanda geliştirilecek refleks tavırlar bir dağılmaya yol açmamalıdır. Hem de farklı alanlardaki özgül sorunlara ilişkin politik refleksler tek bir hedefe yönelmelidir. Kuşkusuz her bir parçada, ortak bir politika etrafında yürütülecek faaliyetin düzeyi farklılaşacaktır. Ne var ki bu, örneğin sanayi sitelerine dönük politik faaliyetin ve onun eylem gibi aktif biçimlerinin yasak savma türünden geçirtilmesine, semtlerde ise dar bir "öncü" eylem tarzına dönüştürülmesine yol açmamalıdır.

Gerek refleks ve blok tavır arasında, gerekse de inisiyatif ile merkezilik arasında doğru ve sağlam bir ilişki diyalektiğinin oturtulması iki şeye bağlıdır. Birincisi, inisiyatif sürekli yaygınlaştıran bir çalışma tarzı. İkincisi, tüm faaliyetlerin ve işlerin her adımda bir politik-örgütsel değerlendirmeye tabi tutulması.

Açık ki, birleşik bir gençlik hareketi yaratmanın yolu herşeyden önce tek alanlardaki politizasyona, eylemli-liğe, kitleliliğe artırmaktan geçmektedir. Birleşik bir gençlik hareketi ne bizim birleşikliği gözetken bildirilerimizin sayısına, ne de birleşik eylem çağrılarının bağlı olarak oluşacaktır. Bunların etkili olabilmesi için, bir alandaki hareketliliğin, diğer alanlardaki hareketlilikle birleşmeye ihtiyaç duyacak bir gelişim ve olgunlaşma düzeyine çıkması gerekir. Bu temel gerçek sadece öğrenci-işçi gençlik ilişkisi açısından geçerli değildir. ODTÜ'yü Gazi Üniversitesi'ne taşıyabilmek için de aynı şey söylenebilir. Kuşkusuz ki farklı alanlardaki gençlik çalışmamız sadece oranın özgül sorunları üzerinde yükselmeyecektir. Burada sorun genel-ölgül ilişkisini birbirini daltan tarzda değil, birbirini güçlendiren-besleyen tarzda kurmak sorunudur.

Şaşırtıcı gelebilir, ama, bugün politik yetkinleşmenin temel ve çözücü halkası daha fazla politik analizden önce, varolan taktik-politik hattımızın kitleler içerisinde işlenmesidir. Ancak bu yolla kitlelerin değişik kesimlerinin özgül ve genel sorunlara karşı ne ölçüde mücadele eğilimi gösterdiğini anlayabiliriz. Yani, bizim sorunumuz öncelikle "gerçek bir savaşa" girmektir.

Birleşik bir gençlik hareketinin ortak

taktik platformuna yönelik olarak şimdi-den neler söylenebilir?

Öncelikle anti-militarist ve anti-şovenist bir hattan bahsedebiliriz. Kürdistan'da süren savaş ve bunun değişik biçimler altında gençliğin gündemine giriyor olması bu sorunu özellikle öne çıkartmaktadır. Devlet Kürdistan'da sadece kardeş Kürt halkına karşı kirli, asimilasyoncu ve imhacı bir savaş yürütmekle kalmamakta, aynı zamanda emekçi kesimleri şovenizmle oyalamakta, pasifize etmekte, hatta faşistleştirme-ye çalışmaktadır. Zorunlu askerlik hizmeti bunun bir aracı olarak kullanılmaktadır. Buna karşın emekçi kesimler, zayıf bir devrimci hareket gerçeğine rağmen, bu konuda da mücadele potansiyelinin işaretlerini vermektedir. Artan ceza ve tehditlere rağmen yüzbinlerce asker kaçağı olgusu ile anti-militarist, anti-şovenist değişik inisiyatiflerin doğuşu (askere gitmeme, vicdani red) bunun belirtileri sayılmalıdır. Yine de emekçi kesimler ve onun gençliği üzerinde şovenizmin etkisi küçümsenmemelidir.

Bu çerçevede komünistlerin önünde, iki emperyalist paylaşım savaşı arası dönemde, savaş ve faşizm tehdidi karşısında, komünist gençlik örgütlerinin birleşik çalışmalarının eleştirel bir tarzda gözden geçirilmesi ihtiyacı durmaktadır. Aynı şekilde, farklı yanlar taşısa da, Vietnam savaşına karşı bir tepkiyle başlayan ve ağırlıklı anti-militarist öğeler taşıyan 1968 hareketi de incelenmelidir.

Taktik-politik hattın üzerinde yoğunlaşacağı başka bir temel alan işsizlik sorunudur. İşçi gençlik her türlü yoksunluğun yanısıra işgüvencesinden de yoksundur. Ne var ki, işsizlik, onun diğer tüm hakları için yürüttüğü mücadelenin önüne adeta bir tehdit olarak dikilmektedir ve böylece hareketsizliğin kritik bir halkası haline gelebilmektedir. Bu, sanıldığı gibi sadece işçi gençliğin değil, öğrenci gençliğin de sorunudur. Zira üniversiteler de dahil olmak üzere, hemen hiç bir diploma ne bir işin ne de buna bağlı asgari bir geçim olanağının güvencesi olamamaktadır. Öğrenim sırasında henüz yaygın olan “diploma alırsam bir iş de bulurum” hayali çoğunlukla hayat karşısında tuzla-buz olmaktadır. Kaldı ki “iş güvencesi” ve “herkese iş” taleplerinin bir dizi başka alana uzanan yanları vardır. Örneğin “iş saatlerinin kısaltılması, 6 saatlik işgünü” talebi ya da “kapitalistlerden kesilmek kaydıyla işsizlik sigortası” talebi. Bu çerçevede sorun geniş bir hareketlilik olanağı da doğurmaktadır.

Bir başka temel alan, genelde bir öğrenci sorunu olarak ele alınan eğitim sorunudur. Oysa eğitimin paralı oluşu sadece öğrencileri etkilememekte, özellikle emekçi sınıflardan gelme gençleri çalışmak zorunda bırakarak işçi gençliği de etkilemektedir. “Parasız, eşit eğitim” talebi sadece bugünün öğrencileri çerçevesinde değil, bütün gençlik kesimlerinin “eğitim hakkı” çerçevesinde kurgulanmalıdır. Bu konu, aynı zamanda burjuvazinin “temel eğitim 8 mi, 5+3 yıl mı olsun?” tarzında sahte bir ikilem etrafında gündemleştirdiği bir güncelliğe de sahiptir.

Bu üç temel alana dönük sadece talepleri sıralayan bir taktik mücadele platformu kurgulamak başta mücadeleyi daraltır. Etkili bir gençlik faaliyeti, düzen teşhirini ve sosyalizm propagandasını belli bir yoğunlukla kullanmakta atak ve yaratıcı davranmak zorundadır. Yine bu çerçevede sınıfsal karşıtlıkların güçlü

bir tarzda sergilenmesinin özel bir önemi vardır. Örneğin askerlik konusunda; burjuva ve general çocuklarının keyfi kayırmalar ve paralı askerlik uygulamaları karşısında işçi-emekçi çocuklarının kirli bir savaşa alet edilerek ölüme sürülmesi, Batı'daki garnizonlarda bile anti-demokratik, baskıcı subay postalları altında ezilmesi gibi. Örneğin işsizlik sorununda; işçi ve emekçi çocukları eğitim hakkından yoksun bırakılırken, diplomalı işsiz olarak sokaklarda sürünürken, burjuva çocuklarının yurtdışında ya da Bilkent gibi özel üniversiteler, okullarda okutulması, özel dersaneler sonucu ÖSS-ÖYS'de açık bir fırsat üstünlüğü elde etmesi gibi...

Gençlik çalışmamızın önündeki en yakıcı sorunların belki de başında işçi gençlik çalışmasının sürekliliğini sağlar-ken, onu sürekli geliştirmek gelmektedir. Komünistler geçtiğimiz yaz döneminde İMES, Doğu Sanayi Sitesi, Merter, Cevizli, OSTİM, Yenikent vb. genç işçilerin yoğunlaştığı temel sanayi sitelerinde içeriden bir faaliyet yürüttüler. Eğitim yılının başlaması belli sınırlamalar yaratsa bile, işçi gençlik alanının politik önemi ve örgütsel ağırlığı sürekli artan bir tarzda gençlik çalışmamızın merkezini oluşturma sürecine girmiştir. Hiçbir şey bunu geri döndüremez.

Genç işçi çalışmamız yeni bir çalışmadır. İlk deneyimler beklediğimizden de öte umut verici olmakla birlikte, çalışmamızın içerisinde bir dizi amatörlik dikkat çekicidir. Kısa sürede başarılanlar, sözü edilen eksikliklerimizi kapatma gücünü ortaya koyduğumuzda, genç işçi çalışmamızın bugünkü durgunluk koşullarında dahi ne denli hızla mesafe alacağını göstermektedir. Bu alanda kitleselleşmek başka bir evrenin sorunu olsa bile, genç işçiler arasında hem EGK'nın hem de kitle örgütlerinin saflarına kazanabilecek bir kesimin varlığı rahatlıkla görülmektedir.

Çalışmamız, bize sunduğu olanaklar çerçevesinde değerlendirildiğinde ilk elden şu sonuçlara varılabilir:

Birincisi; çalışmamızda Ekim Gençliği, Genç İşçi Bülteni, bildiri, anket vb. gibi çok değişik araçları kullanmadıkça gerçek bir kitle çalışması yapamayız. Propagandadan örgütlenmeye geçemeyiz. Bunlar olmadıkça alana politik hakimiyet sağlayamayız, taktik platformumuzu geliştiremeyiz.

İkincisi; İMES ya da Doğu Sanayi Sitesi'nde içeriden çalışmak, gidip yayın ilişkisi bulmak değildir. Alanın özgüllükleri çerçevesinde yerel inisiyatifler-örgütsel mevziler yaratmaya kilitlenmek ve tek tek karşımıza çıkan sorunları değil, taktik mücadele platformumuzu gündemleştirmektir. İMES dernek girişi ve OSİ-DER gibi örnekleri sahiplenmek, ilerletmek ve sitelerde yaygınlaştırmak gerekir.

Ekim Gençliği bir yayın olarak bunun sorunlarını ve çözümlerini taşıyabildiği oranda bir yük, bir yayın olmaktan çıkar, bir ihtiyaç, örgüt kürsüsü ve kolektif ajitator-propagandacı-örgütçü haline gelir. Dahası, sadece Ekim Gençliği ile yetinmemeli; Genç İşçi Bülteni gibi somut araçları yaratmak ve kullanmak konusunda yaratıcı davranmalıyız.

Üçüncüsü; önden bütün açıklığınıza rağmen, hem OSTİM çalışmamız hem de İMES çalışmamız bu mevzilerden ve dolayısıyla bütün siteye yönelik bir faaliyetten yoksun kurtulmuş PDF Kitap Arşivi <https://arshi.org>

Artık sitelerde siteyi değil atölyeyi

temel alan, dergiyi ve bülteni illegal bir yayın gibi kullanan pratiği kesin bir tarzda terketmeliyiz. Kitleyle yayın dışında çok değişik araç, yol ve yöntemlerle karşı karşıya kalmaksızın atılabilecek tek bir gerçek adım bile yoktur.

İşçi gençlik çalışmasının bugünkü taktik talepleri “sefalet ücretlerine, kölelik koşullarına, sigortasız, sendikasız çalışmaya karşı insanca çalışma ve yaşama koşulları” şeklinde özetlenebilir. Bu çerçevede başlatılacak bir kitle çalışmasının ilk sonuçları bize bu talepleri daha özlü ifade etmek, bazılarını öne çıkartmak ve yenilerini sloganlaştırmak imkanı verecektir.

Gençlik faaliyetimizin diğer bir alanı olan semt gençliğinin kendine özgü bir yanı var. Semt gençliği alanı gerçekte bizim temel çalışma alanlarımıza geçişte bir ara halka olarak algılanmalıdır. Semt gençliğini bu noktada lise, üniversite, işçi gençlik çalışmalarını besleyen bir mevzi olarak düşünmeliyiz. Bu kuşkusuz ki, semtte birebir ilişkinin dışına çıkmayacağımız anlamına gelmez. Anti-faşist bir dinamik karşılaştığımız durumlarda yerel inisiyatifler oluşturmayı ve “Mamak işçi-emekçi gençliği” gibi kalıcı geçici oluşumlar üzerinden politik kitle çalışması yürütmeyi temel alabilmeliyiz. Semt çalışması, bizi örgütsel-kadrosal yönden besleme olanaklarıyla da özel bir yüklenme alanımız olabilmelidir.

Esasta ise semt çalışmamız örgütün dönemsel politik kampanyalarına paralel yürütülmeye en uygun alandır. “Barış Treni” gündemi üzerine Kürt sorunu ve askerlik sorununu merkezine alan bir çalışma gibi. Yine de semt gençliğinin politizasyona yakınlığı özgül bir çalışma ihtiyacının önemsiz olduğunu göstermez. Biz politik eksenli yerel-ölgül kampanyalar ihtiyacı çerçevesinde yerel inisiyatifleri geliştirici ve besleyici bir yanı gözetmeliyiz.

1 dakika karanlık eylemleri yeniden başlıyor. Bunun en somut karşılığı semt gençliği alanında olacaktır. Biz soruna, kendi çeperimizi hareketlendirmek üzerinden değil, yerel inisiyatifler yaratmak ve devrimci-sosyalist şiarlar çerçevesinde harekete geçirmek üzerinden yaklaşmalıyız. Süreci, yerel inisiyatifleri bir ön hazırlık/çalışma sürecine sokarak merkezi eylemlere taşımak üzerinden kurgulamalıyız. Bu ise politik olduğu kadar militan bir hattın ürünü olabilir ancak. Eylemin meşruluğu ne olursa olsun, düzen karşıtı, politik bir mahiyet kazandığı ölçüde her zaman devletin saldırılarına açık olacağı unutulmamalıdır.

Lise çalışmamızın bugün yerel tablosu nedir? Genelde politik bir çerçevede kazanılan ilişkilerimizin kendi okullarında ve kısmen semtleri üzerinden yeni örgüt ilişkileri bulmaları. Bu amatörlüğü aşmak zorundayız. Liselerdeki politik çalışmamızı güçlendirmek, onu birebir propagandadan çıkarmak gibi bir sorunumuz var. Lise çalışmamızı tüm ajitasyon-propaganda araçlarının geniş bir alanda kullanıldığı gerçekte bir kitle çalışmasına çevirmek durumundayız. Ama bugün bununla da yetinmeyiz. Liselerde LÖB kuruluş faaliyetleri bizim temel bir çalışmamız olacaktır. Bugünkü potansiyel ile varolan hareket arasındaki açığı düşünül-duğünde lise çalışmamız tek tek okulları üzerinden kurgulanmalıdır. Böylece LÖB çalışmalarımız

gibi onun il düzeyinde koordinasyonu-merkezileştirilmesi görevi de bugünün sorunlarıdır.

Ne var ki dikkat etmemiz gereken iki temel nokta var. Birincisi; LÖB'ler kitle örgütleridir ve mücadelelerin düzeyini belirleyecek olan politik bir sınır konulamaz. Bu çerçevede birkaç on kişiyle sınırlı LÖB'lerin örgütlenme sorununu çözdüğü ve bu yapıların akademik-demokratik olduğu tespitlerini kabullenmiyoruz. İkincisi; biz bu sorunların masabaşı tartışmalarıyla çözülemeyeceğini ve geline aşamada çalışmanın önünde ilkesel bir sorun olmadığını düşünüyoruz. LÖB'leri kitleselleştirmek ve politikleştirmek aynı sürecin birbirini besleyen iki yanı olarak kurgulanacaktır. LÖB'lerin yasallaştırılması sorununu da bu kitleselleşme ve politikleşmenin doğuracağı mücadelenin bir ürünü olarak ele almak gerekiyor.

Lise çalışmasının temel bazı talepleri zaten mücadele içinde öne çıkmış bulunuyor. Önemli olan bu taleplerin bugün hangisinin öne çıkacağı ve bu taleplerin çevresinde hangi güçlerle birleşmesi gerektiği üzerine bir değerlendirme yapabilmektir. Örneğin, gerici-faşist içerikli eğitim sorunu aslında lise mücadelesinde geriye itilmiş bir sorundur. Halbuki hem “8'mi, 5+3'mü?” sah-te gündemine müdahale çerçevesinde, hem de 6 Kasım-YÖK teşhirinin “sermayenin okulları bilime düşman”, “sermayenin bilimi insana düşman” çerçevesinde özel bir öncelik konusu olabilmelidir. Aynı gündem öğrencilerin eğitim emekçileriyle ortak mücadelesi açısından da önemli bir yan taşımaktadır. Burada da, talepler ancak mücadele içinde yetkinleşebilir ve sadeleşebilir.

Şimdi, dönemin başında öğrenci gençliği (lise ve üniversite) kesen iki temel konuya geçebiliriz. Bunlardan birincisi, “eşit, parasız eğitim” ve ikincisi “tutsak öğrenciler bırakılsın” talepleridir. Sermaye diktatörlüğü, eğitimi özelleştirme saldırısını yeni özel okullar açarak ve eğitim ile ilgili her bir alanı paralı hale getirerek sürdürüyor. Buna karşı mücadele eden kesimler ise zindanlara dolduruluyor. Böylece sistemin kapitalist ve faşist karakteri bu konuda da bütünleşmiş oluyor. Bizim bu birlik-teliği özel bir tarzda işlememiz, hem hareketin kitleselleşmesi, hem de hareketin politikleşmesi, devlet karşıtı anti-faşist yanınının güçlendirilmesi açısından önemlidir. Bu yüzden tutsak alınanın “eşit, parasız eğitim” talebi olduğunu döne döne işlememiz gerekir. Öğrenci gençlik alanında mücadelenin gelip geçici eğilimini hesaba katarak, gerek kitle örgütüllüğünü, gerekse de EGK'nın örgütüllüğünü özel bir tarzda gözetmeliyiz. Varolan tıkanıklıkların örgüt modelleri ile aşılamayacağını bilmek, ama her hareketlilikten değişik düzlemlerde (geçici, yerel, kalıcı) örgüt adımlarını güçlendirerek çıkmak zorundayız. Üniversitelerde ÖTK saldırısını devlete bir karşı saldırı alanına çevirmek gibi özel bir alan ve olanak da buna eklenmektedir. Bunu ayrıca işleyeceğiz. Bu yazıyı birleşik bir gençlik hareketi ve birleşik bir gençlik önderliği için mütevazı bir ilk ufuk olarak sayıyoruz. Genç yoldaşlara düşen bu ufku hızla genişletmek, hızla yetkinleştirmek ve somutlamaktır. Görev sözden önce işi, laftan önce eylemi örgütlemektir. Bu pratiğin ve ufkun sonucunda komsomol var.

Zapatalar'ın “sivil” yürüyüşü

Zapata Ulusal Kurtuluş Ordusu (EZLN) taraftarları, geçtiğimiz haftalarda, 1994'te başlattıkları silahlı direnişle birlikte ileri sürdükleri talepleri yeniden güncelleştirmek amacıyla Meksika'nın başkentine yürüdüler. Burada yüzbinlerce emekçi tarafından coşkuyla karşılandılar.

Chiapas ayaklanmasının Meksika toplumunda yarattığı politik atmosfer genelde birikmiş tarihsel-toplumsal çelişkileri yeniden her kesimin gündemine soktu. Zapata ayaklanması Chiapas kızılderili halkın talepleriyle sınırlı bir hareket olmaktan öte, Meksika toplumundaki genel muhalefetin tepkisinin de ifadesi oldu. Değişik kesimler kendilerine EZLN'in talepleriyle özdeşleştirmekte güçlü çabalar. Başkente yapılan son yürüyüş, özelde kızılderili, genelde diğer emekçi kesimlerin sorunlarının çözümüne dikkat çekmek, verilen vaatlerin yerine getirilmesi için hükümet üzerinde baskı uygulamak açısından önemliydi. Bunun ne ölçüde başarılı olacağı, başta işçi sınıfı olmak üzere diğer emekçi kitlelerin göstereceği politik aktiviteye bağlı olduğu açıktır.

Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin perspektifleri: İktidar hedefinden yoksunluk

Bu bağlamda umutlar özellikle Zapata Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne (FZLN) bağlanmıştır. Cepenin kuruluş kongresinde, sivil demokratik bir kitle hareketinin yaratılmasının altı çizildi; hedef, iktidarı ele geçirmek değil, esas olarak hükümeti “saygılı bir biçimde yönetmeye” zorlamak olarak açıklandı. Bu açıklama EZLN'nin 1994 ayaklanması döneminde yaptığı açıklamalarla örtüşmektedir. Marcos da her fırsatta amaçlarının iktidar olmadığını, sivil bir toplumu amaçladıklarını ve böylece diğer gerilla örgütlerinden ayrıldıklarını belirtmektedir.

Kurulan cephenin EZLN ile doğrudan bir ilişkisi olmadığı, onun bir yan kuruluşu olarak çalışmayacağı, her kesimden politik eğilimleri biraraya getirmeye yönelik olduğu söylenmektedir. Marcos'un kendisi de kurulacak cepheye yönelik “dedikoduları” engellemek için kuruluş

toplantısına katılmamıştı. Fakat cephe adına yapılan tüm açıklamalar EZLN'nin genel politik perspektiflerini yansıtmaktadır. Hükümet EZLN'nin silahlarını teslim ederek tamamen sivil bir harekete dönüşmesini talep ederken, FZLN'nin sözcüsü Javier Elorriaga da her türlü silah kullanmayı reddettiklerini, amaçlarının sivil yöntemler kullanarak politik olanaklar elde etmeye çalışmak olduğunu tekrarlamaktadır.

FZLN iki yıllık bir hazırlık sürecinin ardından kuruldu. Birçok bölgede oluşturulan kitle komiteleri özellikle yoksul halktan kişilerin katılımıyla hayata geçirildi. 31 ayrı Meksika eyaletinden 320 komite kuruluş kongresinde temsil edildi. Cephe bir anlamda EZLN'nin nefes borusu olma işlevi yerine getirmektedir. Cepenin aldığı ilk kararlardan birisi, Chiapas ayaklanmasının taleplerinin kabul edilmesi için ülke çapında bir kampanya başlatılması oldu. Bu kampanyada Zapatalar'ın 13 talebi yaygınlaştırılacak. Bunlar; iş, konut, toprak, eğitim, ekmek, sağlık, bağımsızlık, adalet, özgürlük, kültür, barış, bilgi edinme hakkı. Bu taleplere güvenlik, rüşvete karşı mücadele ve doğanın korunması da eklendi. Bu talepler bir anlamda EZLN'nin politik programını oluşturmaktadır. “Artık Yeter” ile başlayan bir hareket süreci içinde yukarıda sözü edilen politik program üzerinde hareket eden bir akıma dönüşmüştür.

Sözkonusu kampanyaya ayrıca Kızılderili Ulusal Konseyi de destek verecek. Hükümet ile Zapatalar arasında, 1996 yılında, kızılderili halkın kültürel haklarının korunması için bir anlaşma imzalanmasına rağmen, şimdiye kadar somut hiçbir adım atılmadı.

Bugün Zapatalar açısından paradoksal bir durum yaşanmaktadır. Silahlı ayaklanma iktidar partisinin yıllarca süren egemenliğini sarsmıştır. Bu sayede muhalefet partileri

Demokratik Devrim Partisi (PRD) ve gerici Ulusal Hareket Partisi (PAN) parlamentoda çoğunluk haline gelmişlerdir. Özellikle kentlerdeki muhalif güçler bu politik atmosferde birçok politik, demokratik hak elde ederlerken, Zapatalar açısından tersi bir durum doğmuştur. Chiapas bölgesi tamamen militaristleştirilmiştir.

Zapatalar silahlarını teslim etmeseler dahi kullanmaktan alıkonulmuşlardır.

Zapatalar'ın son Meksika yürüyüşü bu durumun değiştirilmesine yönelik bir müdahale olarak algılansa da, kısa vadede bir değişiklik beklemek iyimserlik olur. Zira hükümen neo-liberal politikaları yoğun bir şekilde sürdürmektedir. Bu süreçte Zapataları oyalayarak güçsüz düşürme, diğer toplumsal muhalefetten soyutlama taktiği yer yer başarılı olmuştur. Yapılan sembolik yürüyüşün hükümetin tutumunda bir değişiklik yaratması, son gelişmelerin de gösterdiği gibi, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin aktif müdahalesine bağlıdır. Burjuva egemen sınıflar, ancak güçlü ve devleti cepheden hedef alan bir kitle hareketi karşısında geri adım atabilirler. Sivil toplum örgütlenmelerinin rollerini oynayabilmeleri de böylesi bir kitle basıncına bağlıdır. Zapata mücadelesinin evrimi bu gerçeğin yeniden teyid edilmesidir. Ayaklanma esnasında masaya oturmak zorunda kalan hükümet, sivil bir örgütlenmeye dönüşen aynı hareket karşısında ayak direktmedirler.

Demokratik siyasal istemler ancak iktidar hedefine yönelen bir mücadele ile kazanılabilir. Emekçi kitlelerin hiçbir hayale kapılmasına fırsat vermeyen, iktidar perspektifi taşıyan bir mücadelenin şiddeti içinde gerçekleşebilir. Sınıf mücadelesi deneyimleri ancak güçlü bir devrimci mücadelenin demokratik reformları gerçekleştirme olanağı yaratacağını, elde edildikten sonra da yine ancak güçlü bir kitle mücadelesiyle bunların korunabileceğini göstermiştir. Zapataların en büyük zaafı başından itibaren iktidar perspektifinden yoksun olmalarıdır. Bu perspektifsizlik mücadelenin başlangıcında güçlendirememesine yolaçmıştır.

EZLN (Zapatist Ulusal Kurtuluş Ordusu) danışmanı sosyal bilimci Luis Garrido ile yapılan ve 6 Ekim '97 tarihli *Junge Welt* gazetesinde yayınlanan röportajdan çevrilmiştir

Zapatistler silaha veda mı ediyor?

JW: Geçtiğimiz Eylül ayı sonunda FZLN (Zapatist Ulusal Kurtuluş Cephesi) partileşmeye gitti. Partileşmeye Zapatistlerin bir yürüyüşü eşlik etti. FZLN ile Zapatistlerin kurtuluş hareketi EZLN arasındaki fark nedir?

L.J.Garrido: FZLN'de EZLN'nin destekçisi olarak sayılan bir çok sivil toplum örgütü temsil edilmektedir. EZLN, FZLN'nin kuruluşunun sadece bir izleyicisidir. O, silahlı bir örgüt olarak üye olamaz. Hükümet, FZLN'nin partileştirilmesinden sonra silahı bırakacağına dair iddialarıyla kamuoyunu yanıltmaya kalktıysa da bunda başarılı olamadı. Zira Zapatistler çok açık ve net bir dille ancak Meksika'daki tüm insanların temel ihtiyaçlarının karşılandığı bir aşamada silahı bırakma hedeflerine bağlı kalacaklarını açıkladılar. Başından itibaren silahı bırakmaksızın bir barış anlaşmasını imzalamaya hazır olduklarını söylediler. FZLN ise Zapataların taleplerini benimsediğini, fakat onların siyasal uzantıları olmadığını ortaya koydu.

J.W.: Zapatistler çok net bir biçimde iktidarı hedeflemediklerini söylüyorlar. Bu, daha geçtiğimiz yüzyılda sosyal-demokrat Bernstein'in formüle ettiği gibi, onlar için hareketin her şey olduğu anlamına mı geliyor, yoksa sadece iktidar kurumunu farklı bir içerikle mi dolduruyorlar?

L.J.Garrido: EZLN'in 1994 programında “iktidarı uygulama biçimi”nden de bahsediliyor. Zapatistlerin iktidar taslakları “itaat ederek hükmetmek”, “kendine hizmet ettirmek, kendi cebine çalışmak değil hizmet etmek” veya “herkese her şey, kendimize hiçbir şey” gibi ilkeler üzerinde yükselmektedir. Farklı ifadelerdir de Zapatistlerin ekonomik ve sosyal düşünceleri sosyalisttir. EZLN bilinen sosyalist söylemi reddetmektedir. Zira 20. yüzyılda politik güçlerin ve partilerin söyleminde tahrip edildi ve ayrıca reel sosyalizm iktidarı uygulamada muazzam hatalar işledi. Bu yüzden ki EZLN - iktidar mekanizmalarına duyduğu büyük güvensizliğinin de itkisiyle - iktidar uygulamasının bir yeni biçimini önerdi. Bu önerisinde kendisini sürecin önderi olarak görmediyse de, fiilen giderek artan bir biçimde önderi oldu.

J.W.: Bugün hükümet ile EZLN arasında bir denge durumu mu var?

L.J.Garrido: San Andres Antlaşması EZLN için bir zaferdi. Anlaşmadaki kriterleri bir yasa önergesi olarak parlamentoya götüreceğine dair taahhüdünü yerine getirmemekte direktmek hükümet için ayrıca bir yenilgidir. Hükümet güçler dengesinin kendisinden yana olduğuna güvenmektedir. Fakat Zapatalar yanlarında haklılık ve adalet olduğu gibi halkın büyük desteğini bulmaktadır.

J.W.: EZLN talepleri kabul edilene kadar silahlarını bırakmamak istiyor ve bu savaşın yüksek bedellerinden, kurbanlarından bahsediyor. EZLN buna daha ne kadar dayanabilecek?

L.J.Garrido: Kızılderililer çok açık bir biçimde demişlerdi ki: “500 yıl bekledik, buna 500 yıl daha eklenebilir.”

J.W.: FZLN'nin üretim araçlarının özelleştirilmesi, örneğin petrol üretiminin özel teşebbüse devredilmesi konusundaki tavrı nedir?

L.J.Garrido: FZLN'nin programının son halini bilmiyorum. Zira son değişiklikler daha 16 Eylül de yapıldı ve bugüne kadar yayınlanmadı. Fakat öyle zannediyorum ki, FZLN petrolün ulusal mülkiyet olarak kalması yönünde ve hükümetin özelleştirme programına karşı bir tutum belirleyecektir. Ayrıca imzalanan San Andres Antlaşması uyarınca kızılderili yerli halkına verilecek otonom kolektif haklar yeraltı kaynakları üzerindeki hakları da içermektedir. Bu yüzden ki, hükümet de bu anlaşmayı yasa önergesi olarak parlamentoya sunma işini sürüncemede bırakmaktadır.

Ortadoğu'da hızlanan gelişmeler ve İsrail-Hamas ilişkileri...

Orta Doğu'da gelişmeler hızlanmakta ve yoğunlaşmaktadır. İsrail istihbarat örgütü Mossad'ın Ürdün'de fiasko ile sonuçlanan suikast girişimi, Hamas'ın kurucusunun ve hemen ardından da yirmi Filistinli siyasi tutuklunun İsrail tarafından serbest bırakılması, Arafat ve Netanyahu'nun, 8 Ekim sabahı Erez'de, ABD özel temsilcisi Desnis Ross'un gözetiminde, sekiz aylık bir kesintiden sonra bir araya gelmeleri... Son günler içinde sığdırılan gelişmelerin sadece birkaç tanesini oluşturmaktadırlar.

Kendi kamuoyu önünde zor durumda bulunan İsrail hükümetinin saldırgan politikası ve bölgede yaşanan genel gerginlik ortamında yaşanan bu yoğun gelişmeler Orta Doğu bunalımının kazandığı ciddiyet derecesini kanıtlamaktadır. Bu krizin farklı boyutlarına geçen sayılarımızda değindik. Burada sadece İsrail devleti ile Filistinli dinci gerici akım Hamas'ın ilişkilerini ve bu ilişkilerin kazanabilecekleri perspektifleri irdeleyeceğiz.

Hamas'ın kurucusu ve manevi önderi Şeyh Ahmet Yasin'in serbest bırakılmasını sadece Mossad'ın Ürdün'de fiasko ile sonuçlanan suikast girişimini örtbas etmek çabası ile açıklamak mümkün değildir.

Kanada pasaportları taşıyan 7 Mossad ajanı 25 Eylül günü, Ürdün'ün başkenti Amman'da, Hamas'ın sıradan bir yetkilisi olan ve bu ülkede sürgünde yaşayan Halit Mechaal'ı, sokakta kulağına zehirli gaz püskürterek katletme girişiminde bulunmuşlardı. Mossad'ın ajanlarından ikisi yakalandı ve filme alınmış itiraflarında gerçek kimlikleri ortaya çıktı. Kendi kamuoyu önünde zor durumda bulunan Netanyahu taraftarlarına, bir Hamas sorumlusunun katlini, Hamas'ın yakın geçmişteki kamikaze eylemlerinin intikamı olarak yeni yılı armağanı olarak sunmayı hesaplamıştı. Ancak, girişimin fiyasko ile sonuçlanması, son dönemde bazı ön işaretleri alınan, yeni bir sürecin başlamasını hızlandırdı.

Filistin-İsrail sorunun Oslo anlaşması çerçevesinde çözümlenmesi önündeki esas engelin, başta Hamas olmak üzere dinci gerici örgütlerin izledikleri radikal politika olduğu yıllardır tekrarlanmaktadır. Hatta daha da ileri gidilerek Orta Doğu'da politik istikrarın sağlanamamasının nedeni bu dinci gerici akımların varlığına, etkinliğine ve eylemlerine bağlanmaktadır. Bu gerici dinci akımların, somutta da Hamas'ın etkisini kırmak için ABD, İsrail ve Özerk Filistin İdaresi arasında bir ittifak dahi mevcuttur. ABD ve İsrail tarafından Özerk Filistin İdaresine yöneltilen başlıca eleştiri, Arafat yönetiminin

Hamas'a karşı yeterince sert bir tavır takınamayışı olmaktadır. Özerk Filistin İdaresinin oldukça kabarık sayıda Hamas militanını tutuklaması, bu akımın etkinliği altındaki dernekleri, okulları, yardımlaşma kuruluşlarını ve vakıfları kapatması yetersiz bulunmaktadır. Tabloya bu açıdan bakıldığında ortaya çıkan sonuç İsrail ile Hamas arasında uzlaşmaz çelişkilerin olduğudur. Üstelik İsrail'in bu örgütün mevzilerine karşı düzenlediği missilleme operasyonları, terör kampanyaları da bu tabloyu tamamlamaktadır.

Dünya kamuoyunda egemen kılınan, kökleştirilen bu ortak kanıya rağmen Filistinli dinci gerici akımların tarihçelerine, üstünkörü bir biçimde dahi bakıldığında, tamamen farklı bir gerçek ortaya çıkmaktadır. Bu akımların doğma, büyüme ve gelişme süreçlerinin arkasında istisnasız İsrail'in ve onun efendisi ABD emperyalizminin parmağı mevcuttur. Bu akımlar son tahlilde onların yaratıklarıdır.

Filistin halkının açık ve gizli düşmanları, sahte dostları onun görkemli ve şanlı mücadelesini saptırmak, yozlaştırmak ve -sonuçtan da görüldüğü gibi- tasfiye etmek için denemedik reçete bırakmadılar. Amaç, Filistin halkının, FKÖ şahsında, çetin mücadeleler ve büyük badireler sonucu yarattığı örgütlülüğü etkisizleştirmekti. En kaba şiddet kullanımı bile Filistin halkının kararlılığını bilemekten, savaşımını körüklemekten öte bir sonuç vermedi. Bugün şeytanlaştırılmakta ve kara çalınmakta yarıılan dinci gerici örgütler FKÖ'ye alternatif olarak üretildiler. Onların gelişmeleri, laik, ilerici, devrimci Filistin toplumunda yer edinmeleri, itibar sahibi olmaları için her türlü destek ve olanak sunuldu. FKÖ'nün politik çizgisinin devrimci, radikal boyutlarını törpülemek, onu Filistin davası düşmanlarının özledikleri konuma düşürmek için dinci gerici akımlar muhattap alındı, Filistin halkının meşru ve gerçek temsilcileri ilan edildi ve güçlendirildiler.

Geçenlerde Netanyahu'nun serbest bıraktığı Şeyh Ahmet Yasin, işgal altındaki bölgelerde 70'li yıllarda kurduğu dini okullar ve değişik derneklerin açılış iznini İsrail hükümetinden almıştı. Bu tür oluşumlar sayesinde alt yapısı, ilişki ağı, bir bakıma örgütlülüğü döşenen Hamas'ın kuruluşu ise 1987'te ilan edildi. Başka bir ifade ile, Hamas İsrail'in icazeti sonucu oluşmuş bir alt yapının doğal uzantısı oldu, onun üzerine oturdu. Hamas'ın önderi Şeyh Ahmet Yasin'in tutuklanması ve askeri yargı tarafından ömür boyu hapse mahkûm edilmesi İntifada'nın turmandığı Ürdün'de 1988 yılına tekabül etmektedir.

Filistin halkının mücadele tarihinde bu dönem dengelerin bozulmaya başladığı, işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinli emekçilerin FKÖ'nün kontrolünde hareket etmediklerinin açıkça, yani İntifada aracılığı ile, kanıtlandığı bir dönemdir. Çünkü, İntifada işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinli emekçilerin, gençlerin FKÖ'den bağımsız olarak yarattıkları ve sürdürdükleri bir mücadele biçimidir. Yine bu dönem içinde FKÖ'nün mücadeleye sırt çevirme eğilimi açığa çıkmış, kesinlik kazanmıştır. Dolayısıyla, Şeyh Ahmet Yasin'in tutuklanmasının ve ömür boyu hapse mahkûm edilmiş olmasının bu zaman zarfı içinde gerçekleştirilmiş olması, onun misyonunu doldurmuş sayılması anlamına gelmektedir. Yani FKÖ istenilen konuma artık gelmiştir. Bu aşamadan sonra İsrail'in düne kadar iyi gözle baktığı, FKÖ'ye basınç uygulamak için kolladığı ve koruduğu dinci gerici örgütlenmeler, misyon başarıyla sonuçlandığı için artık yavaş yavaş *persona non grata* (istenmeyen insan) ilan edilmeye başlandılar.

Oslo anlaşması ve Yaser Arafat'ın Gazze'ye yerleşmesi ile başlayan sürecin ayrıntılarına girmeye gerek yoktur. Sonuçları ortada. FKÖ'nün Filistin halkının mücadelesine ihanet etmesi, onun tarihsel kazanımlarını satması, devrimci radikal konumundan uzaklaşması sonuç itibarıyla üzerinde oturduğu dalı kesmesine benzedi. Onun kitle desteği eridi, itibarı tükendi. Dört yıl önce Arafat Gazze'ye döndüğünde onu bir avuç insan karşılamıştı. Şu anda zorba bir kliği andıran Arafat ve şürekası Filistin halkının iradesini temsil etmemektedir. Filistin halkının iradesini temsil etmediği için de ona hükmetmekte zorluk çekmektedir. Bundan ötürü de Arafat ve şürekası Filistinli emekçiler ile İsrail arasına sıkışmış, yıpranmış bir şamar oğlanı konumunda bulunuyor.

Dolayısıyla, artık İsrail karşısında Filistin halkını temsil edecek bir alternatif güce gereksinim duyulmaktadır. Çünkü ABD ve İsrail kitle desteğinden yoksun Arafat ve kliğinin ilelebet muhattap alınmasının, suni olarak ayakta tutulmasının mümkün olmadığını, bunda ısrar etmenin daha değişik sorunlar ve sıkıntılar yaratmaktan başka bir işe yaramayacağını bilmektedirler. Yeni bir alternatif yaratma günübürlük bir ısmarlama ile mümkün olmadığına göre seçenek mevcut güçler dengesine göre yapılmak durumundadır.

İşte bu aşamada Hamas'a yeni bir misyona soyunma fırsatı düşmektedir. Çünkü, Filistin halkına karşı çıkmak sayesinde büyük bir itibar kazandı.

Etkinlik alanı genişledi, hareket serbestliliği arttı, yürüttüğü askeri operasyonlar sayesinde arayış içinde bulunan Filistin halkının belli bir desteğini kazandı. Dolayısıyla, Hamas şu anda geniş kitle ilişkileri olan, onları harekete geçirme, yönlendirme, kontrol etme olanaklarına sahip tek güçtür. Şeyh Ahmet Yasin'in serbest bırakılması ve Gazze'ye gelişinde onbinlerce insan tarafından karşılanması Hamas'a yeni bir gelişim ve güçlenme dinamiği kazandıracak ve perişan durumdaki Arafat'ı da ters oranlı etkileyecektir. Şeyh Ahmet Yasin'in serbest bırakılmasının yaratacağı dinamiğin ve altüst edeceği güçler dengesinin sonuçlarını İsrail'in önceden tahmin edemediği iddia edilemez. Bu kararın içinde başka bir hesabın olma ihtimali çok yüksek.

Bu sürecin belli bir aşamasında İsrail'in Hamas'la aynı masa etrafında bir araya gelmelerine ve ahpap çavuş ilişkilerine girmelerine hiç şaşmamak gerekir. Kaldı ki basına sızan ve CNN'in açıkladığı haberlere göre Hamas'ın İsrail'e ateşkes öneren bir mesaj gönderdiği anlaşılmaktadır. Yukarıda Hamas'ın katli vacip ilan edildiğini belirttik. Onun eski misyonu olduğu için şeytanlaştırılmış olması yeniden itibarının iade edilmesi ve muhattap alınması önünde bir engel oluşturmamaktadır. Afganistan'daki Taliban hareketinin karakteri bilinmektedir, günlük icraatı görülmektedir. Ama, aynı şekilde, Taliban hareketinin oluşumunda ve iktidarı fehtemesinde ABD'nin oynadığı belirleyici rol de ortadadır. Dolayısıyla, Taliban Hareketine göre, en azından şimdilik, çok daha modern, çok daha medeni, sokakta kadın, kız boğazlamayan Hamas'la neden İsrail ve ABD ittifak kurmasın ki ?

Partili kimliğin birikimleri

Geride bıraktığımız toplam on yıllık süreç bir parti inşa süreciydi bizim için. Siyaset sahnesine yeni çıkmış her marksist siyasal akım için öncelikli olması gereken şeyin kendisiydi. Bu on yıllık sürecin belli bir aşamasında, bu '94 yılı oluyor, '94 Dönemeci başlıklı bir değerlendirme yaptık. Geride bıraktığımız yılların sağladığı birikimi özel bir yoğunlaşmayla partileşme düzeyine vardırarak gibi bir hedefi tanımlıyordu bu değerlendirme. Kısa bir değerlendirmeydi, ama böyle bir temel hedefi özlü bir biçimde tanımlıyordu. Tanımlanan bu hedefi üç yıllık bir zaman dilimine yaymak zorunda kaldık. Üç yıla yaymak zorunda kaldık ama, geçen yılın değerlendirmesinde de belirtildiği gibi, biraz daha geniş bir zaman dilimine yayılsa da, çok sıçramalı bir gelişme olarak kendini göstermese de, nispeten sancılı ve yavaş bir süreç olarak yaşansa da, bu üç yıllık evrimin ardından bugün sonuçta belli bir yere geldik.

İdeolojik cephede açık başarı

Hareketin toplamına baktığımız zaman partileşme sürecinin tüm temel cephelerinde katedilmiş belirgin mesafeler görüyoruz. Her şeyden önce ideolojik cephede oluşturulmuş belirgin bir kimlik var. İdeolojik cephe zaten her dönem en az tartışılan yönümüz oldu. Toplam sürece bakıldığında bu alanda belirgin bir başarı var orta yerde. İşin bu cephesi fazlasıyla gözler önünde olduğu için üzerinde uzun boylu durmamız gereksizdir.

Belki şu kadarı söylenebilir. Yeni dönemde, dahası Türkiye'nin yakın döneminde, marksist-lenist dünya görüşünün temellerine ortodoks bir bağlılık ile onun günümüzün sorunlarına ve gerçeklerine yaratıcı bir uygulanmasını birleştirebilen tek hareket, EKİM olmuştur. Hareketimizin kendine özgü ideolojik kimliğinin temel ayırdedici yönü budur. Bu temel üzerinde Türkiye sol hareketinin geçmişini değerlendirilmiş ve çok yönlü bir eleştiriye tabi tutulmuştur. Aynı şekilde, henüz belli sınırlar içinde olsa bile dünya komünist hareketinin tarihsel deneyimleri ele alınmış, bundan temel önemde bazı ilk sonuçlar çıkarılmıştır. Devrimimizin temel sorunlarına, marksist ilkelere ve yöneme sıkı sıkıya bağlı kalınarak, özgün açıklamalar getirilmiştir. Tüm bu ideolojik çaba, oportünizmin her türlüşünün marksist ilkelere dayalı çok yönlü bir eleştirisi ile birleştirilmiştir. Burada bugüne kadar yeterince dikkat edilmeyen bir noktayı da hatırlatmakta fayda var. Türkiye sol hareketinde yeni dönemin tasfiyeci-reformist sapmaları, çok büyük ölçüde, eski geleneksel devrimci-demokrat

ideolojik kimlikteki bozulmanın ürünü oldular. EKİM bu geleneksel kimliğin çok yönlü kavranışının ürünü bir hareket olduğu içindir ki, geleneksel çizginin dejenerasyonu ortaya çıkan bu sapmalara karşı da başarılı bir mücadele yürütebilmiştir. Bu sapmanın geleneksel çizgideki köklerine inen bir eleştirinin başarısı anlamında söylüyorum. Son olarak şunu da ekleyeyim ki; ideolojik konumumuzun ve birikimimizin gerçek anlamı ve kapsamı, tüm program sorunları üzerine bir süredir ortaya koymakta olduğumuz görüşler tamamlandığında çok daha iyi anlaşılabilircektir.

İhtilalci bir örgütsel yapı ve çok yönlü örgütsel birikim

Örgüt cephesine geçiyorum. İhtilalci örgüt alanında da teorik ve pratik olarak sağlanmış bir başarı, kazanılmış açık bir mesafe var. İhtilalci örgüt sorunu, ideolojik planda açık ve kararlı bir tutumla savunulmuş, pratik olarak da gerekleri aynı kararlılıkla yerine getirilmeye çalışılmıştır. Unutmamak gerekir ki, biz bunu tasfiyeci yıkımın kol gezdiği, legalizmin moda eğilim olduğu kendine özgü bir ortamda başardık. Geline yerde, olduğundan beri sürekliliğini hiçbir zaman kaybetmeyen, fiziki örgütsel varlığını hep koruyabilen ihtilalci bir örgütsel yapı ve kimlik yaratılmıştır. İhtilalci bir ideolojik çizgi ihtilalci bir örgütlenme pratiğiyle birleştirilmiş, bu alanda açık bir başarıya ulaşılmıştır. Fikir olarak bu konuda ısrar her zaman belirgin bir biçimde vardı, fikri tutarlılık her zaman net bir biçimde ortaya kondu ve korundu. Fakat asıl önemli ve kuşkusuz asıl belirleyici olan pratik alanda da aynı tutarlılık ve kararlılık gösterildi. Geride kalan on yıllık süreç bu konuda ortaya net bir tablo çıkarıyor. Kusurlarımız ve yetersizliklerimiz elbetteki fazlasıyla oldu. Ama biz bunları her zaman açıkça ortaya koyduk, enine boyuna irdeledik, eleştiriye tabi tuttuk. Tam da bu sayededir ki, sürecin toplamı içerisinde, örgütsel sürekliliğimizi hep korumakla kalmadık, zaman içerisinde örgütsel yapımızı güçlendirdik ve sonuçta bugün belli bir yere geldik.

Bunu daha genel planda, örgütsel birikim olarak da söylüyorum, salt bir fiziki örgütsel varlığı kastedmiyorum. Zor bir dönemde ve tasfiyeci bir ortamda fiziki anlamda sürekliliği olan ihtilalci bir örgütsel bünye yaratmak elbetteki küçümsenemez. Bununla birlikte, Türkiye sol hareketinin toplamındaki legalist tasfiyeciliğe karşı sistematik bir mücadeleyle içiçe yürüttüğümüz bu çaba, illegal temellere dayalı örgütsel inşa, bir yerde bizim için bir başarıdır. Bu başarı, bir yere bizim için bir boyutuyla, de nispeten daha kolay bir boyutuyla.

Bundan daha önemli olan, bunu devrimci hareketin ulusal ve uluslararası deneyimlerinin eleştirel bir değerlendirmesine dayanan bir örgütsel anlayış ve değerler sistemi üzerinde yükseltebilmektir. Bizim "yeni bir gelenek, yeni bir kültür" vurgumuz, bilinçli bir tutumla bu amacı gözetiyordu. Mümkün mertebe bu amaca uygun bir örgütsel gelişme çizgisi izlemeye çalıştık. Bugün vardığımız yerden bakarak, Türkiye sol hareketinin örgütsel yaşam alanındaki temel zaaflarından gerçek bir kopuş yaşadığımızı rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bu sayededir ki, terimin en geniş anlamıyla, çok yönlü bir örgütsel birikim oluşturduk ve kendine özgü bir örgütsel gelenek yarattık. Belirgin bir ihtilalci örgüt kimliği kazandık. On yıllık emeğin, on yıllık bilinçli ve inatçı bir çabanın ürünü açık seçik bir olgudur bu artık. Bugün bunu artık bizim dışımızda bir takım devrimci çevreler de ifade edebiliyorlar. Bir kimlik kazandınız, kendinize özgü bir gelenek oluşturdunuz, belli değerler yarattınız diyebiliyorlar. Ki bizim süreçlerimize fazlasıyla eleştirel bakan çevrelerdir bunlar. '80 yenilgisini izleyen dönemde mücadele sahnesine çıkıp da bunu başarabilen tek gerçek devrimci siyasal akım olduğumuz gözönünde tutulursa, bunun anlamı ve önemi çok daha iyi anlaşılır.

Sınıf yönelimi ve pratik sınavlar

Bu aynı süreci sınıf meselesinin ideolojik alanında ve pratik cephesinde de belli bir başarıyla yaşadık. Sınıf meselesinin marksist devrimci açıdan kavranması ve bu kavrayışa uygun bir pratiğin sergilenmesi alanında da açık bir başarı kazandık. Bu konuda fikri başarı çok nettir. Popülizmden kopan bir siyasal hareket olduğumuz için, dünyada popülizmin çok etkin olduğu birkaç on yılın ardından siyaset sahnesine çıkmış bir akım olduğumuz için, Türkiye'nin geleneksel devrimci hareketine popülist bir kimlik, yani sınıf sorununun kavranamaması gerçeği damgasını vurduğu için, bu apayrı kritik bir önem taşıyordu. Bu sorunun ideolojik, ilkesel ve pratik önemi çok büyüktü. Bu nedenle konunun ideolojik anlamı ve önemi üzerinde ısrarla durduk. Bu konudaki marksist bakış açısını büyük bir ideolojik kesinlik ve katılıkla savunduk. Hiçbir darlığa düşmeden, onu marksist devrimci içeriğiyle başarılı bir biçimde savunduk ve bu savunu, bu kavrayış, bu kavrayışın oluşturduğu ideolojik konum ve kimlik süreç içerisinde belli sınavlardan geçti.

Hareketimizin doğuş ve ilk oluşum süreci, Türkiye sol hareketinin yükselişine, küçük-burjuva yığınların ise durgunluk

içinde bulunmasına denk gelen bir dönemdi. Geçmişte geleneksel örgütlere yaşam alanı oluşturmuş küçük-burjuva katmanların durgun olduğu bu dönemde, solun genelinde bir "sınıfa yönelim" modası vardı. O dönem eylem sahnesinde sadece işçiler vardı ve bu nedenledir ki, herkesin söylemine de sınıf vurgusu egemendi. Bu nedenle başlangıçta ideolojik çıkışımızın anlamı ve önemi çok fazla anlaşılamıyordu. Ama biz aynı fikri ve onun pratik gereklerini, sınıf hareketi dalgasının büyük umutlar yarattığı bir momentin ardından, bu dalganın kırılıp çekildiği bir sırada da ısrarla savunmayı sürdürdük. Tasfiyecilikle mücadelemiz bunun ayrıca somut bir platformu oldu. Sınıf hareketinin '87-91 dalgasının kırıldığı evre, marksist dünya görüşünün sınıf özü ve eksenine ilişkin gerçek bir kavrayış ile, pratik olayların basıncı altında kendiliğindenci bir sürükleniş arasındaki farkı açığa çıkardı. Geleneksel akımlar pratik gelişmelerin yüzeysel bir ürününden başka birşey olmayan "sınıf heyecanı"nı çabuk kaybettiler. Eski önyargılarıyla birlikte, eski varlık ve yaşam alanlarına yöneldiler. Bir tek EKİM, bir tek biz konumumuzu ve tutumumuzu koruduk. Bu rastlantı değildir, zira içimizdeki tasfiyeci posayı temizleme vesilesiyle de söylediğimiz gibi, bizimki konjonktürel pratik etkenlerin değil, fakat sağlam temellere oturan marksist teorik kavrayışın ürünü bir sınıf yönelimiydi. Dolayısıyla, böyle olduğu burada bir ilk pratik sınamadan geçti. Bu birinci sınavımızdı.

İkinci sınavı, semtin küçük-burjuva katmanlarının belli bir hareketlilik gösterdiği bir evrede yaşadık. Gazi halk direnişi gibi, Türkiye toplumunda özellikle 12 Eylül dönemi sonrasında yaşanan son derece sarsıcı bir olayın ardından da, biz, sınıf sorunundaki ideolojik kavrayışımızın pratik gereklerine uygun davranma kararlılığı ve tutarlılığını sürdürdük. Hiçbir tereddüt geçirmedik, net tavırlar aldık. Büyük bir ideolojik tutarlılık ve pratik kararlılık gösterdik. Küçük-burjuva akımları, daha baştan, depreşen hayalleri konusunda, yanılgıları konusunda, geçmiş yanılgılarına yeniden dönmeleri konusunda uyardık. Zaman bizi utandırmadı, tümüyle haklı çıkardı. Kendimiz zaten pratik olarak tutarlı davrandık. Ama sonuçta Gazi sonrası süreçten ideolojik bir zaferle de çıktık. TİKB eleştirilerinin bugün herhangi bir biçimde tartışma götürmez bir değer taşımasının gerisinde bu var. Bugün Gazi'den iki sene sonra bakıyoruz, geleneksel küçük-burjuva akımlar yeniden belirgin bir sınıf vurgusuyla ortaya çıkma eğilimi gösterebiliyorlar. Bunu MLKP şahsında izleyebiliyoruz,

Bu çalışma elbetteki henüz başlangıç evresinde. Bu bir süre önce kaleme alınan bir başyazıda özellikle, altı çizilerek belirtiliyordu. Biz sınıf çalışmasının gerçek sorunları alanına daha yeni yeni gelmiş oluyoruz deniliyor orada. Ama durgun bir dönemde sınıfla ilişki alanları yaratmak, sınıfla fiziki temas problemini pratikte çözmek bizim için büyük bir başarı. Tekrar ediyorum, sınıf hareketinin, neredeyse Zonguldak'tan bu yana genel bir durgunluğun (mevzi direnişleri ya da örneğin '95 sonbaharındaki büyük grev esnasında yaşanan türden çıkışları saymazsanız), büyük bir durgunluk içerisinde olduğu bir sırada, bizim bu katı pratik ısrarı göstermemiz ve geline aşamada bunun bazı ilk sonuçlarını görmemiz, elbette birşeyler anlatmaktadır.

İllegal temel üzerinde etkin bir legalite istismarı

Öte yandan bir başka önemli nokta şudur. Biz sadece ilkesel planda ihtilalci bir örgütsel varlığı katı bir biçimde (katılığı hep bir tutarlılık anlamında, rüzgarlara kapılmamak, güçlüklerden etkilenmemek anlamında söylüyorum), bu fikri ideolojik açıdan hep büyük bir tutarlılıkla savunmakla kalmadık, ihtilalci bir örgütsel pratiğin inşasında karşılaştığımız güçlükleri yenmek konusunda da büyük bir inat gösterdik. İl örgütlerimiz tahrip edildi (ama tasfiyecilik tarafından, ama başka bazı etkenler tarafından, ama siyasi polisin saldırıları tarafından), döne döne örgütsel darbeler aldık. Ama biz örgütlerimizi döne döne yeniden inşa ettik. İllegalitede bu noktada büyük bir ısrar gösterdik. Bu önemli bir başarıydı. Ama biz bu başarıyı, şimdi bir dördüncü faktör olarak belirtiyorum, başka bir temel başarıyla da birleştirdik. Biz ihtilalci örgütlenme çizgisinde ısrarı legalitenin etkin bir kullanımı çizgisiyle de birleştirmeyi başarabildik. Bu süreçte daha erken girebiliriz, biraz daha geç kaldık. Bunun bizim kendi gelişme süreçlerimizle bağlantılı nedenleri vardı, ki tasfiyeciliğin eleştirisi sırasında bunlar ortaya da konuldu. İdeolojik ve pratik açıdan ihtilalci örgütlenmede bazı mevzileri güvenceye almadan, bazı şeylerin kavrandığını, içselleştirildiğini göremeden, legalitede biz cesur bir açılıma giremezdik. Bu bir çok açıdan çok sakıncalıydı, nitekim bazı örgütlerin ayağına dolanan legal adımlar da bunu gösterdi.

Ama biz hedeflediğimiz illegal temeli ve birikimi kazandık ve bunu kazandığımıza inandığımız bir aşamadan itibaren de, legalitenin daha etkin, daha cesur bir kullanımına geçtik. Ve bugün legaliteyi, bana göre, Türkiye'de en iyi kullanan hareketlerden biriyiz. Daha açıkçası, amaca en uygun biçimde en iyi kullanan tek hareketiz. İllegalite-legalite ilişkisi alanında oluşturduğumuz sağlam kavrayış ve kültüre açıklayıcı bir örnek vereceğim. Bize legal örgütlenmenin bir katılmış bulunan ve hala bu alanda

çalışan yoldaşlarımız bile; illegal örgüt herşeyin başı olmalıdır, onun faaliyeti herşeyi belirleyebilmelidir, onun ağırlığı bizim çalışmamızı gölgeleyebilmelidir, diyorlar ve bu sorunda hassasiyet gösterebiliyorlarsa, burada gerçekte sağlam bir kavrayış ve sağlıklı bir davranış var. Bunu, bu ideolojik kazanımımızdan, yani legalitenin etkin istismarını mutlaka illegal örgütün varlığı ve etkinliği temelinde değerlendirmek şeklindeki ideolojik kazanımımızdan ayrı düşünemeyiz. Bu açıdan bu alandan zaman zaman gelen eleştirilerde olumlu ve sağlıklı bir yan var. Bunu özellikle görmek ve gözetmek gerekir. Bu, hareketin ideolojik mevzilerine maddi-pratik bir içerik kazandırdığını, kadrolar nezdinde onu ete-kemiğe büründürdüğünü göstermektedir. Bu tür olguları artık harekette ideolojik kimliğin maddileşmesinin örnekleri olarak alıyorum. Aynı şeyi sınıf hareketinin sorunlarına yaklaşımda görüyorum. Aynı şeyi bir takım ideolojik sorunlardaki hassasiyette görüyorum. Belki yoldaşlarımız hassasiyetlerini doğru biçimlerde gösteremiyorlar, kendi yanlışları burada önplana geçebiliyor. Ama hareket noktası olarak bakıldığında, hareketin ideolojik konumuna bağlılık kaygısı, bu davranışlarda belirgin bir rol oynayabiliyor. Legalitenin istismarı üzerinde bir başka temel kazanımımızdır bu.

Genç ve dinamik güçlerle büyüyoruz

Genç insanlar kazanıyoruz, bu önemlidir. Ve bunlar düşünebilen, marksist teoriye ve dünya görüşüne gerçekten önem veren gençler oluyorlar. Duygularıyla ya da bir takım şaşalı şeylerle, gençliklerinden gelebilecek sergüzeştçi eğilimlere denk düşen etkilenmelerle değil de, gerçekten ideolojik etkilenme ile saflarımıza katılıyorlar. Kelimenin olumlu anlamıyla idealist devrimciliği kendi kişiliğinde gerçekleştirmeye çalışan ya da buna yatkın olan gençler kazanıyoruz. Böyle gençler giderek çok daha geniş bir kesim halinde akacaklar saflarımıza. Bunun önü daha yeni açılıyor, bunun asıl sonuçlarını girdiğimiz yeni dönemde göreceğiz.

Bunun ötesinde, hareketin kadroları açısından da aynı durum söz konusu. Hareket bugün, sürekliliği sağlayan bir grup eski yoldaşı saymazsanız, yeni dönemin siyasal yaşama yönelttiği devrimci genç insanlar üzerinde yükselecek aşamaya da geldi. Hareketin yükünü taşıyan insanlar açısından söylüyorum bunu. Bu önemli bir kazanım. Çok mu kadromuz var diyeceksiniz. Hayır, henüz çok fazla kadromuz yok. Bugün en temel sorunlarımızdan biri hala yeterli sayıda yetişmiş kadrodan yoksunluktur. Ama Türkiye sol hareketinde bu kadar belirgin yer tutmaya başlayan bir hareketi varedecek kadar da bir gücümüz, bir kadrosal birikimimiz var. Bu da bir şeyi anlatıyor. Varsanız ve bu kadar güçlü örgütlerinde o kadar çok yetişmiş kadro bulamazsınız. Bugün

bazı örgütlerin yöneticileri bizim kitlemiz var ama yeterli kadromuz yok diyor. Kadrosu olmayan kitle tabanı gerçekten varolabilir mi, bu ayrı sorun. Ama bizde ilişki tam tersinedir. Bizim kadromuz var, ama sözü edilebilir kitle tabanımız yok. Bizimki yeni bir hareketin gelişme diyalektikğine uygun bir durumdur, sorunumuzun çözümü kolaydır. Asolan niteliktir, niteliğini yaratan niceliğini de yaratır. Ve kadro gücü niteliğin en temel unsurlarından biridir.

Örgüt cephesinde, örgüt iç yaşamında, çalışma tarzında, işleyişinde, davranış kalıplarında belli sorunlarımız var. Bu bir sorunlar ve doğal olarak bir müdahale alanıdır. Sorunun mahiyeti buradaki yoldaşlar tarafından biliniyor, ayrıntısına girmiyorum. Ama bütün öteki kazanımlar bu sorunun çözümünü de kolaylaştıracak nitelikte önemli kazanımlardır. Bu hareketin ideolojik çizgisi burada bir güvence ve bir imkansa, birleştirici bir faktörse; sınıf çalışması zeminine oturmuş olmak, o maddi zemine nihayet kavuşmuş olmak önemli bir kazanımsa, sözünü ettiğim türden sorunların çözümü de bu temel üzerinde önemli kolaylıklar taşıyor demektir. Biz bu kolaylıkları, bu temel önemde avantajları değerlendirerek bu özel alandaki sorunlarımızı da kısa zamanda çözeceğiz. Bundan kuşku duymamak gerekir. Tüm bunlara yetecek bir örgütsel birikimimiz, kadrosal gücümüz var.

Yayın cephesindeki dikkate değer başarı

Ve kritik bir nokta; bizim hiçbir temel yayını bugünkü görevi salt bu olan özel kurullar tarafından çıkarılmıyor. Redaksiyon gibi özel işler dışında, yayınlarımız tüm örgütün, siyasal pratik içindeki tüm kadroların kolektif katkılarıyla çıkıyor. Bu elbetteki kurumlaşma alanında belli zayıflıklar anlamına da geliyor. Ama temelde olumlu ve sağlıklı bir yan var. Açıktır ki yayın cephesinde hareketimiz, tüm sorunlarına, sıkıntılarına ve kadro yetersizliğine rağmen, önemli bir mesafe kaydetmiştir. Ki yayın cephesi siyasal yaşamda çok temel bir alandır. Her ciddi siyasal hareket için işlevi tartışılmaz bir alandır. Haftalık bir siyasal yayın çıkarabiliyoruz. Merkez Yayın Organımız bir dönemdir belli bakımlardan zayıflamış olmakla birlikte düzenli olarak çıkıyor (ki mevcut zayıflamayı gidermek zor değildir, bu toplantı bunu da başaracaktır). Bir gençlik yayını var, tümüyle gençlik kadrolarına dayalı olarak çıkıyor, işlevine uygundur ve bu nedenle yaygın bir beğeni konusudur. Bültenlerimiz var, aynı şekilde işlevsel yayınlardır ve gittikçe çeşitleniyorlar. Tüm bunlar için gerekli güç ve imkanları yaratıyoruz, bu önemli bir şeydir. Bugün öteki her şey bir yana, çok değişik akımlar, bu bir PKK'lı ya da EMEP'li olabiliyor, siz bu kadar yayını hangi kadro güçleriyle ve hangi olanaklarla çıkarabiliyorsunuz diyerek şaşkınlıklarını dile getirebiliyorlar. Tüm bu yayınlara maddi ve siyasi açıdan besleyebilmemiz, bu

bunu TİKB şahsında izleyebiliyoruz. '96 1 Mayıs'ı semt katmanlarına dayalı gelişme çizgisi konusunda Gazi Direnişi'nin yarattığı türden umutlar yaratmıştı. Oysa bazı yayınların '97 1 Mayıs'ını izleyen ilk değerlendirmeleri, "sınıfın önemi" sonucuna, yani Amerika'nın bir yeniden keşfine bağlanabilmiştir.

Dolayısıyla ben hareketin ideolojik başarısının bu pratik yansımalarını, pratik boyutlarını çok daha önemli görüyorum. Zaten bizi partiye yaklaştıran kimliği de ancak buradan anlamlandırabiliriz. Sorun yalnızca ideolojik çerçevenin doğruluğu değil. Önemli olan kendi başına doğru bir fikri, yaklaşımı ortaya koymak değildi. Asıl önemli ve sınıycı olan, bu temel ve ilkesel fikri, pratik süreçlerin şu veya bu şekilde seyretmiş olmasından bağımsız olarak, yani, konjonktürel dalgalanmalara rağmen ısrarla koruyabilmek, bu doğrultuda bir pratik tutarlılık ve kararlılık gösterebilmektir. Bu tutarlılığı, bu pratik ısrarı sınıf sorununda da gösterdik ve zaman bizi utandırmadı.

Sınıf çalışmasında belirgin mesafe

Bunu yalnızca az önce örneklediğim dönemeçler açısından söylemiyorum. Geline yerde hareket gerçekten sınıf çalışması içerisinde belirgin bir pratik mesafe ve önemli bir deneyim de kazandı. Daha 3. Genel Konferans evresinde bile, sınıfla fiziki bağları yakalamak, bizim önümüzde hala çözülmesi gereken bir sorun olarak duruyordu. '95 yazında, konferanstan üç-dört ay sonra işçi hareketine ilişkin olarak kaleme alınmış bir başyazı var önümde. Bu yazıda; sınıf çalışmasında yeni bir çalışma tarzına geçiş önümüzde ciddi bir sorun olarak durmaktadır; konferans bu meseleyi enine-boyuna tartıştı; şimdi biz bu sorunu pratikte çözme ile yüzüyoruz, önümüzdeki süreç bunu gerektirmektedir, deniliyor. Ama bugün, iki yılın ardından, bakıyoruz ve gerçekten çok açık, çok belirgin bir mesafe katettiğimizi görüyoruz. Yerel örgütlerimiz fabrikalara, işçi platformlarına, somut işçi ilişkilerine inatçı ve ısrarlı bir çabayla ulaşmayı başardılar.

imkanları yaratabilmemiz, küçümsenemeyecek bir başarıdır bizim için. 20 yılın örgütlerinin başaramadığı işleri başarabiliyoruz. Ve en önemlisi, bunun hiçbir biçimde bizim pratik çalışmamızı zayıflatmamış, tam tersine, tam da bu sayede pratik çalışmamızın mesafe katetmiş olmasıdır. Haftalık gazeteyi çıkarırken bazı yoldaşlarla tartıştığımızda, en çok kaygısını duydukları nokta buydu. Haftalık bir gazetenin yoğunluğu ve temposu bazı güçleri pratikten belli ölçülerde koparabilir deniliyordu. Oysa beklenenin tam tersi oldu. Haftalık gazete bizim siyasal pratiğimize yeni bir soluk, yeni bir kuvvet kazandırmıştır. Bu çok tartışmasıdır. Son beş-altı ayın pratik bilançosuna bakıldığında, yayın cephesindeki başarılarla örtüşen, ondan beslenen ve ona paralel giden bir pratik başarı vardır orta yerde.

Bir başka faktör, sahip olduğumuz siyasal faaliyet kapasitesidir. Bunu çok fazla somutlamak, tanımlamak istemiyorum. Ama örneğin 1 Mayıs vesilesiyle ortaya koyduğumuz bir kapasite vardı: Mart-Nisan faaliyetleri, siyasal faaliyet kapasitesinde belli bir düzeyi yakaladığımızı, mevcut örgütlerle kıyaslanamaz bir başarı performansı sergilediğimizi açıkça gösterdi. Örgüt bu kapasitesini zaman zaman gereğince kullanmıyor olabilir, ama bu bir ölçü değil. Ölçü, gerçek ya da potansiyel olarak böyle bir kapasitenin varlığıdır ve belli zamanlarda bunun kullanılabildiğinin pratikte kanıtlanmasıdır.

Gerçek önderlik kapasitemizi gerçek bir kitle hareketi sınavacaktır

Geriye ne kalıyor? Geriye, benim özellikle 3. Genel Konferans sırasında vurguladığım bir faktör kalıyor. Geriye partili kimlik aşamasına ulaşan hareketimizin pratikte kitlelerin gerçek öncüsü olabildiğini gösterebilmesi kalıyor. Zira parti, kitlelerin önüne düşebilendir, onlara önderlik etme, onları seferber etme yeteneği ve kapasitesi gösterebilendir. Şimdilik bu noktayı tartışmaya açık bırakıyorum. Şu faktörü hesaba katmamız lazım; kitlelerin durgunluk içerisinde olduğu bir dönemden geçiyoruz. Bugün harekete geçmiş kitlelerin gerisinde kalmamız gibi bir olgu söz konusu değil. Bugün ulaştığımız konum ve kapasite üzerinden söylüyorum. Oysa dün öyle değildi. Harekete geçmiş işçi kitlelerinin gerisindeydik, çünkü uzağındaydık. Yetişemiyorduk, sınıfla fiziki temasımız yoktu,

kadromuz yoktu, araçlarımız yoktu. Bugün bunlar var, ama kitle hareketinde belirgin bir durgunluk var. Ne oluyor? Bakıyoruz, işçi direnişleri patlak veriyor, kitle hareketinin bugünkü biçimi olarak... Biz belki peşinen önünde bulunmuyoruz, ama önüne düşmek doğrultusunda ortaya bir inisiyatif koyabiliyoruz. Belli bir üstünlük sağlayabiliyor bu bize. Bu konuda güçlü reflekslerimiz var. Bu alanda giderek güçlenen ve zenginleşen araçlarımız var, bu konuda ısrarlı bir girişimimiz var, özgüvenimiz var. Son birkaç yılın en önemli yerel işçi direnişlerinin yanında ya da başından itibaren içinde biz genellikle varız. Sayısız örneği var bunun, bu örnekler basınımdan izlenebiliyor. Örneğin son Mutlu Akü grevine çok gecikmeksizin müdahale edebildik. Bu direniş için bir dizi bülten çıkarabildik. İşçilerle kurduğumuz ilişkiler temeli üzerinde sendika yönetimi karşısında bir karşı denge oluşturabildik. İşte bugünün koşullarında kitlelerin önüne düşmeyi başarabilmenin alabileceği somut biçime somut bir taze örnek. Harekete geçmemiş kitlelerin zaten önüne düşülemez.

Fakat buna rağmen "bunu açıkta bırakıyorum" dedim. Çünkü kitle hareketindeki beklenmedik gelişmeler bizim bu konudaki gerçek performansımızı gösterecek, pratik olarak sınavacaktır. Doğal olarak partiğin sorunlarıdır bunlar, soyut tartışmanın ve iddianın bir anlamı yok burada. Burada Susurluk dönemi kitle hareketlenmesi karşısındaki durum var. Bu dönem belirgin biçimde zayıf kaldığımız bir gerçek. Susurluk olayları döneminde sınıf kitleleri belirgin bir durgunluk gösterdiler. Halbuki bizim esas çabamız, bütün günlük emeğimiz çok büyük ölçüde bu alana yönelikti. Şu veya bu semtteki kitlelerin etkinliğine biz isteseydik de önderlik edemezdik, çünkü buralar halihazırda bizim çalışma alanımız değil. Buralarda sözü edilebilir bir kitle çalışmamız yok. Kaldı ki buna rağmen gerekli esnekliği bir ölçüde göstererek buralarda da birşeyler yapmaya çalıştık.

Zor ve kısır bir tarihsel evrede küçümsenemez bir başarı...

İşte tüm bunlar küçümsenebilecek birikimler değil. Biz bunları genel bir siyasal kısırlık döneminde, hiç de elverişli olmayan bir tarihsel evrede yarattık ya da başardık. Herkes için açık olan bu olguya birçok kez işaret ettik.

Bir süre önce ikinci baskısı yapılan bir kitabımıza yazdığımız yeni önsözde, bir durgunluk dönemini işaretleyen '90'lı yılların hiçbir biçimde '70'li yıllarla, bereketli bir devrimci yükselişi işaretleyen bir dönemle kıyaslanamayacağını hatırlattık. Bu önsözde şöyle söyleniyordu: Evet aradan 8 yıl geçmiştir, ama '74-80 döneminin bir tek yılı bile yeni dönemin bu 8 yılıyla kıyaslanamaz. O bir kendiliğinden devrimci yükseliş, bir toplumsal patlama dönemi. Oysa şimdiki bir durgunluk dönemidir. Bu kitle hareketinin iktisadi sınırların dışına bir türlü çıkmayı başaramadığı bir dönemdir. Bu iki karşı-devrim yenilgisinin üstüste bindiği bir dönemdir. Bu dünya ölçüsünde bir gerici dönemdir. Bu dünyada devrim dalgasının geri çekildiği bir dönemdir. Oysa gerek Türkiye'de gerekse dünyada '70'li yıllar ne kadar farklıydı. '74 yılından itibaren Türkiye'de bir toplumsal patlama vardı. Ve '70'li yılların ortalarında bir okulda, bir meydan, bir fabrika önünde kürsiye çıktığınız zaman, Vitenam, Kamboçya, Laos, Angola, Mozambik, Zimbabve halklarının mücadelesi vb.den konuşturdunuz. Dünyada ve Türkiye'de bir devrimci yükseliş dönemi '70'li yıllar. O dönemin birikimi, o dönemin verimi, o dönemin kadrosu, o dönemin inancı tümüyle farklıydı. O dönemin en sıradan devrimcileri bile kendilerini devrime adayabiliyorlardı. Bugünün önplandaki bir kısım sözde devrimcileri bile devrim için fedakarlığa gelince hesap yapabiliyorlar. Geri durabiliyorlar, ilk ciddi badirelerin ardından safları terkedebiliyorlar.

Böyle bir dönemde bir hareketi var etmek, böyle bir dönemde bir hareketi bir yerden bir yere getirmek, böyle bir dönemde bir hareketi 20-25 yıllık geleneksel hareketlerle kıyaslanabilir bir gelişme aşamasına getirmek -bunun anlamı, önemi ve elbetteki değeri tümüyle farklıdır. Yıl ölçüsü burada çok farklıdır. Eğer biz imkansızlıklar içerisinde bu imkanları biriktirmeyi başarabilmişsek, bunu çok iyi değerlendirebilmek lazım. Bunu böyle anlamadığınız zaman, böyle değerlendirmedığınız zaman, hiçbir şeyi yerli yerine oturtamazsınız. Dönemler birbirinden o kadar farklı ki...

Kaldı ki '74 yılında yeniden siyaset sahnesinde kendini gösteren akımların hazır bir manevi-siyasal birikimi, bunun oluşturduğu peşin avantajları da vardı. Birisinin arkasında THKP-C ve

Kızıldere mirası vardı. Diğerinin arkasında THKO direnişi, Deniz'lerin, Nurhak'ların mirası vardı. Bir başkasının arkasında Diyarbakır zindanındaki "ser verip sır vermeme" tutumunun politik-moral gücü duruyordu. İşte bu dönemin akımları bir yükseliş ortamında ve bu birikim üzerinden, denilebilir ki kendiliğinden meyve devşirdiler. Biz ise çıkış dönemimizde yalnızca üç-beş devrimci insan konumunda bulunuyorduk. Siyasal yaşamda henüz hiçbir varlığımız, hiçbir ön birikimimiz, hiçbir hazır olanağımız yoktu. İşte biz böyle bir ortamda, içten ve dıştan bir dizi badirenin ardından, bugün bir yere gelmiş bulunuyoruz.

Bunun elbetteki bir anlamı, açık-seçik bir mantığı var. Eğer sağlam ideolojik çizgimiz olmasaydı, bu hiçbir biçimde mümkün olamazdı. İdeolojik çizginin bir değeri ve gücü olmasaydı, kendi maddi gücünü de yaratamazdı. Eğer bir çizginin gerçek yaşamda bir karşılığı yoksa, o çizgi maddi hiçbir şey üretilmez. Bu iş öyle şaşaa ile, göz boyama ile, aldatmaca ile olmaz. Bir sene olur, iki sene olur, üçüncü senesinde herşey kendiliğinden çöker. Bu hareket eğer on senenin badirelerine dayanılabilmişse ve bir yere gelebilmişse, bu elbette bir şey anlatır. Saflarımızdan bir takım insanlar mücadeleyi terkettiğinde eğer yaprak kımıldamıyorsa (kelimenin en olumlu anlamıyla söylüyorum), bu bir şeyi anlatıyor. Bu hareketin bir kimlik kazandığını, bireylere bağlı olmaktan çıktığını anlatıyor.

Yetersizliklerimizi partili kimliğin gücüyle aşacağız

Kuşkusuz genelde tanımladığımız parti ölçüleriyle baktığımız zaman, hala pek çok zayıflık sıralamak mümkün. Bu zayıflıklarımızı görmeli, ama parti iddiası üzerinden baktığımızda, bu zayıflıkları aşabilmenin güç ve imkanlarına sahip olduğumuz rahatlığıyla davranabilmeliyiz. Partimizde eksik kalan öteki herşeyi parti olduktan sonra gidereceğiz. Kaldı ki gerçek yaşamda partiler her zaman böyle kurulmuştur. Size daha önce de örnek olarak vermiştim. Rusya'da 1900 yılı başında parti inşa sürecine giriliyor. 1903 yılında nihayet kongre toplanıyor ve parti kuruluyor. Fakat kongrenin arkası işin aslında gerçek bir dağılıma oluyor. Sürece bütün gücünü katan Lenin bir süre için çok güç bir durumd

kalabiliyor. Ama yaşam budur işte. Bu asla o birikimi,

o emeği, o sürecin kazanımlarını ortadan kaldırmıyor. Süreç parti olduktan sonra da devam ediyor. Ancak 1912 yılında nihayet gerçek bir parti olunabiliyor. Kriterlere uygun bir parti kimliğine ancak 1912'de ulaşılabilir.

Partimiz kurulduktan sonra da parti inşa sürecimiz devam edecektir. Partinin kuruluş kongresi bizim için parti inşa sürecinin yeni bir biçim altında devam ettiği bir süreç olacaktır. Ama ön sürecimizi biraz daha ilerletsek de kuruluşu ondan sonra gündeme getirsek daha doğru olmaz mı? denilebilir. Geldiğimiz noktada, konuşmamın başından beri sıraladığım bir takım üstünlükler ve mevziler üzerinden baktığımızda, bizim kendimize parti demememiz için ortada hiçbir neden yoktur.

Herşeyden önce biz bugün artık gerçek bir siyasal akımız. İdeolojik konumdan bakıldığında bir siyasal akımız. Politik konum ve pratik siyasal çalışma kapasitesi üzerinden bakıldığında bir siyasal akımız. Kendi ideolojik çizgisinin gereği olan toplumsal yönelim, somutta sınıf yönelimi açısından bakıldığında, gerçek bir siyasal akımın ciddiyetine uygun bir davranış içerisindeyiz. Örgüt alanından bakıldığında bir siyasal akımız. Örgüt kimliğimizi hiçbir zaman kimse tartışmadı; hatta zaman zaman abartılı bir örgütsel varlık olarak bile algılanabildik. Abartı payını düşseniz bile, bu algılamamızın bir gerçekliği var. Kendi dışını etkilemek gücüne sahip bir siyasal hareketiz.

Ben size çok pratik bir ölçü vereyim; etkisi kendi varlığının dışına taşan, kendi dışında bir etki gücüne sahip her hareket gerçek bir siyasal harekettir. Bugün bu açıdan bakıldığında, örneğin PKK ya da DHKP-C, gerçek birer siyasal harekettirler. Ve bugün bu açıdan bakıldığında biz de artık yerini, konumunu, kimliğini bulmuş bir siyasal hareketiz.

Bugün çok değişik akımlardan kopan ve tutarlı bir devrimci odak arayışı içinde olan insanların başını kaldırdığında bizi görebilmesi bunu anlatıyor. Neden başını kaldıran başka bir akımı görmüyor da EKİM'i görüyor? Bunun elbette bir anlamı, bir mantığı var. Biz bugün gerçek bir siyasal hareketiz ve gerçek bir siyasal hareket olmak demek, gerçekte bir siyasal parti olmak demektir.

Zaten siyasal hareket kavramını da bu anlamda kullanıyorum, kendi çapında bir siyasal grubuz anlamında değil. Biz bir siyasal akımız ve yerimizi artık pratik olarak da tutuyoruz. Bizi dikkatle izleyen, ama aynı ölçüde de "güç beğenir" ölçüler içerisinde değerlendiren kimilerine, bugün geline yerde, sınıf çalışmasında çok belirgin bir inat ve ısrar içindesiniz, dedirtebiliyoruz. Bir dönem sonra da, sınıf çalışmasında gerçekten belli mevziler kazandınız dedirteceğiz.

İşte bunca güçlüğe, bunca dezavantaja rağmen böyle bir mesafe varsa, bunun bir mantığı, bunun bir anlamı vardır. Bu artık parti kimliğine ulaşabilmiş olmak demektir. Artık bunun adını koymalıyız, bu işi daha fazla

geciktirmemeliyiz.

Parti olunmadan toplum çapında kuvvet de olunamaz

Bir noktayı daha eklemek istiyordum. Özellikle geleneksel kavrayış içerisinde bir yeri olduğu için bu noktayı önemli görüyorum. Bize denilebiliyor ki, "ama toplum genelinde bir politik güç değilsiniz henüz, toplum genelinde bir politik güç olmadan da parti olamazsınız." Sorunun bu konuluş tarzı, geleneksel hareketin geleneksel düşüncü tarzına, parti anlayışındaki o kendiliğindenciliklerine iyi bir göstergedir. Ben de diyorum ki, önce toplum çapında bir güç olup sonra parti olunmaz. Tam tersine, ancak parti olunarak toplum çapında bir güç olunabilir. Çünkü bu gücü size tam da parti kimliği, parti iddiasının ciddiyeti sağlar. Siz ortaya bir parti adı, bir parti programı, bir parti iddiası, onun bayraklaştığı bir kimlik koymadığınız sürece o gücü kazanamazsınız. İşçiler örgüt ya da grubu ciddiye almazlar, işçiler partiyi ciddiye alırlar, işçiler parti ararlar. Bu gerçekten de böyledir. Genel olarak kitleler partiye, partili konuma güveniyorlar.

Bugün parti öncesi bir gruba çok fazla bir anlam atfedilmez işçi kitleleri tarafından. Bir grup!.. Çok sayıda sol grup var, bu gruplardan herhangi biri diye bakılır. Parti iddiası ve buna uygun bir ruh, buna uygun bir davranış, buna uygun bir tarz, buna uygun bir kurumlaşma, buna uygun bir iddia -tüm bunların anlamı, kitleler üzerindeki etkisi çok farklıdır. "İşçiler partinizin saflarında birleşin!" diyebilmek... Bu gücü ve etkisi bakımından apayrı bir şeydir. Biz bugün işçiler EKİM'in saflarında birleşin diyebiliyor muyuz? Bu rahatlığı gösterebiliyor muyuz? Böyle bir çağrımız, böyle bir bildirimiz var mı? İşçiler sizin de artık bir partiniz var, sizin de artık kendi bayrağınız var, kendi programınız var, kendi çıkarlarınızın temsilcisi bir kuvvet var, onun etrafında kenetlenin, diyebiliyor muyuz şimdi? Oysa bunu diyebilmek apayrı bir şeydir. Bunun etkisi ve yankısı parti öncesi bir grubun seslenişiyse hiçbir biçimde kıyaslanamaz.

Kuşkusuz, bu ancak bugüne kadarki bütün kazanımlarımızın doğru bir kullanımıyla birleştiği ölçüde, ancak bu temel üzerinde bir anlam taşır. Yoksa kuru bir parti iddiası elbetteki kendi başına bir anlam taşımaz, herhangi bir etki ya da özel yarar da sağlamaz. Mevcut örneklerden de görülebileceği gibi basit bir oyuna dönüşür.

İşçiler tek tek insanlara (onlar ne kadar iyiniyetli olurlarsa olsunlar) ya da o insanların oluşturduğu çevrelere, belirsiz grupsal yapılara güvenmezler. İşçiler güvenebilecekleri ciddi bir siyasal hareket ararlar. Arkalarında partiyi hissettikleri zaman güven duyarlar. Yerleşik bir önyargı var; işçiler illegal örgütlerden çekiniyorlar deniliyor. Herşeyden önce bu çekingenliğin geleneksel örgütlerin gerçekliğiyle sıkı sıkıya bir ilişkisi var, bunu hiçbir zaman gözden kaçırmamak lazımdır. İşçiler ve sorumsuzluğun taşıyıcısı olarak

geleneksel örgütler kitlelere güven vermiyor.

Kaldı ki mesele kitleleri illegal konumlara çekmek değil, fakat açık politik mücadelede onlara güven verebilmektir. Önemli olan kitlelerin bulundukları doğal, meşru, legal, o kendilerine uygun alanlarda bile güvenebileceği bir ihtilalcı hareketin, ciddi bir devrimci hareketin varlığını duyabilmesidir. Bugün örneğin yurtsever kitle de büyük bir tedirginlik, yılgınlık ya da zaman zaman hesaplılık içerisinde olabildiği halde, güvenebileceği bir parti var gene de. Bütün o kusurlu yapısına rağmen ulusal hareketin devrimci önderliğine güven duyabiliyor, bu güvenden güç ve moral-alabiliyor.

Tutarlı ve kararlı bir devrimci sınıf partisi, kendi devrimci kimliğiyle, iddiasıyla kitlelere, işçilere güven verebildiği ölçüde kitleler ona içtenlikle, sıcak duygularla bağlanırlar. Mesele işçileri alıp illegal ilişkiler içerisine çekmek değildir ki. Bu sizin parti kadrosu olarak değerlendireceğiniz sınıf bilinçli işçiler için geçerlidir ki, onlar için de zaten illegaliteden çekingenlik diye bir durum sözkonusu olamaz.

Biz şimdi araçlarını, platformlarını yaratamadığımız için, esnek biçimlerini bulamadığımız için, işçi kitleleri ile doğal buluşma biçimleri yaratamıyoruz. İşçileri kazanmak, sanki onları alıp somut bir bağla illegal örgüte bağlamak olarak anlaşılabilir. Oysa yineliyorum, bu sizin öncü, sınıf bilinçli devrimci işçiler ile ilişki alanınızdır. İşçi kitlelerini siz zaten ancak kendi doğal konumlarından ve alanlarından kucaklayabilirsiniz. Polisan işçisi kendi normal direnişi içerisinde olacak, ama faşist saldırıya karşı, ya da sendikanın kaba tutarsızlıklarına karşı, ya da diyelim ki herhangi bir karmaşık durumda ne yapması gerektiğine dair, kendisine yardım eden, yol gösteren bir partinin varlığını duyacaktır. Bütün mesele budur. Önemli olan işçilerin "parti var" diyebilmesidir. Bu gücü gördüğü zaman, kendi o sıradan gündelik mücadelesini bile daha bir güçlü, güvenli ve cesaretle yürütebilecektir. Mutlu Akü işçisi, parti doğru söylüyor, biz nedir kapanmışız bekçi kulübesine, hani bizim grev çadırımız, hani masamız, hani afişimiz-pankartımız, diyebildiği bir noktada partiyi hissediyor, onun önderliğine ihtiyaç duyuyor ve ona güveniyor demektir.

Şunu da ekleyeyim ki, parti adımı daha en baştan kendi içimizde büyük bir güç ve moral duygusu yaratacaktır. Bu ise enerjimizi en ileri noktada toparlayarak görev ve hedeflerimize etkin bir biçimde yönelmemizi ayrıca kolaylaştıracaktır. Parti adımı saflarımızda daha üst düzeyde bir birliğin ve kaynaşmanın vesilesi olacaktır. Özetle, bugün bize partili kimliğe göre eksik ya da yetersizlik olarak görünen birçok şeyi hızla geride bırakma imkanına tam da partili kimliğin ilanı sayesinde kavuşmuş olacağız.

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)
2. Baskı 225 000 TL.
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 450 000 TL.
3. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı 125 000 TL.
4. Devrimci Harekette Reformist Eğilim 300 000 TL.
5. Teori ve Program Sorunları 400 000 TL.
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) 150 000 TL.
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi 350 000 TL.
8. Bir Gün Bile Yaşamak, (Tükendi) (Roman: O. İyiler) 950 000 TL.
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 430 000 TL.
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 500 000 TL.
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 500 000 TL.
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 250 000 TL.
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 300 000 TL.
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 450 000 TL.
15. Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler (Genişletilmiş 2. Baskısı Hazırlanıyor) 430 000 TL.
16. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 340 000 TL.
17. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 400 000 TL.
18. Gebze Direnişinin Ardından 125 000 TL.
19. 20 Temmuz Dersleri 125 000 TL.
20. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 125 000 TL.
21. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 150 000 TL.
22. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 450 000 TL.
23. Küçük Burjuva Popülistizm ve Proleter Sosyalizmi (Z. Ekrem'e Cevap) 340 000 TL.
24. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 560 000 TL.
25. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 140 000 TL.

EKİM 3. Genel Konferansı

Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler

EKİM

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

Sayı:178, 1 Ekim '97

**İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır!**

Onuncu yıl: Partili yıl Önderlik boşluğu ve önderlik iddiası

Komünist hareket siyasal yaşamının onuncu yılında. Onuncu yılı partili ilk yıl olarak yaşayacağız. Devrimci siyasal yaşamımızın bir ilk büyük dönemeci, bir ilk büyük kilometre taşıdır parti adımı. "Herşey parti için! Herşey parti kuruluş kongresi için!" başlıklı değerlendirme bu adımı gerekçelendirdiği için, burada bu konuda yeni bir şey söylemeyeceğiz. Zira bu değerlendirmede ortaya konulan çerçevenin ötesindeki herşey ayrıntıdır. Ayrıntılar basınımda fazlasıyla tartışılmaktadır ve tartışılacaktır. Bu durumda biz burada bir güveni dile getirmekle yetinebiliriz. Siyasal açıdan zor ve o ölçüde kısır bir tarih evresine böylesine bir büyük devrimci adımı sığdırmayı başaranlar, böylece siyasal mücadelelerinin yeni evreleri için yeterli güveni ve güvenceyi de yaratmış durumdadırlar.

Devrimci açıdan önderlik sorunu, siyasal mücadelenin başarısını ve devrimin zaferini belirleyen en temel etkidir. Kendi önderliğini yaratamayan bir siyasal mücadele hiçbir kalıcı sonuç elde edemez ve kendi önderliğini bulamayan hiçbir devrim gerçek bir zafere ulaşamaz. Bir başka ifadeyle, devrimci mücadelenin az-çok başarılı bir gelişme seyrini izleyebilmesi ve bir bütün olarak devrimin kaderi, devrimci önderlik sorununun başarılı bir çözümüne sıkı sıkıya bağlıdır.

Kuşkusuz bu kadarı, devrimci olmak iddiasındaki her siyasal akımın kabul edebileceği genel düşüncelerin bir ifadesidir. Devrimci olmak iddiasıyla siyasal mücadele sahnesinde kendini gösteren her ciddi siyasal akım, gerçekte bunu devrimci önderlik bilinci ve misyonu ile birleştirmek iddiasındadır. Bu kadarında bir sorun yoktur. Asıl sorun önderlik sorununun ideolojik ve sınıfsal içeriğinde yatmaktadır ki, sayısız devrimci önderlik iddiasının boşlukta kalmasının ve başarısızlığa uğramasının gerisinde, sorunun içeriğinin doğru kavranamaması ve dolayısıyla pratikte başarılı bir çözüme bağlanamaması vardır. Modern kapitalist toplumda burjuvazinin sınıf egemenliğine karşı mücadelede önderlik kapasitesine sahip tek gerçek sınıf işçi sınıfıdır. Düşünsel planda bu sınıfın dünya görüşüne dayanmayan ve pratik planda bu sınıfın hareketini eksen almayan hiçbir girişim devrimci önderlik sorununun başarılı bir çözümünü gerçekleştiremez. Marksizmin özüne ilişkin bu temel doğru, Türkiye'nin büyük sosyal

hareketliliklere sahne olan yakın tarihi tarafından bir kez daha doğrulanmıştır.

Türkiye'nin son 30 yılı içinde iki devrimci yükseliş yaşandı. Fakat bu sosyal-siyasal hareketliliği kucaklayacak ve sağlam bir stratejik devrimci çizgide yönlendirecek bir devrimci önderlik ortaya çıkamadı. Türkiye gibi modern sınıf ilişkilerinin egemen olduğu bir ülkede bu önderlik, marksist dünya görüşüne dayanan ve işçi sınıfı hareketi eksenine oturan devrimci bir sınıf partisi şahsında ifadesini bulabilirdi ancak. Böyle bir partiyi '60'lı yıllarla birlikte büyük sosyal çalkantılar içine giren Türkiye geçmişten devralamamıştı ve bu çalkantılı döneminde de yaratamadı. Bunun nedenlerinin tahlili, Türkiye'nin yakın tarihinin ve bu tarihin ürünü olan geleneksel sol hareketin tahlili demektir. Kendi siyasal doğumunu öznel açıdan zaten bu tür bir tahlile borçlu olan komünist hareket, bu konudaki son değerlendirmelerinin birinde sorunu temel çizgileriyle şöyle özetlemişti:

"Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin, daha genel planda devrimci siyasal mücadelenin bugünkü en temel zayıf alanı olan devrimci önderlik boşluğu, yalnızca bugünün değil, gerçekte tüm Cumhuriyet döneminin temel bir olgusudur. Bununla birlikte, önderlik ihtiyacının ve elbette karşılanamadığı ölçüde önderlik zayıflığının kendini özel bir tarzda gösterdiği evre '60'lar sonrası, demek oluyor ki son 30-35 yıldır. Bu, sözkonusu dönemin Türkiye'sinde modern sınıf çatışmalarının serpilip gelişmesiyle bağlantılı bir durumdur.

"Türkiye'nin son 30-35 yıllık dönemi sarsıcı sosyal-siyasal çalkantılara sahne oldu. '60'lı yılların başından itibaren işçi sınıfı ve öteki emekçi katmanlar, zaman içinde gitgide daha geniş kesimler halinde mücadele sahnesine çıktılar. İşçi-emekçi hareketi Cumhuriyet tarihinde bir dönüm noktası oluşturacak kuvvet ve etkinlikle toplum yaşamında yeni bir evre başlattı. Düzenin yapısal sorunlardan kaynaklanan bunalımı, alt sınıfların siyasal mücadelelerinin sarsıcı etkisiyle derinleşerek yeni boyutlar kazandı. Bu büyük uyanışı ve hareketliliği olağan yöntemlerle kontrol edemeyen sermaye sınıfı ancak faşist askeri darbelerle uygulamaya konulan geniş çaplı karşı-devrim operasyonları sayesinde geçici de olsa sonuç alabildi.

"Cumhuriyet döneminin uzun yılları boyunca politik bir karakter taşıyan

bulamayarak sınıftan ve kitlelerden kopuk bir aydın hareketi olarak kalan Türkiye sol hareketi, '60'lı yıllardan itibaren başgösteren alt sınıfların bu sosyal-siyasal hareketliliği zemininde hızla güç kazandı. Tuttuğu ideolojik-politik konumun gerçek içeriği ve sınırları ne olursa olsun, toplum genelinde düzene karşı alternatif bir güç olarak algılandı. Özellikle '70'li yılların ikinci yarısında, geniş çaplı kitle mücadeleleri ile içiçe geçmiş bir devrimci hareket gerçeği, düzen ve devrim ikilemine özel bir kuvvet kazandı. (Ancak 12 Eylül karşı-devrimini ve onu daha sonra dünya çapında izleyen olayların özel etkisi altındadır ki, sermaye düzeni bu ikilemi geçici bir süre için de olsa geri plana itmeyi başarabildi.)

"Fakat yakın dönem tarihinin sosyal hareketlilik ve devrimci siyasal mücadele açısından yaşadığı bu sıçrama, yazık ki ortaya bu hareketliliği ve mücadeleleri devrim amacına ve iktidar hedefine yönlendirebilecek bir devrimci önderlik odağı çıkaramadı. Belirtmeye gerek yok ki, modern Türkiye'de, bu ancak işçi sınıfının adına layık devrimci öncü partisi olabilirdi.

"Dikkate değer olan olgu, bu süre zarfında bu iddiayla sayısız grup ve akımın siyaset sahnesinde ortaya çıkmasıdır. Önemli bir bölümü bu iddialarında samimi olan ve bu doğrultuda içtenlikle çaba gösteren bu grup ve akımlar, doğdukları toplumsal-siyasal ortamın koşulladığı sınırlılıkları ve yapısal yetersizlikleri aşamayarak bu çabalarında başarısız kaldılar. İçlerinden bir kısmı kendilerini işçi sınıfının öncü partisi ilan ettiler. Fakat zaman onların gerçekte bu nitelikten yoksun olduklarını pratik içinde yeterli açıklıkta gösterdi. Diğer bir kısmı ise geride uzun yıllar bırakmalarına rağmen bunu iddia etmek gücü bile bulamadılar kendilerinde. Bugüne kadar hala "parti inşa hareketi" ya da "parti öncesi örgüt"ler olarak kaldılar. Komünistler, devrimci hareketimizin yakın geçmişine ilişkin değerlendirmelerinde, bu genel başarısızlığın ideolojik ve sınıfsal nedenlerini çözümlediler.

"Son 30 yılın sol hareketinin ortak paydası iktidar perspektifi ve iradesinden yoksunluktur. Revizyonist ve sosyal-reformist akımlar için özel bir açıklama gerektirmeyen bu olgu, gerçekte devrimci akımların da temel özelliğidir. Bu akımlar teorik perspektif, politik program, taktik çizgi ve örgütlenme konusunda bir önderlik

düzeyi ve kapasitesine ulaşmak bir yana, buna yaklaşamamışlardır bile. En iyi durumda oynadıkları rol, kitle mücadelelerine stratejik hedefler doğrultusunda yön vermek değil fakat bu mücadelelerden etkilenerek ve elbette onları etkileyerek birlikte sürüklenmek olmuştur. Popülist önyargıların yarattığı sınırlılık ve dizginlemeler nedeniyle, modern toplumun tek tutarlı devrimci sınıfı olan işçi sınıfını teorik ve pratik ilgilerinin odağına koymayı bile başaramayan bu akımların, devrimci önderlik boşluğunu dolduramamalarına şaşmak için de bir neden yoktur gerçekte.

"Modern sınıf ilişkilerinin egemen olduğu bir toplumda, toplum genelinde bir devrimci önderliği geliştirebilmenin tek olanaklı yolu işçi sınıfını hareket noktası olarak almaktan geçer. Bu bilincin ve yönelimin olmadığı bir durumda, demek oluyor ki işçi sınıfıyla kopmaz bağlar içinde bir komünist sınıf öncüsü inşa edilmeden genel devrimci önderlik ihtiyacına yanıt verilemeyeceği temel gerçeğinin kavranmadığı koşullarda, önderlik iddiasındaki başarısızlık her türlü niyeti aşan bir kaçınılmazlık olarak kendini gösterir. (EKİM 3. Genel Konferansı/ Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler, Eksen Yay., s.17-20)

Bu değerlendirme, her biri en az 20 yıllık bir siyasal geçmişe sahip olan geleneksel örgütlerin bugünkü durumuna bakmak bile bu alandaki başarısızlığı tüm açıklığıyla görmek için yeterlidir, sözleriyle sürüyor. Türkiye'nin son 30 yıllık tarihi üzerinden bakıldığında, devrimci önderlik iddiasıyla ortaya çıkan akımların birer siyasal mezhep olmaktan öteye gidemedikleri görülür. Küçük-burjuva bir toprakta yeşeren ve kendiliğinden bir yükseliş içinde serpilerek akımların -ki geleneksel akımlarının tımininin durumu budur- bir siyasal mezhep olmaktan öteye gidememelerinin toplumsal mantığı yeterince açıktır. Bu akımların "işçi sınıfını teorik ve pratik ilgilerinin odağına koymayı başaramamaları", özel bir kanıtlama gerektirmeyen bu açık olgu bile, kendi başına, bu akımların marksist dünya görüşünün dışında kaldıklarının en sağlam bir göstergesidir. Zira bu, marksist dünya görüşünün özüne ve esasına ilişkin bir sorundur. Elbetteki işçi sınıfını eksen almak, kendi başına, herhangi bir akımın değil marksist ya da komünist, devrimci olduğunu bile kanıtlamaz. İkinci Enternasyonal partilerinin tümü

Eski dostlara açık mektup...

Bizler doğal güzelliklerle çevrili, sıcak insanların yaşadığı yakılan yıkılan toprakların çocuklarıyız. Kimimiz zorla, kimimiz ekonomik zorluklardan dolayı sürgün edildik. Hiç bilmediğimiz yerlerde yeni dostluklar, arkadaşlıklar kurduk. İçimizi yakan özgürlük ateşini bu bilmediğimiz diyarlarda söndürmeye çalıştılar. Kimliğimizi elimizden aldılar. Yok edilmeye çalışılan bir halkın çocuklarıyız.

İlk defa bir tartışmanın ortasında yanyana geldik. Davetsiz katıldığım tartışmada aynı cepheydik. Günler geçtikçe yeni arkadaşlarla tanıştırdınız beni. Bir gün ansızın önüme “Eşit, parasız, bilimsel eğitim için!” imza kampanyası formunu uzattınız. Tartışmalarımız gelişti. Ders çıkışlarını dört gözle bekliyordum. Biriniz hemşerim, diğeriniz ise onurlu bir tarihe sahip Dersim halkındandı. Önceleri sizlerle olan yakınlığımı hep aynı memleketliliğe veya aynı meshepten olmaya

bağlıyordum. Ama okuyup araştırdıkça gerçek ortak noktamızın aynı sınıfa mensup emekçi ailelerin çocukları olmamız olduğunu anladım. Bu sınıfsal ortaklık kültürümüze, öğrenim hayatımıza, yaşantımıza kısacası herşeyimize etki ediyordu. Efendiler, biz emekçi çocuklarına okul kapılarını kapatınca, boyun eğip teslim olmak yerine baş kaldırdık. Gel ki yanlışı yerde duruyorduk. Ama ben bunu bir çocuğun doğumuna benzetiyorum. Yürümeyi öğrendim ve reformizmden koptum.

Siz ise başka bir yola saptınız. Sizleri son gördüğümde, yaşamınız adeta işgal altındaydı. Ev temizliği, yemek, ütü derken bir çay bahçesinde çay içebilmenin küçük mutluluğuyla oyalanıyordunuz. Yalnızca kendiniz için yaşadığınızı ve bunun tadını çıkardığınızı iddia ediyordunuz. Yarın bir “kısmet” çıkacak, evleneceksiniz. Belki eşiniz çalışmanıza da izin vermeyecek, çoluk-çocuk

derken iyice monoton bir hayatta psikolojik bozukluklar başlayacak. Ailelerinizin kölelik miraslarını devraldığınız gibi çocuklarınıza da kölelik mirası bırakacaksınız.

Oysa siz, yarınlarınızı kurtarmaya aday, politik ve militan kişilikli insanlardınız. Birçok insandan daha duyarlı, fedakar ve cesaretli idiniz. Şimdi niye küçük-burjuva özlemlerinize teslim oldunuz? Belki de bir dürtü bekliyorsunuz? Birilerinin sizleri uyandırmasını? O küçük hayatlarınız içerisinde giderek küçüldüğünüzü kendiniz görmüyor musunuz?

Aslanan değiştirmektedir. Devrimci dönüşümü hep ileriye taşıyabilmektedir. Siz bir yerde ayağınıza dolanan küçük burjuva özlemlerinize takıldınız ve hızla geriye düştünüz. Arkası bataklık! Yeniden ayağa kalkmak ve ileriye atılmak dışında bir yol ise yoktur!

Dostça...

**Antalya'dan bir
S.Y.K.B. okuru**

TIBSET Direnişi ve Sınıf Dayanışması

Çeteleşen, mafyalaşan, çürüten ve çürüdükçe soysuzlaşan faşist sermaye rejimine karşı devrim ve sosyalizm bayrağını yükseltmek Türkiye proletaryasının tarihsel sorumluluğudur. Ücretli kölelik düzeninin işçi sınıfı ve emekçi yığınlaraya yönelik azgınca saldırılarının giderek şiddetlendiği bir dönemde TIBSET Direnişi onurlu bir ses olarak yükseliyor. Sermayenin saldırılarına karşı sınıf dayanışmasını yükseltmek ve birleşik-militan sınıf mücadelesini yaratmak için TIBSET'leri çoğaltmanın önemi son derece açıktır.

Biz Frankfurt'tan EKİM'ci işçiler olarak yaptığımız bir toplantıda TIBSET Direnişini anlatmak, sınıf kardeşlerimizle sembolik de olsa dayanışmak amacıyla 500 DM topladık. Kuşkusuz TIBSET direnişçilerinin içinde bulundukları koşullar düşünüldüğünde bir miktar

maddi dayanışmanın fazla bir önemi yoktur. Önemli olan direnişinizi ve sermayeye karşı gösterdiğiniz kararlılığı kendi mücadelemizin bir parçası olarak görmektir. İşçi sınıfının davası ve düşmanı açıktır. Biz Frankfurt'tan EKİM'ci işçiler olarak direnişinizi devrimci sınıf coşkusu ile selamlıyor ve sermayenin azgın sömürülerine karşı militan direnişinizin daha ileri mevzilerde sürmesini diliyoruz. Sınıf bilinçli öncü işçilerin kendi politik kurmayının yaratılmasına omuz vererek, emeğin kurtuluşu ve özgürleşmesi davasına kararlılıkla sarılacağı inancıyla mücadelenizde başarılar diliyoruz.

**Yaşasın Sınıf Dayanışması!
Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!**

Frankfurt'tan EKİM'ci işçiler

SEHERİN KIZILLIĞI

Kızıl bir gül açtı şimalde,
Tan doğuşuyla vakitli.
Zamanı yitirdi gece
ay sonsuz boşluleta.
Uçurum mu bu?
İssiz karanlığın ardında
bekleyen.

Tipilerin, boranların
ortasında

bir direnç abidesi...
Bir gül.
Bir gül ki;
Vaktin sömürüyü haber
verdiği saatte,
fabrika bacasından çıkan
duman
savrulurken yelle,
yalnarken genzini işçi
Memedin

körüklerken isyanı
kahpe düşmana karşı
bire bin katarak al

kızılığıyla
çoğalıyordu öbek-öbek.
Fabrikadan meydanlara
taşıyordu
fırtınada kabaaran deniz
misali.

Seherin kızılığını
gösterirken vakit
meydanlarda

kızillaşıyordu
işçi Memedin, emekçi
Ayşenin

kızıl kanlarıyla.
Ve geriden gelenler
O kızıl kanı

bayraklaştırp,
seherin kızılığıyla
yorgan yapıp seriyorlardı
şelitlerinin üstüne.

C. CAN

işçi sınıfı eksenli partiler oldukları halde, reformist-parlamentarist bir siyasal kimliğin temsilcileri olmuşlardır. Uzağa gitmeye gerek de yok, bugün 20 yıllık bir gecikmeyle de olsa sınıfı nihayet keşfeden eski devrimci yeni liberal bazı çevreler, işçi sınıfı hareketi içinde en bayağı bir reformizmin temsilcileri olarak gösteriyorlar kendilerini. İşçi sınıfını eksen almak kendi başına herhangi bir akımın marksist kimliğine bir kanıt oluşturmaz ama, işçi sınıfına dayanmayan, onun siyasal hareketi olarak gelişme yönelimi ve çabası içinde olmayan hiçbir marksist siyasal akım da düşünülemez. Tüm sorun teoride marksist dünya görüşünün devrimci özüne ve esaslarına dayanan bir hareketin pratikte de kendini sınıfla birleşme devrimci çabası içinde üretmesi, varetmesidir. İşçi sınıfının siyasal hareketi ve devrimci öncüsü olarak bir komünist partisi başka türlü oluşamaz ve öncülük sıfatına hak kazanamaz. Ve en önemlisi, ne sınıf ve dolayısıyla ne de toplum içinde devrimci önderlik rolünü yerine getiremez. Küçük-burjuvazinin şu veya bu kesiminin içinde bir “devrimci önderlik” üretmek elbetteki belli sınırlar içinde mümkündür. Ama böyle akımların önderlik kapasitesi, dayandıkları sınıf ya da katmanı aşamaz. Tam da bu nedenle kalıcı ve tutarlı da olamaz. Bu tür “önderlikler”in sonu gelmez siyasal yalpalamalarının ve mezhepleşme eğilimlerinin gerisinde, dayandıkları toplumsal katmanların istikrarsızlıkları ve sınıfsal sınırlılıkları vardır.

Modern sınıfsal ilişkilerin çok fazla gelişmediği, büyük ölçüde kırsal nüfusa ve köylü ağırlığa sahip bazı toplumlarda, küçük-burjuva devrimci siyasal önderliklerin gösterdiği başarının, küçük-burjuvaziye dayalı bir önderlik iddiası konusunda yerli halkçı akımlara güç ve esin kaynağı oluşturduğu bilinmektedir. Gelgelelim modern sınıf ilişkilerinin egemen hale geldiği, toplumun emek-sermaye ekseninde bölündüğü, işçi sınıfının toplumda özel bir toplumsal ağırlığa kavuştuğu bir ülkede, somutta Türkiye’de, böylesi heveslere dayalı siyasal girişimlerin hiçbir başarı şansı yoktur. Türkiye’nin yakın tarihi bunu pratik olarak kanıtladı. Neyin olamayacağını mücadele pratiği yeterli açıklıkta gösterdi. Şimdi tersinden, olumlu yönden, bir kanıtlamaya ihtiyaç var.

Partili kimliğini ilan etmeye hazırlanan komünist hareket, sağlam marksist devrimci bakışı, bunun ifadesi olan ideolojik çizgisiyle ve işçi sınıfını eksen alan inatçı siyasal faaliyet ve mücadelesiyle bu kanıtlamanın öznel etkeni olmak iddiasındadır. Doğal olarak bunun nesnel etkeni de işçi sınıfı hareketidir. Devrimci öncüsüyle buluşma süreci içinde politik ve örgütsel bağımsızlığını kazanacak bir devrimci işçi hareketi, Türkiye’deki devrimci önderlik boşluğunu giderebilmenin biricik olanağı ve tek gerçek güvencesidir.

EKİM 10
yaşında!

Her şey parti için!

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete